

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları və müstəqil auditorların rəyi
31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə

AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları və müstəqil auditorların rəyi

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI	1
MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN HESABATI	2-3
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT	4
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT	5
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT	6
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT	7-8
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR	9-74

31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ
MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI
RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI

Bu bəyannamə "Azərbaycan Sənaye Bankı" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra "Bank") və onun törəmə müəssisələrinin (birlikdə "Qrup") konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları ilə bağlı Qrup rəhbərliyinin və müstəqil auditorların göstərilən məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədi ilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik, 31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə Qrupun maliyyə vəziyyətini, əməliyyat nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkəti və səhmdar kapitalında dəyişiklikləri əks etdirən Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") uyğun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının düzgün hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıda göstərilənlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Mühasibat uçotu siyasəti daxil olmaqla, məlumatları müvafiq, etibarlı, müqayisə edilə bilən və başa düşülən bir şəkildə təqdim edilməsi;
- Maliyyə hesabatlarının MHBS-a müvafiq hazırlanması və ya əgər hər hansı bir kənarlaşma varsa onun maliyyə hesabatlarında bəyan edilməsi və izahı;
- Yaxın gələcəkdə Qrup işini normal şərtlər altında davam etdirdiyi halda, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının daimilik prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik, həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Qrup daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının MHBS-a uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Qrupun maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Qrupun aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanunauyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2018-ci il tarixinə olan maliyyə hesabatları 10 May 2019-cu il tarixində Qrupun İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

İdarə Heyəti tərəfindən:

Doğan Tandoğan
İdarə Heyətinin Sədri

Sarvan Mikayılov
Baş mühasib/
Maliyyə Departamentinin Müdiri

10 May 2019-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

10 May 2019-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

RSM Azerbaijan

Demirchi Tower 21st floor,
37 Khojaly ave, AZ1025,
Baku, Azerbaijan

T +994(12) 480 4571
F +994(12) 480 4563

www.rsm.az

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN HESABATI**“Azərbaycan Sənaye Bankı” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarlarına:****Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditi üzrə hesabat****Rəy**

Biz “Azərbaycan Sənaye Bankı” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (bundan sonra “Bank”) və onun törəmə müəssisələrinin (birlikdə “Qrup”) 31 dekabr 2018-ci il tarixinə təqdim edilən konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti hesabatı, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir, konsolidə edilmiş kapitalda dəyişikliklər və konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, eləcə də əsas mühasibat prinsiplərinin xülasəsindən ibarət olan konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına edilmiş qeydlərin audit yoxlamasını apardıq.

Bizim rəyimizcə, konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Qrupun 31 dekabr 2018-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq düzgün və ədalətli əks etdirir.

Rəy üçün əsas

Biz auditə Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətimiz əlavə olaraq hesabatımızın “Maliyyə Hesabatlarının Auditinə görə Auditorun Məsuliyyəti” bölməsində təsvir edilir. Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının Peşəkar Mühasiblər üçün müəyyən etdiyi “Etika məəcəlləsinin” (MBESŞ məəcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq biz Qrupdan asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi MBESŞ məəcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Digər maddələr

Qrupun 31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatan il üzrə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları başqa auditor tərəfindən yoxlanılmış, 30 aprel 2018-ci il tarixli hesabatda bu barədə dəyişdirilməmiş bir fikir olaraq əks olunmuşdur.

Rəhbərliyin və konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının idarə edilməsi üzrə məsul tərəflərin öhdəlikləri

Rəhbərlik bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə görə və konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması ilə əlaqədar, saxtakarlıq və ya səhvlərdən qaynaqlanan əhəmiyyətli təhriflərin qarşısının alınması məqsədi ilə rəhbərliyin zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sisteminin təşkil edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları hazırlayarkən rəhbərlik Qrupun daimilik prinsipi əsasında işini davam etdirmə potensialını qiymətləndirmək, müvafiq olduqda daimilik prinsipi ilə bağlı məsələləri açıqlamaq və rəhbərlik Qrupu ləğv etmək və ya fəaliyyətini dayandırmaq istəyəndək, yaxud bunu etmək üçün real seçimi olmayanadək hesabatlılığın daimilik prinsipindən istifadə etmək üzrə məsuliyyət daşıyır.

İdarəçilik üzrə məsul tərəflər Qrupun maliyyə hesabatvermə prosesinə nəzarət etmə öhdəliyi daşıyır.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditi üzrə auditorların öhdəlikləri

Bizim məqsədimiz bütövlükdə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya səhvlərdən dolayı əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olmadığına təminat vermək və rəyimizi əks etdirən auditor hesabatı təqdim etməkdir. Təminat olduqca önəmli olsa da, Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparılmış audit yoxlamasının hər zaman mövcud olan təhrifləri aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər saxtakarlıq və ya səhvlərdən irəli gələn və bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları əsasında verilmiş iqtisadi qərarlara ciddi təsir göstərə bilər.

Beynəlxalq Audit Standartları əsasında aparılan audit yoxlamasının bir hissəsi kimi biz audit prosesində peşəkar mühakimə və peşəkar skeptisizm prinsipi tətbiq edirik. Biz həmçinin:

- Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında saxtalaşdırma və ya səhvlərdən irəli gələn ciddi təhrif risklərini aşkarlayır və təhlil edir, bu risklərə cavab verən audit prosedurların hazırlayır və icra edir və rəyimiz üçün əsas təşkil edəcək kafi və müvafiq dəlil toplayırıq. Saxtakarlıqdan irəli gələn ciddi təhrifləri aşkarlamama riski səhvlərdən qaynaqlanan riskdən daha yüksəkdir, belə ki saxtakarlıq əlbir olma, saxtalaşdırma, məqsədli buraxma, təhrif və ya daxili nəzarətin yetərsizliyi kimi hallarla əlaqəli olur.
- Mövcud şərtlərdə müvafiq olacaq, lakin Qrupun daxili nəzarətinin səmərəliliyi ilə bağlı rəy bildirmək məqsədi daşımayan audit prosedurları hazırlamaq üçün auditə müvafiq daxili nəzarət haqqında anlayış əldə edirik.
- İstifadə olunan uçot siyasətlərinin, uçot smetalarının və rəhbərlik tərəfindən açıqlanan əlaqədar məlumatların müvafiqliyini təhlil edirik. Rəhbərliyin uçotun davamlılıq prinsipindən istifadəsinin müvafiqliyinə və Qrupun davamlılıq prinsipini davam etdirmə imkanına dair ciddi şübhələr yarada biləcək hadisə və ya şərtlərlə əlaqədar ciddi qeyri-müəyyənliyin olub olmaması ilə bağlı əldə edilmiş dəlillər əsasında yekun rəy bildiririk. Bizim yekun rəyimizdə ciddi qeyri-müəyyənlik mövcuddur deyilsə, auditor hesabatımızda konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında əlaqədar məlumatlara diqqət çəkməyimiz, yaxud da bu cür məlumatlar müvafiq olmazsa, rəyimizi dəyişdirməyimiz tələb olunur. Bizim yekun rəylərimiz auditor hesabatımızın hazırlanma tarixinədək əldə edilmiş audit dəlillərinə əsaslanır. Bununla belə, gələcək hadisə və şərtlər Qrupun işində davamlılıq prinsipini poza bilər.
- Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının, o cümlədən açıqlanan məlumatların ümumi təqdimatı, strukturu və məzmunu, həmçinin konsolidə edilmiş hesabatların obyektiv təqdimatının əsasını təşkil edən başlıca əqd və hadisələri əks etdirib etdirmədiyini təhlil edirik.
- Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları üzrə rəy bildirmək üçün Qrup daxilində qurum və ya biznes fəaliyyətlərinin maliyyə məlumatları ilə bağlı kifayət qədər və müvafiq audit dəlili toplayırıq. Biz Qrupun audit yoxlamasının istiqamətləndirilməsi, nəzarəti və icrası üzrə məsuluq. Audit rəyimizə görə tam məsuliyyət daşıyıq.

Biz auditin və mühüm audit tapıntılarının, o cümlədən audit yoxlaması zaman daxili nəzarətdə aşkarladığımız mühüm çatışmazlıqların nəzərdə tutulan əhatə dairəsi və zamanlaması ilə bağlı idarəetmə üzrə məsul tərəflərlə əlaqədə oluruq.

10 May 2019-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

RSM Azerbaijan

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNƏ

	Qeydlər	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
AKTİVLƏR			
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	5	23,343,308	17,471,662
Banklardan alınacaq vəsaitlər	6	487,455,283	616,918,094
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	7	276,772,831	289,887,553
Mənfəət və zərərdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri	8	17,547,281	-
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri	9	1,454,140	2,040,380
Asılı müəssisələrə investisiya qoyuluşu	10	-	3,989,986
Əmlak və avadanlıqlar	11	966,172	832,081
Qeyri-maddi aktivlər	12	2,939,249	2,417,535
Təxirə salınmış vergi aktivləri	25	279,136	174,970
Müasirə edilmiş aktivlər	13	127,500	310,781
Digər aktivlər	14	3,108,677	2,553,131
CƏMİ AKTİVLƏR		813,993,577	936,596,173
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik	15	161,290,450	208,012,409
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	16	566,919,694	644,352,233
Digər öhdəliklər	17	1,970,353	1,714,971
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR		730,180,497	854,079,613
KAPİTAL:			
Bankın səhmdarlarına aid edilən kapital:			
Səhmdar kapitalı	18	60,000,000	60,000,000
Xəzinə səhmləri	18	(344,900)	(344,900)
Bölüşdürülməmiş mənfəət		24,157,980	22,861,460
CƏMİ KAPİTAL		83,813,080	82,516,560
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		813,993,577	936,596,173

İdarə Heyəti tərəfindən:

Doğan Tandoğan
İdarə Heyətinin Sədri

10 May 2019-cu il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

Sarvan Mikayılov
Baş mühasib/
Maliyyə Departamentinin Müdiri

10 May 2019-cu il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİR
HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

	Qeydlər	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
Xalis faiz gəlirləri	19	24,898,974	24,456,530
Faiz xərcləri	19	(13,350,150)	(14,052,345)
Faiz gətirən aktivlər üzrə ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatlar bərpa olunmamışdan əvvəl xalis faiz gəliri		11,548,824	10,404,185
Faiz gətirən aktivlər üzrə ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatların təmin olunması	20	1,399,710	(1,331,006)
Xalis faiz gəliri		12,948,534	9,073,179
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlir	21	985,561	2,771,977
Haqq və komissiya gəlirləri	22	3,689,006	3,364,218
Haqq və komissiya xərcləri	23	(2,043,416)	(1,782,647)
Mənfəət və zərər ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivlərində həyata keçirilməmiş itki	8	(2,888,124)	
Mənfəət və zərər ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivlərinin satışından əldə edilən gəlir	8	372,291	
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivlərinin satışından əldə edilən gəlir	9	549,789	
Asılı müəssisələrə investisiya qoyuluşundan əldə edilən zərənin payı	10	180,714	(147,750)
Asılı müəssisələrə investisiya qoyuluşu satışından əmələ gələn zərər		(1,136,560)	-
Müsadirə edilmiş aktivlərin dəyərsizləşmə zərəri üzrə bərpa olunması/(ehtiyat)	13	423,714	769,831
Digər gəlirlər		203,147	1,365
Digər xərclər		(143,112)	(130,979)
Xalis qeyri-faiz gəlirləri		193,010	4,846,015
Əməliyyat gəlirləri		13,141,544	13,919,194
Əməliyyat xərcləri	24	(10,457,845)	(8,837,071)
Mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəət		2,683,699	5,082,123
Mənfəət vergisi xərcləri	25	(833,414)	(757,556)
İl üzrə xalis mənfəət		1,850,285	4,324,567
CƏMİ MƏCMU GƏLİR		1,850,285	4,324,567
HƏR SƏHM ÜZRƏ GƏLİR	26	0.031	0.072

İdarə Heyəti tərəfindən:

Doğan Tandoğan
İdarə Heyətinin Sədri

Sarvan Mikayılov
Baş mühasib/
Maliyyə Departamentinin Müdiri

10 May 2019-cu il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

10 May 2019-cu il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

1-32-ci qeydlər konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

	Səhmdar kapitalı	Xəzinə səhmləri	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi kapital
	AZN	AZN	AZN	AZN
31 dekabr 2016-cı il	60,000,000	(344,900)	18,536,893	78,191,993
Cəmi məcmu gəlir	-	-	4,324,567	4,324,567
31 dekabr 2017-ci il	60,000,000	(344,900)	22,861,460	82,516,560
9 sayılı MHBS-nin 1 yanvar 2018-ci il tarixində qəbul edilməsinin təsiri (4.5 qeydinə və 4.23.1-ə baxın)	-	-	(553,765)	(553,765)
01 yanvar 2018 ci il tarixinə düzəliş edilmiş balans	60,000,000	(344,900)	22,307,695	81,962,795
Cəmi məcmu gəlir	-	-	1,850,285	1,850,285
31 dekabr 2018-ci il	60,000,000	(344,900)	24,157,980	83,813,080

İdarə Heyəti tərəfindən:

Doğan Tandoğan
İdarə Heyətinin Sədri

10 May 2019-cu il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

Sarvan Mikayılov
Baş mühasib/
Maliyyə Departamentinin Müdiri

10 May 2019-cu il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

	Qeydlər	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTLƏRİNDƏN YARANAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Mənfəət vergisindən əvvəl il üzrə mənfəət		2,683,699	5,082,123
<i>Düzəlişlər:</i>			
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avansların dəyərsizləşmə zərəri üzrə (ehtiyaların bərpası)/təmin edilməsi ehtiyat	20	132,844	(507,867)
Qarantıya üzrə ehtiyatın (bərpası)/təmin olunması	20	(212,711)	(26,348)
Banklardan alınacaq vəsaitlər üzrə ehtiyatın (ehtiyaların bərpası)/təmin edilməsi	20	(1,319,843)	1,865,221
Müsadirə edilmiş aktivlərin satışından əldə edilən gəlir		(423,714)	(769,831)
Ödənilmiş faizlər		-	1,903,611
Mənfəət və zərərdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivlərində həyata keçirilməmiş itki		2,888,124	-
Mənfəət və zərərdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivlərinin satışından əldə edilən gəlir		(372,291)	-
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivlərinin satışından əldə edilən gəlir		(549,789)	-
Asılı müəssisələrə investisiya qoyuluşundan əldə edilən zərərin payı	10	(180,714)	147,750
Asılı müəssisələrdə investisiyanın silinməsindən həyata keçirilmiş itki		1,136,560	-
Dividend gəlirləri		(198,000)	-
Əmlak və avadanlıqların köhnəlməsi	11	362,562	444,481
Qeyr-maddi aktivlərin amortizasiyası	12	298,090	299,272
Aktivlərin satışı üzrə gəlir		1,296	2,506
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri		4,246,113	8,440,918
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklər:			
Əməliyyat aktivlərində azalma/(artma):			
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında məcburi ehtiyat depozitləri		1,571,863	(2,261,736)
İlkin ödəniş müddəti 90 gündən artıq olmamaqla digər banklardan alınacaq vəsaitlərdə dəyişiklik		(47,731,805)	284,998,200
Müddətli depozitlər, günlük və bloklanmış hesablar		144,206,025	(166,724,130)
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar		12,650,993	(1,588,777)
Müsadirə edilmiş aktivlər		606,995	601,258
Digər aktivlər		(760,871)	(1,018,483)
Əməliyyat öhdəliklərində (azalma)/artma:			
AR MB-dan alınmış kredit		-	(10,000,000)
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik		(46,721,959)	(14,068,500)
Banklara ödənilmiş kreditlər		-	(26,672,222)
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər		(77,432,539)	202,464,608
Digər öhdəliklər		63,967	601,886
Vergidən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan/ (istifadə olunan) olan pul vəsaitləri		(13,547,331)	266,332,104
İl ərzində alınmış kreditlər üzrə ödənilmiş faiz xərcləri		-	(1,903,611)
Ödənilmiş mənfəət vergisi	25	(551,009)	(1,205,390)
Əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan/ (istifadə olunan) xalis pul vəsaitləri		(9,852,227)	271,664,021

1-32-ci qeydlər konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (DAVAMI)

İNVESTİSİYA FƏALİYYƏTLƏRİNDƏN YARANAN PUL VƏSAİTLƏRİ:	Qeydlər	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
Mənfəət və zərərdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivlərində investisiya alışı üçün ödəniş		(43,898,094)	-
Mənfəət və zərərdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivlərində investisiyanın satışından əldə edilən gəlir		23,834,980	-
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivlərdə investisiyanın satışından əldə edilən gəlir		1,970,169	-
Asılı müəssisələrdə investisiyanın satışından əldə edilən gəlir		2,200,000	-
Əmlak və avadanlıqların alışı üzrə ödəniş	11	(535,452)	(264,069)
Əmlak və avadanlıqların satışından əldə edilən gəlir		37,503	-
Qeyri-maddi aktivlərin alışı üzrə ödəniş	12	(819,804)	(1,041)
Dividendlərdən əldə edilən gəlir		198,000	-
İnvestisiya fəaliyyətindən istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		(17,012,698)	(265,110)
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis artma/(azalma)		(26,864,925)	271,398,911
İlin əvvəlinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		331,345,138	59,946,227
İlin sonuna pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	5.1	304,480,213	331,345,138

İdarə Heyəti tərəfindən:

Doğan Tandoğan
İdarə Heyətinin Sədri

10 May 2019-cu il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

Sarvan Mikayılov
Baş mühasib/
Maliyyə Departamentinin Müdürü

10 May 2019-cu il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

1. GİRİŞ

1.1. Hüquqi status və əməliyyatların təbiəti

“Azərbaycan Sənaye Bankı” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (“Bank”) 1996-cı ildə Azərbaycan Respublikasında təsis edilmişdir. Bank kommersiya xidmətləri göstərmək üçün qeydiyyatdan keçmiş və 28 sentyabr 1996-cı il tarixindən 241 sayılı bank lisenziyası əsasında fəaliyyət göstərir. Bank, əvvəlcə “Kaspian İnvestisiya Bankı” kimi yaradılmış və 02 iyun 1998-ci ildə “Kapital İnvestisiya Bankı” (“Cİ Bank”) olaraq adlandırılmış və 28 mart 2006-cı ildə Bank özünün hüquqi statusunu Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə dəyişmişdir. 30 noyabr 2006-cı ildə Bank öz adını “Azərbaycan Sənaye Bankı”-na dəyişmişdir. Bankın əsas fəaliyyətinə kommersiya fəaliyyəti, kreditlərin və zəmanətlərin verilməsi, qiymətli kağızların və xarici valyutaların alqı-satqısı daxildir. 31 dekabr 2017-ci ildə Bankın Azərbaycan Respublikasında müvafiq olaraq 6 filialı (31 dekabr 2016: 6 filialı) fəaliyyət göstərmişdir. Bankın qeydiyyatdan keçmiş ünvanı aşağıdakı kimidir: Zərifə Əliyeva küçəsi 3, Bakı 1005, Azərbaycan.

Bank, maliyyə hesabatlarında konsolidə edilmiş aşağıdakı birgə törəmə təşkilatlardan ibarət olan qrupun (“Qrup”) ana müəssisəsidir:

31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə aşağıdakı səhmdarlar Qrupun buraxılmış səhmlərinə sahib olmuşlar:

	2018	2017	2018	2017
Səhmdar:			AZN	AZN
Anadolu Investment Company MMC	98.4252%	98.4252%	59,055,100	59,055,100
Gozal Kurt Leyla	1.0000%	1.0000%	600,000	600,000
Azərbaycan Sənaye Lizing MMC	0.5748%	0.5748%	344,900	344,900

31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə Qrupun son nəzarətçi tərəfi Leyla Kurt Gozal olmuşdur.

Bank (Qrup) bir törəmə müəssisənin (Törəmə müəssisə) əsas müəssisəsidir:

Adı	Fəaliyyət göstərdiyi ölkə	Səhm payların səhmdarlara görə bölgüsü/səsvərmə hüququ		Nizamnamə kapitalı AZN		Əməliyyat növü
		2018	2017	2018	2017	
Azərbaycan Sənaye Lizing MMC	Azərbaycan Respublikası	100%	100%	1,000,000	1,000,000	Lizing

“Azərbaycan Sənaye Lizing” MMC Azərbaycan Respublikasında 20 aprel 2004-cü il tarixində qeydiyyatdan keçmiş məhdud məsuliyyətli cəmiyyətdir. Cəmiyyət “Cİ Lizing” MMC kimi yaradılmış və daha sonra 06 fevral 2007-ci il tarixində adını “Azərbaycan Sənaye Lizing” MMC-yə dəyişmişdir. Cəmiyyətin əsas fəaliyyəti maliyyə lizinqi əməliyyatlarından ibarətdir. Cəmiyyətin dövlət qeydiyyatından keçmiş ünvanı aşağıdakı kimidir: Zərifə Əliyeva küçəsi 3, Bakı AZ 1005, Azərbaycan Respublikası.

1.2. Təşkilatın əməliyyat mühiti

Azərbaycan Respublikası. Neft ixrac edən bir ölkə kimi və neftin dövlət büdcəsinin həcmi, eləcə də dəyəri etibarlı ilə əsas paya sahib olduğu üçün Azərbaycan iqtisadiyyatı neftin dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə aslıdır. Bu səbəbdən sözügedən sahənin qiymətlərində yaranan fərqlər iqtisadiyyat üzərində böyük təsirə malikdir və neftin dəyərindəki kəskin dəyişikliklər valyuta dəyərdəndüşməsi, iqtisadiyyat və sənaye sahələrinin inkişafında ləngimələr, həmçinin pul vəsaitlərinin dövriyyəsinə yaranan qeyri-sabitlik kimi bu və ya digər makro-iqtisadi faktorların mövcudluğuna gətirib çıxarır.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

1. GİRİŞ (DAVAMI)

1.2. Təşkilatın əməliyyat mühiti (davamı)

2014-cü ilin iyun ayının ortalarından etibarən neftin qiymətində qəfil enmə müşahidə olunmağa başlamışdır və bu birbaşa neft istehsal edən ölkələrə, eləcə də Azərbaycana öz təsirini göstərdi. Qeyd olunan hadisələr də öz növbəsində neft sahəsindəki gəlirlərin və dolayısı ilə illik büdcə gəlirlərinin azalması, neft istehsalatının aşağı enməsi və bu sahədə aparılan əməliyyatların dayandırılması ilə nəticələndi.

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı beynəlxalq valyuta bazarında rəqabət qabiliyyətini qoruyub saxlamaq məqsədilə, valyuta siyasətini dəyişərək 21 Fevral 2015-ci il tarixli mətbuat bəyanatı ilə Azərbaycan manatının dəyərini ABŞ dollarına nisbətə 34 % və 21 Dekabr 2015-ci il tarixli mətbuat bəyanatı ilə 48 % endirilməsi haqqında qərarını açıqladı. Manatın ABŞ dollarına münasibətdə tədricən dəyərdən düşməsi 2016-cı il ərzində davam etmiş və bütövlükdə il üzrə təxminən 23%-ə bərabər olmuşdur.

2017-ci ilin 12 yanvar tarixindən, Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı üzən məzənnə sistemində sərbəst keçid imkanı üçün kommersiya banklarına tətbiq etdiyi 4% məzənnə dəhlizini ləğv etmişdir. 01 yanvar 2017-ci il tarixinə ABŞ dollarına nisbətə manatın məzənnəsi 1.7707 AZN olmuş və il boyu dəyəri artaraq 31 dekabr 2017-ci il tarixinə 1.7001 AZN-də qərarlaşmışdır. 2018-ci il ərzində manatın dəyəri sabitləşmiş 31 dekabr 2018-ci il tarixində 1.7000 AZN-ə bərabər olmuşdur.

Neft qiymətlərində dəyişmələr neft və enerji sektorunun maliyyə və likvidlik mövqelərinə əhəmiyyətli dərəcədə təsirini göstərir, bu isə öz növbəsində həmin sahələrə kreditlərin ayrılmasındakı çətinliklərə, həmçinin mövcud borcların ödənilmə qabiliyyətinin aşağı enməsinə gətirib çıxara bilər. Müəssisələrin əməliyyat şəraitinin zəifləməsi rəhbərliyin pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı proqnozlarına, maliyyə və qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə qiymətləndirmə proseslərinə mənfi təsirini göstərməsi də ehtimal olunur. Mümkün əldə edilə bilən məlumatlar əsasında rəhbərlik dəyərsizləşmə üzrə qiymətləndirmələrində gələcək dövrün pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı yenilənmiş təxminlərdən istifadə etmişdir.

Makro-iqtisadi amillərin gözlənilən dəyişiklikləri səbəbindən rəhbərlik bu dəyişikliklərin Təşkilatın əməliyyatları üzərində təsirini dəqiq qiymətləndirmək və yarana biləcək nəticələrlə bağlı hər hansı bir ölçü götürmək iqtidarında deyil. Rəhbərlik, mövcud şəraitdə Təşkilatın fəaliyyətinin davamlılığını və inkişafını təmin etmək üçün bütün lazımi tədbirlərin görüldüyünü hesab edir.

Ölkədə sahibkarlığın inkişafı, biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılması məqsədilə 2018-ci ildə vergi qanunvericiliyinə bir neçə istiqamətdə çox mühüm dəyişikliklər layihəsi hazırlanmış və qanun layihəsi Milli Məclis tərəfindən qəbul edilmişdir. Bunlar sahibkarlığın dəstəklənməsi, vergidən yayınmanın və “kölgə iqtisadiyyatı”nın miqyasının azaldılması, vergitutma bazasının genişləndirilməsi, vergi inzibatchılığının təkmilləşdirilməsi, mövcud və yeni veriləcək vergi güzəştlərinin səmərəliliyinin yüksəldilməsi kimi istiqamətləri əhatə edir.

Vergi qanunvericiliyinə edilmiş ən mühüm dəyişiklik kimi qeyri-neft sektorunun özəl bölməsində çalışan vətəndaşların əməkhaqlarından tutulan vergilər üzrə vergi güzəştlərinin verilməsinə. Dəyişikliyə əsasən aylıq əməkhaqqı 8000 manata qədər olan vətəndaşlar üçün 7 il müddətində gəlir vergisi üzrə 100 faizlik güzəşt verilib, 8000-dən yuxarı olan məbləğdə muzzdlu işlə əlaqədar gəlir əldə edən fiziki şəxslər üzrə isə gəlir vergisi 14 faiz həcmində müəyyənləşdirilib ki, bu da dövlətin sözügedən məsələdə çox böyük fiskal güzəştə getməsi deməkdir.

Rəhbərlik vergi qanunvericiliyinə tətbiq olunan digər dəyişikliklərin Təşkilatın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsirinin olmayacağını hesab edir.

2. MHBS-A UYĞUNLUQ HAQQINDA BƏYANAT

Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartları Şurası (MUBSS) tərəfindən dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) və Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Şərhləri üzrə Komitə (MHBSK) tərəfindən nəşr edilmiş Şərhlər əsasında hazırlanmışdır. Bundan əlavə, bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında tətbiq edilən mühasibat uçotu siyasəti, 4.5-ci maddədə izah edilən uçot siyasətində dəyişikliklər və 4.23.1-ci maddədə izah edilən rəhbərliyin qiymətləndirilməsi və qiymətləndirilməsi istisna olmaqla, 31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatan il üzrə bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında tətbiq edilən tətbiqlərə uyğun gəlir.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

3. STANDARTLAR, ŞƏRHLƏR VƏ DÜZƏLİŞLƏR

3.1. Standartlar, şərhlər və 2018-ci ildə qüvvədə olan mövcud standartlara düzəlişlər

01 yanvar 2018-ci il tarixində və bu tarixdən sonra başlayan uçot dövrlərinə tətbiq edilən və Bank tərəfindən qəbul edilmiş aşağıdakı müvafiq yenidən baxılmalar və mövcud standartlara düzəlişlər Mühəsibat Uçotunun Beynəlxalq Standartları Şurası ("MUBSS") tərəfindən buraxılmışdır:

Standartın nömrəsi	Adı	Qüvvəyə minmə tarixi
9 sayılı MHBS	Maliyyə alətləri (4.5 və 4.23.1-ci qeydlərə baxın)	01 yanvar 2018-ci il
15 sayılı MHBS	Müştərilərlə müqavilələr üzrə gəlirlər	01 yanvar 2018-ci il
28 sayılı MHBS	Asılı müəssisələrə və birgə müəssisələrə investisiya qoyuluşları	01 yanvar 2018-ci il

3.2. Qüvvəyə hələ də minməmiş və Bank tərəfindən erkən qəbul edilməmiş standartlar, şərhlər və mövcud standartlara düzəlişlər

Bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının təsdiq edildiyi tarixdə, mövcud standartlara aşağıdakı yeni standartlar, şərhlər və düzəlişlər dərc edilmişdir, lakin hələlik qüvvəyə minməyən standartlar, şərhlər və mövcud standartlara düzəlişlər Bank tərəfindən hələ qəbul edilməmişdir. Aşağıda göstərilən yeni standartlar, dəyişikliklər və təfsirlər barədə məlumatlar göstərilmişdir.

Yeni standartlar, şərhlər və düzəlişlər	Qüvvəyə minmə tarixi
16 sayılı MHBS-lizinq. MUBSS lizinq uçotu üçün yeni standart hazırladı. (a) Yeni standart kirayəçilər üçün icarə uçotunu əhəmiyyətli dərəcədə dəyişmir. Lakin, lizinq iştirakçıları lizinq öhdəliklərin əksər hissəsini balansda icarə öhdəliyi kimi tanıyaraq, icarə haqqlarını müvafiq istifadə hüququ ilə tanıyır. (b) İcarəçilər bütün tanınmış icarə üçün bir model tətbiq etməlidirlər, lakin 'qısamüddətli' icarə və "aşağı qiymətli" aktivlərin icarəsini tanımamaq imkanı əldə edəcəklər. (c) Ümumiyyətlə, mənfəət və zərər haqqında hesabatda lizinqin tanınması bugünkü maliyyə lizinqi uçotuna oxşar olacaq, mənfəət və zərər hesabatında ayrıca tanınan faiz və amortizasiya xərcləri ilə. 15 sayılı MHUBS yeni gəlir standartı eyni tarixdə tətbiq edildiyi halda, erkən tətbiqə icazə verilir. İcarəçi, 16 sayılı MHBS-ni tam retrospektiv və ya dəyişdirilmiş retrospektiv yanaşma şəklində istifadə etməlidir. Menecment yenidən nəzərdən keçirilmiş standartın Qrupun maliyyə hesabatlarına təsirini hələ qiymətləndirməmişdir. MHBS 2015-2017 dövrü üzrə 3 sayılı MHBS, 11 sayılı MUBS, 12 sayılı MUBS və 23 sayılı MUBS-da dəyişikliklər.	01 yanvar 2019-cu il
23 sayılı MHBŞK Gəlir vergisi davranışları üzrə qeyri-müəyyənlik: Tətbiq 12 sayılı MUBS-a əsasən gəlir vergisi müalicəsi üzrə qeyri-müəyyənlik olduqda, vergi tutulan mənfəətin (vergi zərərinin), vergi bazalarının, istifadə edilməmiş vergi zərərlərinin, istifadə edilməmiş vergi kreditlərinin və vergi dərəcələrinin müəyyənləşdirilməsini nəzərdə tutur. Xüsusi olaraq: Vergi müalicələrinin kollektiv olaraq qiymətləndirilməsini; Vergi orqanlarının araşdırmalarına dair fərziyyələr; Vergi tutulan mənfəət (vergi itkisi), vergi bazaları, istifadə edilməmiş vergi zərərləri, istifadə edilməmiş vergi kreditləri və vergi dərəcələri və fakt və şəraitdəki dəyişikliklərin təsiri.	01 yanvar 2019-cu il

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

3. STANDARTLAR, ŞƏRHLƏR VƏ DÜZƏLİŞLƏR (DAVAMI)

3.2. Qüvvəyə hələ də minməmiş və Bank tərəfindən erkən qəbul edilməmiş standartlar, şərhlər və mövcud standartlara düzəlişlər (davamı)

Yeni standartlar, şərhlər və düzəlişlər	Qüvvəyə minmə tarixi
9 sayılı MHBS Maliyyə alətləri, mənfi kompensasiya ilə əvvəlcədən ödəmə xüsusiyyətləri ilə bağlı dəyişikliklər. Bu, mənfi kompensasiya ödənişləri halında belə amortizasiya olunmuş dəyerdə (ya da iş modelinə, digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyerdə) ölçməyə imkan vermək üçün fasiləsiz hüquqlara dair 9 sayılı MHBS-da mövcud tələbləri düzəldir.	01 yanvar 2019-cu il
19 sayılı MUBS-da dəyişdirilmiş işçilərin mükafatlandırılması: Dəyişiklikləri aşağıdakıları aydınlaşdırır: müəyyən edilmiş bir pensiya planının dəyişdirilməsi, qısaldılması və ya uzlaşdırılması barədə bir şirkət hazırda mövcud xidmət xərcini və dövr üzrə xalis faizini müəyyənləşdirmək üçün aktuar fərziyyələrini yenilənmiş şəkildə istifadə edir və aktivin tavanının təsiri, plan və digər geniş mənfəətdə ayrı-ayrılıqda müzakirə edilir.	01 yanvar 2019-cu il
İştirak və birgə müəssisələrdə uzunmüddətli mənfəətə aid olan Mənfəət və zərər haqqında 28 sayılı MUBS-da dəyişikliklər. Bu düzəlişlər müəssisənin 9 sayılı MHBS- Maliyyə alətlərini asılı və ya birgə müəssisədə xalis investisiyanın bir hissəsini təşkil edən, lakin iştirak metodu- dunun tətbiq edilmədiyi uzunmüddətli mənfəətlərə tətbiq etməsini aydınlaşdırır.	01 yanvar 2019-cu il
2 sayılı MHBS , 3 sayılı MHBS , 6 sayılı MHBS , 14 sayılı MHBS , 1 sayılı MUBS , 8 sayılı MUSB , 34 sayılı MUSB, 37 sayılı MUSB, 38 sayılı MUSB, 12 sayılı MHBŞK , 19 sayılı MHBŞK, 20 sayılı MHBŞK, MHBŞK-da dəyişikliklərin 22 və 32-ci maddələrinə əsasən bu bildirişləri çərçivədən istinadlar və tirajlar və ya Konvensiya Çərçivəsinin fərqli bir versiyasına istinad etdiklərini göstərmək üçün yeniləməlidir.	01 yanvar 2019-cu il
Asılı və ya birgə müəssisəyə aktivlərin satışı və ya qoyuluşu və investorun davranışına aid olan 10 sayılı MHBS Birləşdirilmiş (konsolidə edilmiş) maliyyə hesabatlar və 28 sayılı MUBS Asılı müəssisələrə və birgə müəssisələrə investisiya qoyuluşları (2011).	Qüvvəyə minmə tarixi dəqiq deyil, ancaq qəbul oluna bilər

Rəhbərlik bütün müvafiq bəyanatların bəyanatın qüvvəyə minmə tarixindən sonra başlayan ilk dövr üzrə Şirkətin uçot siyasətlərində qəbul ediləcəyini gözləyir. Qüvvəyə hələ də minməmiş müvafiq yeni standartlar, düzəlişlər və şərhlər haqqında məlumat aşağıda göstərilir. Şirkətin rəhbərliyi bu yeni və yenidən baxılmış standartların Şirkətin maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirəcək.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ

4.1. Ümumi mülahizələr

Hazırkı maliyyə hesabatları hər növ aktiv, öhdəlik, gəlir və xərc üzrə MHBS ilə müəyyən edilmiş qiymətləndirmə prinsiplərindən istifadə etməklə hazırlanmışdır. Qiymətləndirmə prinsipləri aşağıdakı uçot qaydalarında daha dolğun təsvir edilir.

4.2. Təqdimatın əsasları

Bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında tətbiq edilən mühasibat uçotu siyasəti, 4.5-ci maddədə izah edilən uçot siyasətində dəyişikliklər və 4.23.1-ci maddədə izah edilən rəhbərliyin qiymətləndirilməsi və qiymətləndirilməsi istisna olmaqla, 31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatan il üzrə bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında tətbiq edilən tətbiqlərə uyğun gəlir.

Maliyyə hesabatlarının MHBS-a uyğun hazırlanması rəhbərlikdən mühasibat uçotunun prinsiplərinin tətbiqinə, bəyan edilmiş aktivlər, öhdəlik, gəlir və xərc məbləğlərinə təsir edə biləcək mühakimələr yürütməyi, hesablamalar aparmağı, fərziyyələr irəli sürməyi tələb edir

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.2. Təqdimatın əsasları (davamı)

Faktiki nəticələr mühakimələrdən fərqli ola bilər. Hesablamalar və onların əsasını təşkil edən fərziyyələr davamlı olaraq təkrar nəzərdən keçirilir. Mühəsibat hesablamalarına düzəlişlər hesablamanın nəzərdən keçirildiyi dövr və təsir altında qala biləcək gələcək dövrlər üçün qəbul edilir. Mühəsibat siyasətlərin tətbiqində qeyri müəyyənliyin

ehtimal edilməsi üçün tanınan məbləğlərə mühüm təsiri edəcək məlumatlar və səciyyəvi fərziyyələr maliyyə hesabatlarının 4.23 və 4.24-cü-qeydində açıqlanır. Qrup maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatını likvidlik ardıcılığı ilə geniş şəkildə təqdim edir. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın verilməsi tarixindən sonra 12 ay ərzində (cari) və 12 aydan çox müddət (uzun-müddətli) ərzində əvəzləşdiriləcək və ya ödəniləcək məbləğlər üzrə təhlili 31 saylı Qeyddə göstərilir.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri yalnız uçotda tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanuni hüquq mövcud olduqda və xlis məbləğ əsasında hesablaşmalar aparılması, yaxud da eyni vaxtda aktivlərin satılması və öhdəliyin yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulduqda bir-birinə qarşı əvəzləşdirilir, xalis məbləği isə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda bildirilir. Hər hansı mühəsibat uçotu standartı və ya şərhilə tələb olunmayınca və ya yol verilməyincə, və Qrupun mühəsibat uçotu.

4.3. Konsolidasiyanın əsasları

Qrup maliyyə hesabatları ana və törəmə müəssisini 31 Dekabr 2018-ci il tarixinə konsolidə edir. Nəzarət o zaman həyata keçirilir ki

- Təsis müəssisə investor üzrə iqtidara malikdir
- Müəssisə sərmayə qoyulan müəssisənin fəaliyyətlərindən müxtəlif sərmayə əldə etməyə məruzdur və ya hüququna malikdir
- Törəmə müəssisəsinin mənfəətinə təsir edə biləcək səlahiyyəti istifadə etməyə qadirdir.

Lazım olduqda, törəmə müəssisələrdə tətbiq edilən mühəsibat uçotu qaydalarının Qrupdakı digər müəssisələr tərəfindən istifadə olunan mühəsibat uçotu qaydalarına uyğunlaşdırılması üçün törəmə müəssisələrinin maliyyə hesabatlarına düzəlişlər edilir. Qruparası bütün əməliyyatlar, qalıqlar, gəlir və xərclər konsolidasiya zamanı tam çıxarılır.

4.4. Xarici valyuta qalıqlarının çevrilməsi

Qrupun hər fərdi müəssisəsinin maliyyə hesabatları hazırlanarkən, müəssisənin əməliyyat valyutasından başqa digər valyuta (xarici valyutalar) ilə aparılan əməliyyatlar belə əməliyyatların aparıldığı tarixdə üstünlük təşkil edən mübadilə məzənnələri ilə qeydə alınır. Hər hesabat dövrünün sonunda, xarici valyuta ilə ifadə olunmuş monetar müddəaların valyuta mövqeyi ədalətli dəyərin müəyyən olduğu tarixdə üstünlük təşkil edən məzənnə ilə təkrar qiymətləndirilir. Xarici valyutada ədalətli dəyər ilə uçota alınmış qeyri-monetar müddəaların valyuta mövqeyi ədalətli dəyərin müəyyənləşdirildiyi tarixdə üstünlük təşkil edən məzənnə ilə təkrar qiymətləndirilir. İlk dəyər xarici valyutada ölçülmüş qeyri-monetar müddəaların valyuta mövqeyi təkrar qiymətləndirilir.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı Qrup tərəfindən istifadə edilən hesabat tarixinə valyuta məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
AZN/1 ABŞ dolları	1.7000	1.7001
AZN/ 1 Avro	1.9468	2.0307
AZN/ 1 İngilis funt serlinqi	2.1529	2.2881
AZN/ 1 Rusiya rublu	0.0245	0.0295

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.5. Mühəsibat siyasətində dəyişikliklər – 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan

Qrup 4.51-ci qeyddə , 4.5.2-ci qeyddə və 4.23.1-ci qeyddə olunmuş mühəsibat uçotu siyasətləri istisna olmaqla, bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında təqdim edilmiş bütün dövrlərə 4.24-cü qeyddə qeyd olunmuş 4.6-cı bənddə göstərilən uçot siyasətlərini davamlı şəkildə tətbiq etmişdir. Bu dəyişikliklər 01 yanvar 2018-ci ildən tətbiq edilir.

4.5.1. Maliyyə alətləri - 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan

Qrup, 01 iyul 2014-cü il tarixində, 01 yanvar 2018-ci il tətbiqetmə tarixinə əsasən çıxarılan 9 sayılı MHBS-ni qəbul etmişdir. 9 sayılı MHBS tələbləri 39 sayılı MUBS Maliyyə alətləri ilə arasında tanınma və ölçülmə üzrə əhəmiyyətli dərəcədə dəyişiklər var. Yeni standart maliyyə aktivlərinin mühəsibat uçotuna və maliyyə öhdəliklərinin uçotunun müəyyən aspektlərinə fundamental dəyişikliklər gətirir.

9 sayılı MHBS-da hedcinq uçotunun tətbiqi ilə bağlı yeni tələblər ehtiva edir. Yeni tələblər həm hedcinq edilmiş maddələrin və hedcinq alətlərinin uyğunluğunu artırmaq, həm də hedcinq effektivliyini qiymətləndirmək üçün daha çox prinsipial əsaslı yanaşma tətbiq etməklə risklərin idarə edilməsi fəaliyyəti ilə hedcinqin mühəsibat uçotunun daha yaxından qurulmasını nəzərdə tutur.

Tanınma, ilkin qiymətləndirmə və uçotdan silmə

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatında maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri Qrupun maliyyə alətinin müqavilə müddəaları üzrə tərəfə çevrildiyi halda tanınır. Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri sonradan aşağıda təsvir edildiyi kimi ölçülür.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri ilkin olaraq ədalətli dəyərlə qiymətləndirilir. İlkin dəyərləndirmədə maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərin əldə edilməsi və ya satılması ilə birbaşa əlaqəli əməliyyat xərcləri (ədalətli dəyəri mənfəət və ya zərər vasitəsilə tanınan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri istisna olmaqla) maliyyə aktivlərinin ədalətli dəyərinə əlavə edilir yaxud çıxılır. Ədalətli dəyəri mənfəət və ya zərər ilə tanınan maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə öhdəliklərinin əldə edilməsi ilə əlaqəli əməliyyat xərcləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Maliyyə aktivləri maliyyə aktivini ilə bağlı pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə müqavilə hüquqlarının müddəti bitdikdə və ya maliyyə aktivini və bütün əhəmiyyətli risklər və faydalar ötürüldükdə uçotdan silinir.

Maliyyə öhdəliyi ödənilmədiyi, dayandırıldığı, ləğv edildiyi ya da müddəti bitdiyi halda uçotdan silinir.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri sonradan aşağıda təsvir edildiyi kimi ölçülür.

Təsnifat və qiymətləndirmə

Maliyyə aktivləri

İlkin tanınmada, maliyyə aktivini, amortizasiya edilmiş dəyərlə, ədalətli dəyərin digər məcmu gəlirlə (SMGƏD) və ədalətli dəyərin mənfəət və zərər ilə (MZ(H)ƏD) qiymətləndirildiyi kimi təsnifləşdirilir.

Maliyyə aktivini, həm də aşağıdakı şərtləri yerinə yetirirsə və MZ(H)ƏD -də göstərilərsə, amortizasiya edilmiş dəyərlə ölçülür.

- aktivin məqsədi müqavilə əsasında pul vəsaitlərinin hərəkətini toplamaq üçün aktivləri saxlamağı nəzərdə tutan bir biznes modelində saxlanılır; və
- maliyyə aktivinin müqavilənin şərtləri müəyyən edilmiş tarixlərdə pul vəsaitlərinin hərəkətinə, əsas pul vəsaitlərinin ödənilməməsi və əsas məbləğ üzrə mənfəətin artmasına səbəb olur.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.5. Mühəsibat siyasətində dəyişikliklər – 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan (davamı)

4.5.1. Maliyyə alətləri - 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan (davamı)

Maliyyə aktivləri (davamı)

Borc aləti SMGƏD -də yalnız aşağıdakı şərtlərə cavab verirsə və MZ(H)ƏD -də göstərilirsə ölçülür:

- aktivin məqsədi həm müqaviləli pul vəsaitlərinin hərəkəti toplanması, həm də maliyyə aktivlərinin satışı ilə əldə edilən biznes modeli çərçivəsində keçirilir; və
- the maliyyə aktivinin müqavilənin şərtləri müəyyən edilmiş tarixlərdə pul vəsaitlərinin hərəkətinə, əsas pul vəsaitlərinin ödənilməmiş əsas məbləğinin ödənilməsinə səbəb olur.

Ticarət üçün tutulmayan kapital investisiyalarının ilkin tanınması zamanı Qrup qətiyyətlə OCI-da ədalətli dəyərdə sonrakı dəyişiklikləri təqdim edə bilər. Bu seçki investisiya yatırımı əsasında aparılır.

Bütün digər maliyyə aktivləri MZ(H)ƏD -də ölçülmüş kimi təsnifləşdirilir.

Əlavə olaraq, ilkin tanınma zamanı Qrup, əgər əksinə, yaranan mühəsibat uyğunsuzluğunu aradan qaldıran və ya əhəmiyyətli dərəcədə azaltdıqda, MZ(H)ƏD -də olduğu kimi amortizasiya olunmuş dəyərdə və ya SMGƏD -də ölçülmək üçün tələb olunan tələblərə cavab verən bir maliyyə aktivini qətiyyətlə təyin edə bilər.

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi:

Qrup, aktivin portfel səviyyəsində saxlanıldığı bir biznes modelinin məqsədini qiymətləndirir, çünki bu, biznesin idarə olunma üsulunu əks etdirir və informasiya idarəetmə üçün təmin edilir.

Təqdim olunan məlumatlar daxildir:

- portfel üçün nəzərdə tutulan siyasət və vəzifələr və bu siyasətlərin praktikada işlənməsi. Xüsusilə, rəhbərliyin strategiyası, müqavilə üzrə faiz gəliri qazanmağa, xüsusi faiz dərəcəsi profilinin saxlanmasına, maliyyə aktivlərinin müddəti ilə həmin aktivləri maliyyələşdirən öhdəliklərin müddəti və ya aktivlərin satışı vasitəsi ilə pul vəsaitlərinin hərəkəti həyata keçirilməsi uyğunluğuna yönəlmiş olsun;
- Portfelin icrası necə qiymətləndirildiyini və Qrupun rəhbərliyinə necə bildirildiyini;
- Biznes modelinin (və biznes modeli çərçivəsində saxlanılan maliyyə aktivlərinin) fəaliyyətinə və bu risklərin idarə olunmasına təsir edən risklər;
- biznesin menecerləri necə kompensasiya olunur - məs. təzminat idarə olunan aktivlərin ədalətli dəyərində və ya yığılmış pul vəsaitlərinin hərəkətinə əsaslanırsa; və
- əvvəlki dövrlərdə satışların həcmi, həcmi və vaxtı, satışın səbəbləri və gələcək satış fəaliyyətinə dair gözləntiləri. Bununla yanaşı, satış fəaliyyətinə dair məlumat təcrid vəziyyətində deyil, lakin maliyyə aktivlərini idarə etmək üçün Qrupun göstərilən məqsədinə nail olmaq və pul vəsaitlərinin hərəkəti necə həyata keçirildiyini ümumi qiymətləndirmənin bir hissəsi kimi.

Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti yalnız əsas və mənfəət ödənişləri olub-olmadığını qiymətləndirir:

Bu qiymətləndirmə məqsədilə "əsas" maliyyə aktivinin ilkin tanınmasında ədalətli dəyəri kimi müəyyən edilir.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.5. Mühəsibat siyasətində dəyişikliklər – 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan (davamı)

4.5.1. Maliyyə alətləri - 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan (davamı)

Maliyyə aktivləri (davamı)

Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti yalnız əsas və mənfəət ödənişləri olub-olmadığını qiymətləndirir: (davamı)

"Mənfəət" pul vəsaitinin vaxt dəyəri və müəyyən bir müddət ərzində istisna edilən əsas məbləğə və digər əsas maliyyə riskləri və məsrəfləri (məsələn, likvidlik riski və inzibati xərclər) ilə əlaqədar olan kredit riski üçün müəyyən edilir. Ayrıca olaraq mənfəət marjası da buna aiddir.

Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti yalnız əsas və mənfəət ödənişlərinin olub olmadığını qiymətləndirərkən, Şirkət müqavilənin şərtlərini nəzərdən keçirir. Bu, maliyyə aktivinin bu şərtlərə cavab verməyəcəyinə dair müqaviləli pul vəsaitlərinin hərəkətinin vaxtı və ya məbləğini dəyişdirə biləcək müqavilə şərtlərinin olub olmadığını qiymətləndirməkdən ibarətdir. Qiymətləndirmənin aparılmasında Qrup aşağıdakıları nəzərdən keçirir:

- pul vəsaitlərinin hərəkətinin məbləğini və vaxtı dəyişdirən şərti hadisələr;
- leverage xüsusiyyətləri;
- əvvəlcədən ödəniş və uzadılma şərtləri;
- qrupun müəyyən edilmiş aktivlərdən pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı tələbini məhdudlaşdıran şərtlər (məsələn, istifadə edilməmiş aktiv üzrə razılaşmalar); və
- pulun vaxt dəyərinin nəzərə alınmasını dəyişdirən xüsusiyyətlər - məs. faiz dərəcəsinin dövrü olaraq yenidən qurulması.

Yenidən təsnifat:

Maliyyə aktivləri maliyyə aktivlərini idarə etmək üçün Qrup öz biznes modelini dəyişdirdikdən sonrakı dövr ərzində istisna olmaqla, maliyyə aktivləri ilkin tanınmasından sonra yenidən təsnifləşdirilmir.

Dəyərdən düşmə

Qrup, gözlənilən kredit itkiləri (GKZ) üzrə amortizasiya olunmuş dəyərdə olan maliyyə aktivləri üzrə dəyərsizləşmə ehtiyatını tanıyır.

Qrup, ilk 12 aylıq GKZ ölçülməsinin başlanmasından sonra kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artmadığı maliyyə alətləri istisna olmaqla, ömür boyu GKZ -ə bərabər olan məbləğdə dəyərsizləşmə ehtiyatını ölçür.

12 aylıq GKZ, GKZ -nin hesabat tarixindən 12 ay ərzində mümkün olan bir maliyyə aləti üzrə hadisələrin baş verməməsi nəticəsində yaranmış hissəsidir.

GKZ -nin ölçülməsi:

GKZ, kredit itkiləri ehtimalı ağırlıqlı təxminlərdir. Bunlar aşağıdakı kimi ölçülür:

- hesabat tarixində dəyərsizləşməyən maliyyə aktivləri: bütün pul vəsaitlərinin çatışmazlıqlarının indiki dəyəri (yəni müqaviləyə uyğun olaraq müəssisəyə aid olan pul vəsaitlərinin hərəkəti və Qrupun əldə etməyi planlaşdırdığı pul vəsaitlərinin hərəkəti arasındakı fərq).

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.5. Mühəsibat siyasətində dəyişikliklər – 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan (davamı)

4.5.1. Maliyyə alətləri - 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan (davamı)

Dəyərdəndüşmə (davamı)

- hesabat tarixində kredit itkisinə məruz qalan maliyyə aktivləri: məcmu balans dəyəri və təxmin edilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti indiki dəyəri arasındakı fərq kimi;
- alınmamış maliyyə öhdəlikləri: öhdəliyin alınması və Qrupun qəbul etməsini gözlədiyi pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı olan müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti arasındakı mövcud dəyər kimi.
- maliyyə zəmanət müqavilələri: sahibinə geri qaytarılacaq ödəniş məbləğləri çıxılsın Qrupun bərpa etməyi gözlədiyi hər hansı məbləğ ödəmələri.

Yenidən qurulan maliyyə aktivləri

Borcalanın maliyyə çətinlikləri üzündən bir maliyyə aktivinin şərtləri yenidən müzakirə olunduqda və ya dəyişdirilmiş və ya mövcud maliyyə aktivini yeni bir şəkildə əvəz olunarsa, maliyyə aktivinin tanınmasının dayandırılması və yaxud GKZ in qiymətləndirilməsi aşağıdakı şərtlər altında baş verir:

- gözlənilən yenidənqurma mövcud aktivin tanınmasının dayandırılmasına gətirməyəcəkdir, dəyişilmiş maliyyə aktivindən yaranan gözlənilən pul vəsaitlərinin hərəkəti mövcud olan aktivin pul vəsait çatışmazlığının hesablanmasına daxil edilir.
- əgər gözlənilən yenidənqurma mövcud aktivin tanınmasının dayandırılmasına səbəb olarsa, yeni aktivin gözlənilən ədalətli dəyəri onun tanınması dayandırıldığı tarixdə mövcud maliyyə aktivindən son nağd pul axını kimi qəbul edilir. Bu məbləğ, mövcud maliyyə aktivini üzrə pul çatışmazlığının hesablanmasına daxil edilir. Nağd pul çatışmazlığı, mövcud maliyyə aktivinin orijinal effektiv faiz dərəcəsini istifadə edərək, hesabat tarixinin gözlənilən tarixdən gözlənilən tarixindən endirilir.

Kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri:

Hər hesabat tarixində, SMGƏD -də daşınan amortizasiya edilmiş dəyərdə və maliyyə aktivlərində əks etdirilən maliyyə aktivləri kredit itkisinə məruz qaldıqlarını qiymətləndirir. Maliyyə aktivinin təxmin edilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinə zərərli təsir göstərən bir və ya daha çox hadisə baş verdikdə maliyyə aktivini "kredit itkisinə məruz qalmışdır".

Maliyyə aktivinin kredit itkisinə məruz qaldığı sübutlar aşağıdakı müşahidə olunan məlumatları ehtiva edir:

- borcalanın və ya emitentin əhəmiyyətli maliyyə çətinlikləri;
- müqavilənin pozulması kimi və ya keçmiş öhdəlik kimi;
- Qrupun başqa cür hesab etmədiyi şərtlərlə Qrup tərəfindən kreditin və ya avansın yenidən qurulması;
- borcalanın iflasına və ya digər maliyyə yenidən qurulmasına ehtimalı olduqda; və ya
- maliyyə çətinlikləri üzündən təhlükəsiz bir fəal bazarın itməsi.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.5. Mühəsibat siyasətində dəyişikliklər – 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan (davamı)

4.5.1. Maliyyə alətləri - 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan (davamı)

Satın alınan və ya yaranan kredit dəyərsizləşməmiş aktivlər (AYKD)

AYKD aktivləri ilkin tanınma zamanı dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləridir. AYKD aktivləri orijinal tanınmada ədalətli dəyerdə qeydə alınır və faiz gəliri sonradan kredit tənzimlənən EFD əsasında tanınır. GKZs-in ömür müddəti yalnız GKZ -də sonrakı bir dəyişiklik olduğu ölçüdə tanınır və ya sərbəstdir.

Dövr edən məhsullar

Qrupun məhsul təklifi Qrupun qısa müddətdə ləğv etmək və / və ya azaltmaq hüququna malik olduğu bir sıra korporativ və pərakəndə overdraft və kredit kartl məhsullarını əhatə edir. Qrup müqavilə bildiriş müddətinə kredit itkisinə məruz qalmağı məhdudlaşdırmır, lakin GKZ-ni müştərilərin davranışlarına dair gözləntilərini, uduş ehtimalı və Qrupun gələcək risklərin azaldılması prosedurlarını əks etdirən bir müddət ərzində hesablayır, buna zəlamət və ya kreditlərin ləğv edilməsi daxildir. Keçmiş təcrübəyə və Qrupun gözləntilərinə əsasən, Qrupun bu məhsullar üzrə GKZləri hesabladığı dövr, Qrupun kredit riskinə məruz qaldığı dövr və kredit itkiləri rəhbərlik hərəkətləri ilə azalda bilməz.

Silimə:

SMGƏD-də amortizasiya olunmuş dəyəri və borc qiymətli kağızları ilə uçota alınan aktivlər bərpa perspektivi olmadığı təqdirdə (qismən və ya tam olaraq) silinir. Bu, ümumiyyətlə, Şirkət müştərilərin bərpası üçün bütün qanuni və düzəliş sayələrini tükəndiyi vəziyyətdir. Bununla yanaşı, silinən maliyyə aktivləri şirkətin ödəməli məbləğləri geri qaytarma qaydalarına riayət etmək üçün hələ də icra fəaliyyətinə məruz qala bilər.

İtkinin geri qaytarılması

Əgər dəyərsizləşmə zərərinin məbləği sonrakı dövrdə azalırsa və azalma dəyərsizləşmə tanındıqdan sonra baş verən hadisəyə obyektiv təsir göstərə bilərsə, ehtimal olunan kreditin dəyərsizləşmə ehtiyatının hesabını müvafiq qaydada azaldır. Geri qaytarılma konsolidasiya edilmiş məcmu gəlir hesabatında tanınır.

Kreditlər və debitor borcları

Kreditlər və debitor borcları fəal bazarda qeyd edilməyən sabit və ya müəyyənləşdirilə bilən ödənişlər olan qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir. Onlar dərhal və ya qısamüddətli satma niyyəti ilə daxil edilmir. Belə aktivlər effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyerdə əks etdirilir. Gəlirlər və zərərlər, kreditlər və debitor borcları tanındıqda və ya dəyərsizləşdikdə, amortizasiya prosesi ilə də mənfəət və zərər hesablarında əks etdirilir.

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri pul vəsaitlərini, müxbir və müddəti depozit hesabları üzrə məhdudiyyətsiz qalıqları və 90 gün ərzində orijinal ödəmə müddəti olan banklara olan avansları əhatə edir. Pul vəsaitlərinin hərəkəti müəyyənləşdirilməsi məqsədi ilə tələb olunan minimum ehtiyat depoziti Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı ("ARMB") tərəfindən təmin olunur və bloklanmış hesablar onların mövcudluğu ilə bağlı məhdudiyyətlərə görə pul vəsaitləri hesabına daxil edilmir.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.5. Mühəsibat siyasətində dəyişikliklər – 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan (davamı)

4.5.1. Maliyyə alətləri - 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan (davamı)

Banklardan alınan ödənişlər

Normal fəaliyyət dövründə Qrup müxtəlif dövrlərdə digər banklarla avans və ya depozitləri saxlayır. Banklardan alınan ödənişlər əvvəlcə ədalətli dəyərdə tanınırlar. Sabit ödəmə müddəti olan banklardan alınan məbləğlər sonradan effektiv faiz metodundan istifadə edərək amortizasiya edilmiş dəyərle ölçülür və dəyərsizləşmə zərərləri üçün hər hansı ehtiyatlardan silinir. Müəyyən edilmiş ödəmə müddəti olmadıqları gözlənilən vərəqələrə əsasən amortizasiya olunmuş dəyərle əks etdirilir. Maliyyə müəssisələrindən alınacaq məbləğlər dəyərsizləşmə zərərləri üçün hər hansı ehtiyatlardan silinir.

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar, digər maliyyə aktivləri kateqoriyasında təsnif edilənlərdən başqa, fəal bazarda qeyd edilməyən sabit və ya müəyyənləşdirilə bilən ödənişlər olan qeyri-törəmə aktivlərdir. Qrup tərəfindən verilən kreditlər ilkin olaraq ədalətli dəyərle bağlı əməliyyat xərcləri ilə tanınır.

Verilmiş ədalətli dəyərin, kreditin ədalətli dəyərində bərabər gəlməməsi, məsələn, kreditin bazar qiymətlərindən aşağı səviyyədə verildiyi zaman verilmiş kreditlərin ədalətli dəyəri ilə kreditin ədalətli dəyəri arasındakı fərq kreditin ilkin tanınması üzrə zamanı zərər kimi tanınır və bu itkilərin təbiətinə görə məcmu gəlir hesabatına daxil edilmişdir. Sonradan kreditlər effektiv faiz metodunu istifadə edərək amortizasiya olunmuş dəyərdə əks etdirilir. Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar, dəyərsizləşmə zərərləri üçün hər hansı bir ehtiyatdan silinir.

Ədalətli dəyəri mənfəət və ya zərər üzrə tanınan maliyyə aktivləri

İlkin tanınmada Qrup müəyyən maliyyə aktivlərini MZ(H)ƏD olaraq təyin etmişdir. MZ(H)ƏD-də maliyyə aktivləri, ticarət üçün saxlanılan və ya müəyyən şərtlərə cavab verən və ilk tanınma zamanı mənfəət və zərər hesabında ədalətli dəyərle təyin edilmiş maliyyə aktivlərini ehtiva edir. Bunlar mənfəət və ya zərərdə tanınan ədalətli dəyər ilə ölçülür.

Ədalətli dəyəri digər məcmu gəlir üzrə tanınan maliyyə aktivləri

Digər məcmu gəlirlər vasitəsilə ədalətli dəyərdə olan investisiyalar, biznes modelinə əsasən, digər məcmu gəlirlər vasitəsilə ədalətli dəyərdə olan investisiyalar kimi təsnifləşdirilən qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir. Qrup bu investisiyaların ədalətli dəyərində investisiyaların tanınması dayandırılınca qədər və ya investisiyanın dəyərinin azalması müəyyən olunduqdan sonra ədalətli dəyərdə təqdim edilməsini seçir, bu zaman əvvəlcə məcmu gəlirdə əks etdirilən yığım gəlirləri və ya zərərləri indi mənfəət və zərər hesabına köçürülür.

Ədalətli dəyərin təyin edilməsi

Aktiv bazarda satılan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri hesabat tarixində satış qiyməti və ya diler qiyməti kotirovkaları (uzun mövqelər üçün təklif qiyməti və qısamüddətli mövqelərin qiymətini soruşmaq) əsasında, əməliyyat xərcləri üçün heç bir azalma olmadan həyata keçirilir.

Aktiv bazarda qeydə alınmayan bütün digər maliyyə alətləri üçün ədalətli dəyər müvafiq qiymətləndirmə üsulları ilə müəyyən edilir.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.5. Mühəsibat siyasətində dəyişikliklər – 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan (davamı)

4.5.1. Maliyyə alətləri - 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan (davamı)

Qiymətləndirmə metodlarına hazırkı dəyər metodlarını, bazarda müşahidə oluna bilən qiymətlər mövcud olan oxşar vasitələrlə müqayisə, seçim qiymətləri modelləri və digər müvafiq qiymətləndirmə modelləri daxildir.

Maliyyə zamanətləri və kredit öhdəlikləri

Maliyyə zamanətləri, borc alətinin şərtlərinə uyğun olaraq müəyyən borclu ödəmə müddətini ödəmədikləri üçün sahibləri zərər çəkməsi üçün ödəmə ödəməsi üçün müəyyən ödənişləri tələb edən müqavilələrdir. Maliyyə zamanəti öhdəliyi müqavilə üzrə ödəmə ehtimalı olduqda amortizasiya olunmuş dəyərlə əks etdirilir.

"Kredit öhdəlikləri", müəyyən şərtlər altında kredit vermək üçün qətiyyən geri dönməz öhdəliklərdir.

Kredit vermək üçün verilmiş maliyyə zamanətləri və ya geri alınmayan öhdəliklər əvvəlcə ədalətli dəyərlə ölçülür və onların ilkin ədalətli dəyəri təminatın öhdəliyi və ya öhdəliyi üzrə amortizasiya edilir.

Sonradan, bu amortizasiya edilmiş məbləğdən və zərər itkisinin məbləğindən yüksək qiymətləndirilir.

İcarələr

İcarənin şərtləri sahibliyin bütün risk və mükafatlarını icarədarə ötürdüyü zaman icarə maliyyə icarəsi kimi təsnifləndirilir. Bütün digər icarələr əməliyyat icarəsi kimi təsnifləndirilir.

Qrup icarəçi qismində

Maliyyə lizinqi üzrə icarəçidən alınan aktivlər Qrupun lizinqdə xalis investisiyasının məbləğində debitor borcları kimi uçota alınır. Maliyyə lizinqi üzrə gəlirlər lizinqlə bağlı Qrupun xalis investisiya üzrə gəlirin daimi dövrü dərəcəsini əks etdirmək üçün mühəsibat dövrləri üzrə bölünür.

İcarə üzrə ödənişlər müvafiq lizinq müddəti üzrə düz xətt əsasında tanınır. Əməliyyat lizinqinin razılaşdırılması və təşkili zamanı çəkilmiş ilkin birbaşa xərclər icarəyə verilmiş aktivin balans dəyərinə əlavə edilir və lizinq müddəti üzrə düz xətt əsasında tanınır.

Qrup icarəyə götürən qismində

Əməliyyat icarəsi ödənişləri icarə olunan əmlakdan iqtisadi faydanın istehlak edildiyi vaxt müddətində başqa sistemə əsasın daha məqsəduyğun olduğu halı istisna etməklə icarə müddəti boyu birbaşa xərc kimi tanınır. Əməliyyat icarəsindən yaranan şərti icarə haqqları baş verdiyi müddətdə xərc kimi tanınır. İcarə stimullarının əməliyyat haqqında daxil olduğu halda belə stimullar öhdəlik kimi tanınır. Stimulların ümumi faydası icarə verilən əmlakdan iqtisadi faydanın istehlak edildiyi vaxt çərçivəsinə başqa sistemə əsasın daha məqsəduyğun olduğu hal istisna olmaqla birbaşa icarə xərcinin azalması kimi tanınır.

Maliyyə aktivlərinin uçotunun xitamı

Qrup maliyyə aktivini müqaviləsi üzrə pul vəsaitlərinin alınması hüququnun başa çatması və ya maliyyə aktivini, eləcə də sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürülməsi halında maliyyə aktivinin tanınmasına xitam verir.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.5. Mühəsibat siyasətində dəyişikliklər – 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan (davamı)

4.5.1. Maliyyə alətləri - 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan (davamı)

Qrup sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürüldükdə belə transfer edilmiş aktiv üzərində nəzarəti saxlayırsa, bu zaman saxlanılmış maraqlar hesabatlardan aktiv kimi tanınır və müvafiq şəraitdə Qrupun ödənilməsi ehtimal edilən məbləğlər də müvafiq olaraq öhdəlik kimi tanınır. Əgər Qrup transfer edilən maliyyə aktivinin sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatları özündə saxlayırsa, bu zaman aktivin tanınması davam edir və əlavə olaraq girov qoyularaq götürülmüş vəsaitlər də borc məbləği kimi maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınır.

Maliyyə aktivini hesabatlardan tam şəkildə çıxarıldıqda, aktivin qalıq dəyəri ilə onun transferindən alınan və ya alınması nəzərdə tutulan məbləğlərin cəmi arasındakı fərq, məcmu gəlir hesabında xitam anınadək tanınmış və kapital hesablarında uçotu aparılan mənfəət və zərər məbləğləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Maliyyə aktivini hesabatlardan qismən çıxarıldıqda (məsələn, Qrupun transfer edilmiş aktivin bir hissəsini geri almaq seçimi olduqda və ya bu aktiv üzrə sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürülərək yalnız cüzi bir hissənin saxlanması və bunun nəticəsində nəzarətin Qrupda qalması halları), Qrup aktivin qalıq dəyərini cari iştirak ilə bağlı tanınması davam edən qism və transfer edilən hissələrin nisbi ədalətli dəyərində görə təyin edilmiş və maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmayan qismdən ibarət iki hissəyə ayırır.

Aktivin tanınmasına xitam verilmiş qisminə aid edilən qalıq dəyəri ilə onun transferindən alınan məbləğlərin cəmi arasındakı fərq, məcmu gəlir hesabında xitam anınadək tanınmış mənfəət və zərər məbləğləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır. Məcmu gəlir hesabında tanınmış mənfəət və zərər məbləğlərini, aktivin tanınmasına xitam verilən qismi ilə tanınması davam edən qismi arasında bölərkən bu qismlərin ədalətli dəyərlərinin nisbətləri əsas götürülür.

Borc və ya kapital qismində təsnifləşdirmə

Borc və kapital alətləri müqavilə şərtləri, habelə maliyyə öhdəliyi və kapital alətlərinə verilmiş tərifə əsasən maliyyə öhdəlikləri yaxud da kapital müddəası kimi təsnif edilir.

Kapital alətləri

Bütün öhdəliklər ödəndikdən sonra xalis aktivlərdə sahiblik hüququna dəlalət edən istənilən müqavilə kapital aləti sayılır. Qrup tərəfindən yerləşdirilən kapital alətləri, müvafiq yerləşdirmə xərcləri çıxıldıqdan sonra müvafiq vəsaitlərin daxil olması zamanı maliyyə hesabatlarında tanınır.

Qrupun öz kapital alətini yenidən alması birbaşa olaraq kapitalda tanınır və çıxılır. Qrupun öz kapital alətlərinin alışı, satışı, buraxılması və ya ləğvi üzrə heç bir mənfəət və ya zərər gəlir və ya zərərdə tanınmır.

Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər

Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər qarşı tərəflərin pul və ya digər bənzər aktivlərin Qrupa ötürülməsi zamanı tanınır. Qeyri-törəmə öhdəliklər amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə ölçülür.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.5. Mühəsibat siyasətində dəyişikliklər – 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan (davamı)

4.5.1. Maliyyə alətləri - 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan (davamı)

Əgər Qrup öz borcunu satın alırsa, bu öhdəlik maliyyə vəziyyəti hesabatından silinir və ödənilən vəsaitlə öhdəliyin qalıq dəyəri arasında olan fərq mənfəət və zərər hesablarında müvafiq olaraq öhdəliklərin vaxtından tez icra edilməsinin nəticəsi kimi təqdim edilir.

Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər

Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər fərdi müştərilərin, dövlət və özəl müəssisələrinin vəsaitlərini təmsil edir və amortizasiya olunmuş ilkin dəyər ilə tanınır.

Digər maliyyə öhdəlikləri

Digər maliyyə öhdəlikləri ilkin olaraq bütün əməliyyat xərcləri çıxıldıqdan sonra ədalətli dəyər ilə ölçülür.

Digər maliyyə öhdəlikləri növbəti dövrlərdə effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə olunmaqla amortizasiya edilmiş maya dəyərində ölçülür və faiz xərcləri effektiv gəlir kriteriyasına əsaslanaraq tanınır.

Effektiv faiz dərəcəsi metodu, maliyyə öhdəliyinin amortizasiya olunmuş maya dəyərinin hesablanması və faiz xərci məbləğinin müvafiq dövrlər üzrə paylaşdırılmasını nəzərdə tutur. Bu metod maliyyə öhdəliyinin nəzərdə tutulan istifadə müddəti üzrə təxmin edilən gələcək ödəniləcək vəsaitləri və ya müvafiq olduqda, daha qısa müddət üzrə maliyyə öhdəliyinin qalıq dəyərini dəqiq diskontlaşdıran dərəcədir.

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasına xitam verilməsi

Maliyyə öhdəliyinə yalnız bu öhdəliyin silinməsi, ləğv edilməsi və ya müddətinin başa çatması hallarında xitam verilir. Tanınmasına xitam verilmiş maliyyə öhdəliyinin qalıq dəyəri ilə ödənilmiş və ya ödəniləcək məbləğlərin cəmi arasındakı fərq dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Maliyyə aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri yalnız aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi üçün müəyyən edilmiş hüquq olduqda və ya eləcə də müqavilə üzrə əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktiv realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyəti mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Maliyyə aktivlərinin müvəqqəti olaraq qarşı tərəfə transfer edilməsi zamanı bu maliyyə aktivləri qarşı tərəfin öhdəliyi ilə əvəzləşdirilmir.

Keçid

9 sayılı MHBS qəbul olunarkən, keçid dövrünü tətbiq etmiş və əvvəlki dövrləri yenidən nəzərdən keçirməməyi seçmişdir. 9 sayılı MHBS-nin təsnifat, ölçü və dəyərdən düşmə ilə bağlı qəbulundan yaranan fərqlər 01 yanvar 2018-ci il tarixinə bölüşdürülməmiş mənfəətdə tanınır. Buna görə 31 dekabr 2017-ci il üçün təqdim edilən məlumat 9 sayılı MHBS-nin tələblərini əks etdirmir.

Aşağıdakı qiymətləndirmələr ilkin müraciət tarixində mövcud olan fakt və şərait əsasında həyata keçirilmişdir.

- Maliyyə aktivinin keçirildiyi iş modelinin müəyyən edilməsi.
- SMGƏD kimi ticarət üçün nəzərdə tutulan kapital alətlərinə müəyyən investisiyaların təyin edilməsi.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.5. Mühəsibat siyasətində dəyişikliklər – 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan (davamı)

4.5.1. Maliyyə alətləri - 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan (davamı)

Aşağıdakı cədvəldə şirkətin yenidən təsnifləşdirilmiş maliyyə alətləri göstərilir. Lakin, aşağıdakı cədvəldə göstərilən maliyyə hesabatının başlığı istisna olmaqla, 01 yanvar 2018-ci il tarixinə 9 sayılı MHBS-nin tətbiqi üzrə aktiv və öhdəliklərin təsnifatında heç bir dəyişiklik edilməmişdir.

	Ölçmə kateqoriyası		Qalıq dəyəri (AZN)		
	Orijinal 39 sayılı MUBS kateqoriyası	Yeni 9 sayılı MHBS kateqoriyası	31 dekabr 2017-ci il üzrə qalıq dəyəri (39 sayılı MUBS)	9 sayılı MHBS-in qəbul edilməsi	01 yanvar 2018-ci il üzrə qalıq dəyəri (MHBS)
Aktivlər					
Mərkəzi Bank ilə hesablaşmalar	Kreditlər və debitor borcları	Amortizasiya edilmiş xərc	17,471,662	-	17,471,662
Bank kreditləri	Kreditlər və debitor borcları	Amortizasiya edilmiş xərc	616,918,094	-	616,905,621
Müştərilərə verilən kreditlər və avanslar	Kreditlər və debitor borcları	Amortizasiya edilmiş xərc	289,887,553	(330,885)	289,556,668
Satış üçün nəzərdə tu- tulmuş investisiyalar	Satış üçün nəzərdə tu- tulmuş inves-	Ədalətli dəyəri məcmu gəlir hesabatı ilə tanınan	2,040,380	-	2,040,380
Digər aktivlər	Digər aktivlər	Amortizasiya edilmiş xərc	2,049,140	-	2,049,140
Qarantiyalar üçün hesablanmış ehtiyatlar				(222,880)	
9 sayılı MHBS-nin tətbiqi ilə əlaqədar cəmi:				(553,765)	

4.5.2. 15 sayılı MHBS -Müştərilərlə müqavilələr üzrə gəlirlər – 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən

Təminatın tanınması üzrə bu standart 11 sayılı MUBS, "Tikinti müqavilələri" və 18 sayılı MUBS "Gəlir" və müvafiq şərtləri əvəz edir.

15 sayılı MHBS daha çox qətiyyətli olduğundan, gəlirlərin tanınması ilə bağlı ətraflı təlimat verilir və əvəzləşdirilmiş MHBS və müvafiq şərtlərlə müqayisədə gəlirlərin tanınması siyasətlərini və tətbiqlərini tətbiq etmək üçün qərarların istifadəsini azaldır.

Gəlir müştərinin mal və ya xidmətə nəzarət əldə etdiyi zaman tanınır. Müştəri nəzarəti mal yaxud xidmətdən birbaşa istifadəyə hazır olduğu zaman yaxud ondan fayda əldə etdiyi zaman əldə edir.

Qrup, həmçinin, müştərilərə qrupun kredit kartlarından məhsul satın aldığıda xal toplamaq imkanı verən bir mükafat proqramını da həyata keçirir.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.5. Mühəsibat siyasətində dəyişikliklər – 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədə olan (davamı)

4.5.2. 15 sayılı MHBS -Müştərilərlə müqavilələr üzrə gəlirlər – 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən (davamı)

Xallar, alış-veriş mükafatlarına, istifadə edilən məbləğin geri qaytarılması və ya uçuş gedişlərinə görə əldə edilə bilən nöqtələrin minimum sayına uyğun olaraq alına bilər.

15 sayılı MHBS-in əsas prinsipi, müəssisənin sözügedən mal və ya xidmətlərin müştərilərə həmin məhsul və xidmətlər əvəzinə mülkiyyət hüququna malik olmasını gözlədiyi məbləği əks etdirən bir məbləgdə gəlirləri tanımasıdır.

15 sayılı MHBS ayrıca, istifadəçiləri müştərilərlə müqavilələrdən yaranan gəlir və pul vəsaitlərinin hərəkəti xarakteri, məbləği, vaxtı və qeyri-müəyyənliyi ilə bağlı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarını istifadəçilərə təqdim edən bir çox açıqlama tələblərini əhatə edir.

Qrup, qiymətləndirmə tarixində və hesabat tarixində olduğu kimi, 15 sayılı MHBS-in təsirinin Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli olmadığını qiymətləndirmişdir.

4.6. Maliyyə alətləri - 01 yanvar 2018-ci il tarixinə qədər qüvvədə olan

Qrup maliyyə aləti üzrə müqavilə öhdəliyinə tərəf olduğu halda, maliyyə aktivləri və öhdəlikləri maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatda tanınır. Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin adı alqı – satqısı prosesləri hesablaşma tarixi üzrə uçot üsulundan istifadə etməklə tanınır.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri ilkin anda ədalətli dəyərle ölçülür. Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin alınması və buraxılmasına aidiyyəti olan birbaşa əməliyyat xərcləri (mənfəət və zərər hesabatında ədalətli dəyərle uçota alınmış maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri istisna edilməklə) uçotda ilkin tanınma anında maliyyə aktivləri yaxud maliyyə öhdəliklərinin müvafiq olaraq ədalətli dəyərinə əlavə edilir və ya bu dəyərdən çıxılır. Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin mənfəət və zərər uçotunda ədalətli dəyərle alınması ilə bağlı birbaşa əməliyyat xərcləri dərhal mənfəət və zərər uçotunda tanınır.

Maliyyə aktivləri

Qrupun maliyyə aktivləri aşağıdakı xüsusi kateqoriyalara ayrılırlar: “mənfəət və zərər hesabına ədalətli dəyərle tanınan” maliyyə aktivləri (MZHƏDT), “ödəniş tarixinədək saxlanılan” investisiyalar, “verilmiş kreditlər və debitor borcları” və satılabilən maliyyə aktivləri (SMA). Təsnifləşdirmə maliyyə aktivinin növündən və saxlama məqsədindən asılıdır və ilkin tanınma zamanı təyin edilir.

MZHƏDT maliyyə aktivləri

Ticarət məqsədləri ilə saxlanılan maliyyə aktivləri, “mənfəət və zərər hesabına ədalətli dəyərle tanınan maliyyə aktivləri” kateqoriyasına aid edilir. Yaxın gələcəkdə satılması nəzərdə tutulduqda, əldə edilən maliyyə aktivləri satış məqsədləri ilə saxlanılan aktivlər kateqoriyasında təsnifləşdirilir və ədalətli dəyərle tanınır. Törəmə maliyyə alətləri də xüsusilə nəzərdə tutulmuş alətlər və effektiv hecinq alətləri istisna olmaqla, satış məqsədləri ilə saxlanılan aktivlər kateqoriyasında təsnifləşdirilir. Satış məqsədləri ilə saxlanılan aktivlər üzrə yaranan mənfəət və zərərlər müvafiq olaraq mənfəət və zərər hesabatlarında tanınır.

Verilmiş kreditlər və debitor borcları

Verilmiş kreditlər və debitor borcları, maliyyə hesabatlarının digər kateqoriyaları üzrə təsnifləşdirilən aktivlərdən fərqli olaraq sabit və ya müəyyən edilən ödənişli və fəal bazara çıxarılmayan qeyri-törəmə aktivlərdir.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.6. Maliyyə alətləri - 01 yanvar 2018-ci il tarixinə qədər qüvvədə olan (davamı)

Bu aktivlərə vəsait qoyularkən məqsəd dərhal və ya qısa müddət ərzində onların satılması deyil və bu aktivlər nə ticarət məqsədləri ilə saxlanılan maliyyə aktivlərinə, nə də satılabilən maliyyə aktivləri kateqoriyalarına aid edilmir. Bu tip aktivlər effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə qeydə alınır. Kreditlərin və debitor borclarının tanınmasına xitam verilməsi, onların dəyərində ehtimal edilən azalmaların yaranması, eləcə də onların köhnəlməsi nəticəsində yaranan mənfəət və zərərlər müvafiq olaraq mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Satılabilən maliyyə aktivləri

Satılabilən maliyyə aktivləri, əvvəlcədən bu kateqoriyaya aid olunması nəzərdə tutulan və ya bundan əvvəlki kateqoriyaların heç birinə aid edilə bilməyən qeyri-törəmə aktivlərdir. İlk tanınmadan sonra satılabilən maliyyə aktivləri maya dəyərindən dəyərsizləşmə çıxıldıqdan sonra ölçülür. İnvestisiyanın tanınmasına xitam verildikdə və ya onun dəyərində ehtimal edilən azalmalar baş verdikdə əvvəllər məcmu gəlir hesablarında qeydə alınan mənfəət və gəlirlər müvafiq olaraq mənfəət və zərər hesablarında tanınır. Satılabilən investisiyalar dəyəri ilə dəyərzişləməsi çıxmaqla ölçülür.

Ədalətli dəyərin təyin edilməsi

Hesabat tarixində aktiv bazarlarda satılan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri onların bazar katirovkaları və ya dilerlər tərəfindən verilən qiymət katirovkalarıdır (uzun mövqelər üçün satış dəyəri, qısa mövqelər üçün isə alış dəyəri).

Aktiv bazarlarda katirovkası mövcud olmayan bütün digər maliyyə alətləri üçün ədalətli dəyər müvafiq qiymətləndirmə texnikalarının tətbiq edilməsi ilə təyin edilir. Qiymətləndirmə texnikalarına xalis cari dəyər texnikası, müşahidə edilə bilən oxşar maliyyə alətləri ilə müqayisələrin aparılması, opsiya qiymətləndirilməsi modelləri və digər müvafiq qiymətləndirmə modelləri aid edilir.

Pul və pul vəsaitləri

Pul və pul vəsaitlərinə nağd pul, müxbir hesablarda olan və istifadəsinə məhdudiyyət qoyulmayan qalıqlar, ARMB-da yerləşdirilən və bitmə müddəti 90 günədək olan müddətli əmanətlər daxildir. Pul vəsaitlərinin hərəkətini təyin edərkən, ARMB tərəfindən tələb edilən əmanətlər üzrə minimum məcburi ehtiyatlar və blokləşdirilmiş hesabalar, istifadəsində məhdudiyyətlərin olması səbəbi ilə pul və pul ekvivalentləri kateqoriyasına daxil edilmir.

Banklardan alınacaq vəsaitlər

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində Qrup digər banklarda müxtəlif müddətlər üzrə əmanətlər yerləşdirir. Banklardan alınacaq vəsaitlər ədalətli dəyərdə tanınır. Ödəniş tarixi müəyyən olan banklardan alınacaq vəsaitlər sonradan amortizasiya olunmuş maya dəyərində effektiv faiz metodundan istifadə edilərək ölçülür və dəyərsizləşmə zərər ehtiyatları çıxılmaqla tanınır. Banklardan alınacaq vəsaitlər ödəniş tarixi müəyyən olmadıqda təxmin edilən ödəniş tarixi əsasında amortizasiya olunmuş maya dəyərində tanınır. Kredit institutlarından alınacaq vəsaitlər dəyərsizləşmə zərər ehtiyatları çıxılmaqla tanınır.

Müştərilərə verilmiş kreditlər

Müştərilərə verilmiş kreditlər maliyyə hesabatlarının digər kateqoriyaları üzrə təsnifləşdirilən aktivlərdən fərqli olaraq sabit və ya müəyyən ödəniş qrafikinə malik və fəal bazara çıxarılmayan qeyri-törəmə aktivlərdir.

Qrup tərəfindən verilmiş kreditlər ilk olaraq ədalətli dəyər və əməliyyat üzrə aid olduğu xərclər həcmində tanınır.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.6. Maliyyə alətləri - 01 yanvar 2018-ci il tarixinə qədər qüvvədə olan (davamı)

Hesablanmış ədalətli dəyər kreditin ədalətli dəyərinə bərabər olmadıqda, misal üçün, kredit bazar qiymətindən aşağı dəyərlə verildikdə, hesablanmış ədalətli dəyərlə kreditin ədalətli dəyəri arasındakı fərq kreditin ilkin tanınması üzrə zərər kimi qeydə alınır və bu zərərin xüsusiyyətinə uyğun olaraq məcmu gəlir hesabatına daxil edilir. Daha sonra, kreditlər effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə qeydə alınır. Müştərilərə verilmiş kreditlər ehtimal edilən zərərlər üzrə bütün ehtiyatlar çıxılmaqla uçota alınır.

Şərtləri təkrar razılaşdırılmış kreditlər

Mümkün olan hallarda Qrup girovun mənimsənilməsi əvəzinə kredit şərtlərinin təkrar azılaşdırılması məqsədini güdür. Bu ödəniş müddətinin uzadılması və yeni kredit şərtlərinin razılaşdırılmasını nəzərdə tutan bilər. Şərtlər yenidən razılaşdırıldıqda, hər hansı dəyərsizləşmə şərtlərdə dəyişikliklərin edilməsindən əvvəl hesablanmış ilkin effektiv faiz dərəcəsiindən istifadə etməklə ölçülür və kredit vaxtı ötmüş hesab edilmir. Rəhbərlik bütün kriteriyaların tələblərinin yerinə yetirildiyini və gələcək ödənişlərin baş tutacağını təmin etmək məqsədilə şərtləri təkrar razılaşdırılmış kreditləri nəzərdən keçirir. Kreditlər onların ilkin effektiv faiz dərəcəsiindən istifadə etməklə hesablanan fərdi və birləşmiş dəyərsizləşmə qiymətləndirilməsinin obyektli olmaqda davam edir.

Verilmiş kreditlərin və avansların silinməsi

Verilmiş kreditlər və avanslar qaytarılması mümkün olmadıqda dəyərsizləşmə üzrə yaradılmış olan ehtiyatların hesabına silinirlər. Rəhbərlik Qrupa ödənilməli olan borcların yığılması üçün bütün mümkün vasitələrdən istifadə etdikdən və Qrup saxladığı bütün girov vəsaitləri satdıqdan sonra kreditlər və avanslar hesabdan silinir. Əvvəllər hesabdan silinmiş məbləğlərin sonradan bərpa edilməsi ödənişlərin qaytarılması dövründə mənfəət və zərər haqqında hesabatda maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi məbləğinə qarşı əvəzləşdirilir. Qanunvericilik tələblərinə uyğun olaraq kreditlər yalnız Müşahidə Şurasının təsdiqindən sonra və müəyyən hallarda Məhkəmənin müvafiq qərarlarına əsasən hesabdan silinir.

İcarələr

İcarənin şərtləri sahibliyin bütün risk və mükafatlarını icarədarə ötürdüyü zaman icarə maliyyə icarəsi kimi təsnifləndirilir. Bütün digər icarələr əməliyyat icarəsi kimi təsnifləndirilir.

Qrup icarəçi qismində

Maliyyə lizinqi üzrə icarəçidən alınan aktivlər Qrupun lizinqdə xalis investisiyasının məbləğində debitor borcları kimi uçota alınır. Maliyyə lizinqi üzrə gəlirlər lizinqlə bağlı Qrupun xalis investisiya üzrə gəlirin daimi dövrü dərəcəsiinə əks etdirmək üçün mühasibat dövrləri üzrə bölünür.

İcarə üzrə ödənişlər müvafiq lizinq müddəti üzrə düz xətt əsasında tanınır. Əməliyyat lizinqinin razılaşdırılması və təşkili zamanı çəkilmiş ilkin birbaşa xərclər icarəyə verilmiş aktivin balans dəyərinə əlavə edilir və lizinq müddəti üzrə düz xətt əsasında tanınır.

Qrup icarəyə götürən qismində

Əməliyyat icarəsi ödənişləri icarə olunan əmlakdan iqtisadi faydanın istehlak edildiyi vaxt müddətində başqa sistemə daha məqsəduyğun olduğu halı istisna etməklə icarə müddəti boyu birbaşa xərc kimi tanınır. Əməliyyat icarəsiindən yaranan şərti icarə haqları baş verdiyi müddətdə xərc kimi tanınır.

İcarə stimullarının əməliyyat haqqında daxil olduğu halda belə stimullar öhdəlik kimi tanınır. Stimulların ümumi faydası kirayə verilən əmlakdan iqtisadi faydanın istehlak edildiyi vaxt çərçivəsinə başqa sistemə daha məqsəduyğun olduğu hal istisna olmaqla birbaşa icarə xərcinin azalması kimi tanınır.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.6. Maliyyə alətləri - 01 yanvar 2018-ci il tarixinə qədər qüvvədə olan (davamı)

Maliyyə aktivlərinin yenidən təsnifləndirilməsi

Əgər ticarət məqsədi ilə saxlanılan qeyri-derivativ maliyyə aktivinin yaxın gələcəkdə satılması məqsədi aktuallığını itirirsə bu zaman belə maliyyə aktivləri mənfəət və zərər hesabına ədalətli dəyərlə tanınan maliyyə aktivləri kateqoriyasından çıxarılaraq aşağıdakı kateqoriyalardan birinə yenidən daxil olunur:

Əgər maliyyə aktivini verilmiş kreditlər və debitor borcları kateqoriyasının təyinatına uyğundursa bu zaman, Qrupun bu aktivini yaxın gələcəkdə və ya müddəti bitənədək saxlamaq niyyəti və imkanı varsa onu kreditlər və debitor borcları kateqoriyasına yenidən daxil edə bilər;

Digər maliyyə aktivləri adətən satılabilən investisiyalar kateqoriyasına və nadir hallarda ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar kateqoriyasına daxil oluna bilər.

Əvvəlcədən satılabilən investisiyalar kateqoriyasına aid edilmiş maliyyə aləti verilmiş kreditlər və debitor borcları kateqoriyasının təyinatına uyğun gəldikdə və Qrupun bu aləti yaxın gələcəkdə və ya müddəti bitənədək saxlamaq niyyəti və imkanı yaranıqda, Qrup onu verilmiş kreditlər və debitor borcları kateqoriyasına yenidən daxil edə bilər.

Maliyyə aktivləri yenidən təsnif olunduqda onların ədalətli dəyərindən istifadə edilir. Bu alətlərə aid daha əvvəllər mənfəət və zərər hesablarında tanınmış mənfəət və zərərlər geri qaytarılmır. Maliyyə alətinin ədalətli dəyəri yenidən təsnifləndirmə tarixində müvafiq olaraq onun yeni maya dəyərinə və ya amortizasiya olunmuş maya dəyərinə çevrilir.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Hər bir hesabat tarixində Qrup maliyyə aktivinin və ya maliyyə aktivləri qrupunun dəyərsizləşməsi halının baş verməsinin obyektiv sübutunun olub-olmamasını dəyərləndirir. Əgər maliyyə aktivinin və ya maliyyə aktivləri qrupunun dəyərsizləşməsi ehtimal edildirsə və yalnız ilkin tanınma tarixindən sonra baş vermiş bir və ya bir neçə hadisə nəticəsində dəyərsizləşmənin obyektiv sübutu yaranmışdırsa (baş vermiş “zərər hadisəsi”) və zərər hadisəsi (və ya hadisələri) bu maliyyə alətləri və ya maliyyə alətləri qrupu üzrə təxmin edilən gələcək pul vəsaitlərinin axınına təsir göstərsə və bu təsirin etibarlı şəkildə təxmin edilməsi mümkündürsə bu zaman belə maliyyə aktivləri və ya maliyyə aktivləri qrupu dəyərsizləşmiş sayılır.

Dəyərsizləşmənin sübutu kimi borc götürənin və ya borc götürənlər qrupunun əhəmiyyətli maliyyə çətinlikləri ilə üzləşməsi, faiz və əsas borcların ödənilməməsi və ya ödənilməsində gecikmələrin yaranması, müştərilərin iflas etməsi və ya digər yenidən təşkilati strukturun dəyişdirilməsi və bu zaman təxmin edilən gələcək pul vəsaitlərinin azalmasına dair konkret məlumatın olması ehtimalının yaranması, məsələn borcun ödənilməməsində şəraitin və iqtisadi şərtlərin dəyişməsi halları götürülə bilər.

Maliyyə aktivlərinin uçotunun xitamı

Qrup maliyyə aktivini müqaviləsi üzrə pul vəsaitlərinin alınması hüququnun başa çatması və ya maliyyə aktivini, eləcə də sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürülməsi halında maliyyə aktivinin tanınmasına xitam verir. Qrup sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürüldükdə belə transfer edilmiş aktiv üzərində nəzarəti saxlayırsa, bu zaman saxlanılmış maraqlar hesabatlardan aktiv kimi tanınır və müvafiq şəraitdə Qrupun ödənilməsi ehtimal edilən məbləğlər də müvafiq olaraq öhdəlik kimi tanınır.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.6. Maliyyə alətləri - 01 yanvar 2018-ci il tarixinə qədər qüvvədə olan (davamı)

Əgər Qrup transfer edilən maliyyə aktivinin sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatları özündə saxlayırsa, bu zaman aktivin tanınması davam edir və əlavə olaraq girov qoyularaq götürülmüş vəsaitlər də borc məbləği kimi maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınır.

Maliyyə aktivini hesabatlardan tam şəkildə çıxarıldıqda, aktivin qalıq dəyəri ilə onun transferindən alınan və ya alınması nəzərdə tutulan məbləğlərin cəmi arasındakı fərq, məcmu gəlir hesabında xitam anınadək tanınmış və kapital hesablarında uçotu aparılan mənfəət və zərər məbləğləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Maliyyə aktivlərinin uçotunun xitamı

Maliyyə aktivini hesabatlardan qismən çıxarıldıqda (məsələn, Qrupun transfer edilmiş aktivin bir hissəsini geri almaq seçimi olduqda və ya bu aktiv üzrə sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürülərək yalnız cüzi bir hissənin saxlanılması və bunun nəticəsində nəzarətin Qrupda qalması halları), Qrup aktivin qalıq dəyərini cari iştirak ilə bağlı tanınması davam edən qism və transfer edilən hissələrin nisbi ədalətli dəyərində görə təyin edilmiş və maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmayan qismdən ibarət iki hissəyə ayırır.

Aktivin tanınmasına xitam verilmiş qismində aid edilən qalıq dəyəri ilə onun transferindən alınan məbləğlərin cəmi arasındakı fərq, məcmu gəlir hesabında xitam anınadək tanınmış mənfəət və zərər məbləğləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır. Məcmu gəlir hesabında tanınmış mənfəət və zərər məbləğlərini, aktivin tanınmasına xitam verilən qismi ilə tanınması davam edən qismi arasında bölərkən bu qismlərin ədalətli dəyərlərinin nisbətləri əsas götürülür.

Borc və ya kapital qismində təsnifləşdirmə

Borc və kapital alətləri müqavilə şərtləri, habelə maliyyə öhdəliyi və kapital alətlərinə verilmiş tərifə əsasən maliyyə öhdəlikləri yaxud da kapital müddəası kimi təsnif edilir.

Kapital alətləri

Bütün öhdəliklər ödəndikdən sonra xalis aktivlərdə sahiblik hüququna dəlalət edən istənilən müqavilə kapital aləti sayılır. Qrup tərəfindən yerləşdirilən kapital alətləri, müvafiq yerləşdirmə xərcləri çıxıldıqdan sonra müvafiq vəsaitlərin daxil olması zamanı maliyyə hesabatlarında tanınır.

Qrupun öz kapital alətini yenidən alması birbaşa olaraq kapitalda tanınır və çıxılır. Qrupun öz kapital alətlərinin alışı, satışı, buraxılması və ya ləğvi üzrə heç bir mənfəət və ya zərər gəlir və ya zərərdə tanınmır.

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəlikləri, “MZHƏD maliyyə öhdəlikləri” və “digər maliyyə öhdəlikləri” olmaqla iki hissəyə ayrılır.

MZHƏD

Maliyyə öhdəlikləri ticarət məqsədləri ilə saxlanıldıqda və ya xüsusi olaraq MZHƏD şəklində nəzərdə tutulduqda MZHƏD maliyyə öhdəlikləri kateqoriyasına aid edilir. MZHƏD maliyyə öhdəlikləri ədalətli dəyərlə təqdim edilir və yenidən ölçülmə zamanı yaranan mənfəət və zərər məbləğləri müvafiq olaraq mənfəət və zərər hesablarında tanınır. Mənfəət və zərər hesabında tanınan xalis mənfəət və ya zərəmə maliyyə öhdəliyi üzrə ödənilən bütün faizlər daxildir və bu məbləğ məcmu gəlir hesabatında “digər gəlirlər/(zərərlər)” bəndində öz əksini tapır.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.6. Maliyyə alətləri - 01 yanvar 2018-ci il tarixinə qədər qüvvədə olan (davamı)

Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər

Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər qarşı tərəflərin pul və ya digər bənzər aktivlərin Qrupa ötürülməsi zamanı tanınır. Qeyri-törəmə öhdəliklər amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə ölçülür.

Əgər Qrup öz borcunu satın alırsa, bu öhdəlik maliyyə vəziyyəti hesabatından silinir və ödənilən vəsaitlə öhdəliyin qalıq dəyəri arasında olan fərq mənfəət və zərər hesablarında müvafiq olaraq öhdəliklərin vaxtından tez icra edilməsinin nəticəsi kimi təqdim edilir.

Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər

Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər fərdi müştərilərin, dövlət və özəl müəssisələrinin vəsaitlərini təmsil edir və amortizasiya olunmuş ilkin dəyər ilə tanınır.

Digər maliyyə öhdəlikləri

Digər maliyyə öhdəlikləri ilkin olaraq bütün əməliyyat xərcləri çıxıldıqdan sonra ədalətli dəyər ilə ölçülür.

Digər maliyyə öhdəlikləri növbəti dövrlərdə effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə olunmaqla amortizasiya edilmiş maya dəyərində ölçülür və faiz xərcləri effektiv gəlir kriteriyasına əsaslanaraq tanınır.

Effektiv faiz dərəcəsi metodu, maliyyə öhdəliyinin amortizasiya olunmuş maya dəyərinin hesablanması və faiz xərci məbləğinin müvafiq dövrlər üzrə paylaşdırılmasını nəzərdə tutur. Bu metod maliyyə öhdəliyinin nəzərdə tutulan istifadə müddəti üzrə təxmin edilən gələcək ödəniləcək vəsaitləri və ya müvafiq olduqda, daha qısa müddət üzrə maliyyə öhdəliyinin qalıq dəyərini dəqiq diskontlaşdıran dərəcədir.

Maliyyə zəmanəti müqavilələri

Təqdim edən tərəfin, əvvəlcədən razılaşdırılmış kreditorun müvafiq kredit sazişinin şərtlərinə uyğun olaraq borcunu ödəyə bilməməsi nəticəsində qarşı tərəfin məruz qaldığı zərərləri qarşılamaq məqsədi ilə qarşı tərəfə edəcəyi ödənişləri nəzərdə tutan müqaviləyə maliyyə zəmanəti müqaviləsi deyilir.

Qrup tərəfindən təqdim edilən maliyyə zəmanəti müqavilələri ilkin olaraq ədalətli dəyərində tanınır və növbəti dövrlərdə, əgər əvvəlcədən xüsusilə MZHƏD şəklində planlaşdırılmayıbsa, aşağıda göstərilənlərdən hansı daha yüksək olarsa o məbləğdə ölçülür:

- 37 sayılı MUBS “Ehtiyatlar, Şərti Öhdəliklər və Şərti Aktivlər” standartının tələblərinə uyğun olaraq müqavilə öhdəliyinin məbləği; və ya
- Gəlirlərin tanınması siyasətinə müvafiq şəkildə ilkin olaraq tanınmış məbləğ çıxılsın hər hansı məcmu amortizasiya məbləği.

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasına xitam verilməsi

Maliyyə öhdəliyinə yalnız bu öhdəliyin silinməsi, ləğv edilməsi və ya müddətinin başa çatması hallarında xitam verilir. Tanınmasına xitam verilmiş maliyyə öhdəliyinin qalıq dəyəri ilə ödənilmiş və ya ödəniləcək məbləğlərin cəmi arasındakı fərq dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.6. Maliyyə alətləri - 01 yanvar 2018-ci il tarixinə qədər qüvvədə olan (davamı)

Maliyyə aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri yalnız aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi üçün müəyyən edilmiş hüquq olduqda və ya eləcə də müqavilə üzrə əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktiv realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyəti mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Maliyyə aktivlərinin müvəqqəti olaraq qarşı tərəfə transfer edilməsi zamanı bu maliyyə aktivləri qarşı tərəfin öhdəliyi ilə əvəzləşdirilmir.

4.7. Asosiasiya müəssisəsinə investisiya

Qrupun əhəmiyyətli təsir göstərdiyi birləşmə müəssisəsi olan iştirak payına qoyulan sərmayə kapital metodundan istifadə etməklə hesablanır. Səhmdar metoduna əsasən, assosiasiya müəssisəsinə qoyulan investisiyalar ilkin dəyərlə tanınır. İnvestisiyanın balans dəyəri, alqı tarixindən etibarən iştirakçının xalis aktivlərinin Qrupun payında olan dəyişiklikləri tanımaq üçün düzəliş edilir.

Məcmu gəlir hesabatında iştirakçının əməliyyat nəticələrinin Qrupun payı əksini tapır. İştirak edildikdə, birbaşa asılı müəssisədə öz əksini tapan dəyişiklik Qrup, kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatda tətbiq edildikdə hər hansı dəyişikliklərin payını tanıyır.

Qrup və tərəfdaş arasındakı əməliyyatlar nəticəsində yaranan həyata keçirilməmiş mənfəət və itkilər, iştirak payına olan marağı nəzərə alınmaqla silinir. Qrupun mənfəət və ya zərərin iştirak payı konsolidə edilmiş məcmu gəlir hesabatında əks etdirilir və iştirak payı daxilində vergi və nəzarət olunmayan mənfəətdən sonra mənfəət və zərər hesab olunur.

Səhmdar metodundan istifadə etdikdən sonra, Qrup öz investisiyasıya qoyulan investisiyalarından dəyərsizləşmə zərərinin tanınması zəruriliyini müəyyən edir. Hər hesabat tarixində Qrup, assosiasiya olunmuş investisiyanın dəyərsizləşməsinin obyektiv sübutların olub-olmadığını müəyyən edir. Belə sübutlar mövcud olduqda, Qrup, assosiasiya olunmuş müəssisənin bərpa edilə bilən məbləği ilə balans dəyəri arasındakı fərq kimi dəyərsizləşmə məbləğini hesablayır və zərərin məcmu gəlir hesabatında "Assosiasiya zərərinin payı" kimi tanıyır. Satışda yaranan hər hansı bir mənfəət və zərər, satış gəlirləri ilə investisiyanın balans dəyəri arasındakı fərq kimi müəyyən edilir və mənfəət və ya zərərdə tanınır.

4.8. İnvestisiya əmlakı

Torpaq sahəsindən ibarət olan investisiya əmlakı kapital dəyərinin artırılması üçün nəzərdə tutulur. İnvestisiya əmlakı əməliyyat xərcləri daxil olmaqla ilkin dəyərlə ölçülür. İlkin tanınmadan sonra investisiya əmlakı ehtimal olunan zərər çıxılmaqla ilkin dəyərlə qeyd edilir. Dəyərsizləşmə aktivlərin faydalı istismar müddətinə bərabər hissələrə bölünməklə hesablanır ki, bu da 14 ildir. Bununla belə, artıq tam dəyərsizləşib.

İnvestisiya əmlakı satılaraq hesabdən silindikdə yaxud belə əmlak mütəmadi olaraq istismardan çıxarıldıqda və onun satılmasından iqtisadi mənfəətin əldə olunması güman edilmədikdə investisiya əmlakının tanınması dayandırılır. Əmlakın tanınmasının dayandırılmasından irəli gələn hər hansı gəlir yaxud zərər (əmlakın xalis satış gəliri ilə onun balans dəyəri arasındakı fərq kimi müəyyən olunmuş) onun tanınmasının dayandırıldığı dövrdə mənfəət və zərər hesabatına əlavə edilir.

4.9. Əmlak və avadanlıq

Əmlak və avadanlıqlar yığılmış amortizasiya və ehtimal edilən dəyər azalmaları üzrə ehtiyatlar çıxılmaqla tarixi dəyəri ilə tanınır. Köhnəlmə və amortizasiya əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin qalıq dəyərində onların faydalı iqtisadi ömrü nəzərə alınmaqla hesablanmış dərəcələrdən istifadə etməklə tətbiq edilir.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.9. Əmlak və avadanlıq (davamı)

Faydalı iqtisadi ömür təxminləri, qalıq dəyərləri və köhnəlmə/amortizasiya metodları hər bir hesabat tarixində yenidən təhlil edilir və təxminlərdə olan dəyişikliklərin təsiri prospektiv olaraq aşağıdakı dərəcələrdə tətbiq edilir:

Mebel və avadanlıq	25%
Kompüterlər	25%
Nəqliyyat vasitələri	25%
İcarə mülkiyyətinin təkmilləşdirilməsi	20%
Digər avadanlıqlar	20%

Mülkiyyətdə olan torpaq amortizasiya olunmur.

Silindikdə, satılıqda və ya istifadəsinin davam etdirilməsi zamanı gələcəkdə iqtisadi faydanın əldə edilməsi təxmin edilmədikdə əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin tanınmasına xitam verilir. Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin tanınmasına xitam verilməsi nəticəsində yaranan mənfəət və zərərlər satış nəticəsində əldə edilən vəsaitlərlə aktivin qalıq dəyəri arasında olan fərq kimi hesablanır və dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

4.10. Qeyri-maddi aktivlər

Müəyyən istismar ömrü olan ayrı-ayrılıqda alınmış qeyri-maddi aktivlər yığılmış köhnəlmə və yığılmış dəyərsizləşmə zərəri çıxılmaqla ilkin maya dəyəri ilə uçotda qeyd edilir. Köhnəlmə aktivin təxmin edilən faydalı istismar ömrü ərzində düz xətt metodundan istifadə etməklə uçotda tanınır. Təxmin edilən faydalı istismar ömrü və köhnəlmə metodu aşağıda göstərilən illik faiz dərəcəsi ilə perspektiv əsaslarla uçota alınan təxminlərdəki hər hansı dəyişikliklərin təsiri nəzərə alınmaqla hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir.

Lisensiyaların və sertifikatların amortizasiya dərəcəsi 50%-dir,
Digər qeyri-maddi aktivlərin amortizasiya dərəcəsi 10%-dir.

Qeyri-maddi aktivlər satılaraq hesabdan silindikdə, yaxud onların sonrakı istismarı və ya satılması gələcəkdə iqtisadi mənfəət gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılmasından yaranan gəlir və ya zərər, belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışdan əldə olunan xalis gəlir məbləği arasındakı fərq kimi ölçülür və aktivin tanınması dayandırıldığı zaman mənfəət və zərər hesabatında tanınır.

4.11. Müsadirə edilmiş aktivlər

Qrup məqsədəmüvafiq hesab edildiyi hallarda müştərilərin öhdəlikləri müqabilində girov alır. Girov adətən müştəri əmlakının həbs olunmasını nəzərdə tutur və Qrupa müştərinin həm cari, həm də gələcək öhdəlikləri ilə əlaqədar əmlaka qarşı iddianın irəli sürülməsi üçün əsas yaradır.

Bəzi hallarda girov ödənilməmiş kreditlərin ötürülməsindən sonra müsadirə edilir. Müsadirə edilmiş girov ya balans dəyəri, ya da real dəyərindən satış üçün olan xərclər çıxılmaqla ölçülür.

4.12. Qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Qrup maddi və istismar ömrü müəyyən olunmuş qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməyə məruz qalaraq qiymətlərinin düşüb – düşmədiyini müəyyənləşdirmək üçün hər hesabat dövrünün sonunda belə aktivlərin balans dəyərini təhlil edir. Dəyərsizləşmənin baş verdiyinə dəlalat edən hər hansı hallar mövcud olarsa, dəyərsizləşmə üzrə zərərin (əgər varsa) həcmi müəyyən etmək üçün aktivin bərpa dəyəri hesablanır.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.12. Qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi (davamı)

Aktivin fərdi hallarda bərpa dəyərini hesablamaq mümkün olmazsa, Qrup belə aktivin aid olduğu gəlir gətirən aktivlər qrupunun bərpa dəyərini müəyyən edir. Fərdi gəlir gətirən aktivlər qrupunda yerləşdirilə bilər yaxud, başqa cür, müvafiq qaydada və ardıcılığı gözlənilməklə yerləşdirilmə əsasları müəyyən edilmiş ən kiçik gəlir gətirən aktivlər qrupunda yer alır.

Qeyri-müəyyən istifadə müddəti olan və istifadə üçün hazır olmayan qeyri-maddi aktivlər ən azından ildə bir dəfə və ya dəyərsizləşmə əlaməti olduqda dəyərsizləşmə üzrə yoxlamadan keçirilməlidir.

Bərpa dəyəri ədalətli dəyərdən satış və istifadə dəyərlərini çıxıldıqdan sonra alınan daha yüksək məbləğdir. İstismar dəyərini qiymətləndirərkən təxmin edilən gələcək dövrlərin pul axınları pulun vaxt üzrə dəyərinin və gələcək pul axınları ilə bağlı təxminlərə düzəliş edilməmiş aktiv üçün səciyyəvi olan risklərin hazırkı bazar qiymətləndirilməsini özündə əks etdirən vergiyə qədərki diskont dərəcəsindən istifadə etməklə cari dəyərinə diskontlaşdırılır.

Aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) bərpa dəyərinin onun balans dəyərindən az olduğu hesablanarsa, belə aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri bərpa dəyərinə kimi azaldılır. Dəyərsizləşmə zərərinin yenidən qiymətləndirmədən irəli gələn azalma kimi hesab edildiyi hal olaraq müvafiq aktiv uçotda yenidənqiymətləndirilmiş dəyərdə əks olunmayana qədər, belə zərər dərhal mənfəət və zərər hesabatında tanınır.

Dəyərsizləşmə üzrə zərər sonradan əvəzləşdirilərsə, aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri hesablanmasına düzəliş verilmiş bərpa dəyərinə qədər artırılır, bu şərtlə ki, artırılmış belə balans dəyəri aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) dəyərsizləşmənin tanınmadığı keçmiş illərdə müəyyən edilmiş balans dəyərindən artıq olmasın. Dəyərsizləşmə üzrə zərərin yenidənqiymətləndirmədən irəli gələn artım kimi hesab edildiyi hal olaraq müvafiq aktiv yenidənqiymətləndirilmiş dəyərlə uçotda əks edilməyənə qədər, belə zərərin əvəzləşdirilməsi dərhal mənfəət və zərər hesabatında tanınır.

4.13. Digər aktivlər

Digər aktivlər ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərlə ölçülür və sonradan effektiv faiz dərəcəsi metodu ilə amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür.

4.14. Vergi qanunvericiliyi

Mənfəət vergisi

Mənfəət vergisi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmindən ibarətdir.

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfəəti əsasında hesablanır. Hesabatdakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfəəti maliyyə hesabatlarındakı mənfəətdən fərqlənir. Bankın cari mənfəət vergisi xərci, hesabat dövründə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergi isə aktiv və öhdəliklərin mühasibat uçotuna uyğun qalıq dəyərləri ilə onların vergiyə uyğun qalıq dəyərləri arasındakı fərqlərdən yaranan və gələcəkdə ödəniləcək və ya geri alınacaq məbləğlərin əsasında hesablanır və bu zaman öhdəlik üsulundan istifadə edilir. Təxirə salınmış vergi öhdəliyi ümumiyyətlə bütün vergi bazasını artıran maddələr üçün hesablanır, təxirə salınmış vergi aktivləri isə bu aktivdən gələcəkdə istifadə etmək üçün kifayət qədər mənfəətin olması təxmini nəzərə alınaraq tanınır.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.14. Vergi qanunvericiliyi (davamı)

Müvəqqəti fərqlərin mühasibat mənfəətinə və vergi mənfəətinə təsir göstərməyən digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda (biznes kombinasiyaları istisna olmaqla), belə vergi aktiv və öhdəlikləri tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivinin qalıq dəyəri hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əgər gələcəkdəki mənfəət əldə edilməsi ilə bağlı təxminlər bu aktivə reallaşdırmağa imkan vermirsə bu vergi aktivinin dəyəri tam və ya qismən bu təxminlərə uyğunlaşdırılmaq üçün azaldılır.

Təxirə salınmış vergini hesablayarkən vergi aktivinin reallaşdırılması və ya öhdəliyin ödənilməsi zamanı qüvvədə olan vergi dərəcəsiindən istifadə edilməlidir. Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa məcmu gəlir hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər də səhmdar kapitalında öz əksini tapır.

Qrup cari mənfəət vergisi aktivini mənfəət vergisi öhdəliyi ilə əvəzləşdirmək üçün qanuni və icrası mümkün olan hüququ mövcud olduqda; və təxirə salınmış aktiv və öhdəliklər bir vergi orqanı tərəfindən qoyulan məbləğlərə aid edildikdə və bu vergilər üzrə öhdəlik eyni müəssisəyə məxsus olduqda.

Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən bankların fəaliyyəti nəticəsində digər vergilər də yaranır. Bu vergilər əməliyyat xərclərinin bir hissəsi kimi tanınır və məcmu gəlir hesabatına daxil edilir.

4.15. Ehtiyatlar

Ehtiyatlar, Qrup keçmiş hadisələr nəticəsində cari hüquqi və ya əsaslanmış öhdəliyə malik olduqda, öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi səmərə yaradan ehtiyatların azalma ehtimalı olduqda və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə qiymətləndirildikdə uçota alınır.

Ehtiyat kimi tanınan məbləğ hesabat dövrünün sonunda müvafiq risklər və qeyri-müəyyənliklər də nəzərə alınmaqla cari öhdəliyi yerinə yetirmək üçün tələb olunan məbləğin təxmini göstəricisidir.

Ehtiyatı hesablayarkən cari öhdəliyi yerinə yetirmək üçün tələb olunan pul vəsaitlərinin təxminindən istifadə edilsə, ehtiyatın qalıq dəyəri bu pul vəsaitlərinin cari dövrə olan diskontlaşdırılmış dəyərinin cəminə bərabərdir (pulun vaxt dəyərinin əhəmiyyət kəsb etdiyi hallarda).

Ehtiyatın qarşılınması üçün tələb edilən iqtisadi faydaların tam və ya qismən üçüncü şəxslərin hesabına geri qaytarılması gözlənilirsə, debitor borc aktiv kimi yalnız o halda tanınır ki, üçüncü tərəfin kompensasiya ödəməsi ehtimalı var və bu məbləğ etibarlı şəkildə təxmin edilə bilər.

4.16. Digər öhdəliklər

Digər öhdəliklər ilkin olaraq ədalətli dəyərlə ölçülür və sonradan effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür.

4.17. Nizamnamə kapitalı

Adi səhmlər kapital olaraq təsnif edilir. Adi səhmlərin emissiyası ilə birbaşa əlaqəli olan əlavə xərclər bütün vergi təsirləri istisna olmaqla kapitaldan tutulma kimi tanınır. Adi səhmlər üzrə dividendlər elan olunduqları dövrdə azalma kimi tanınır.

Yenidən qazanılmış kapital alətləri (xəzinə səhmləri) dəyərdə tanınır və kapitaldan çıxılır.

Qrupun öz kapital alətlərinin alışı, satışı, buraxılması və ya ləğv edilməsi üzrə mənfəət və zərər hesabatında heç bir gəlir və ya zərər qeydə alınmır.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.18. Faiz üzrə gəlir və xərclərin tanınması (davamı)

Faiz gəliri və xərci effektiv faiz metodundan istifadə etməklə, hesablama metodu ilə uçot əsasında tanınır. Effektiv faiz metodu maliyyə aktivi və ya maliyyə öhdəliyinin yaxud maliyyə aktivləri və ya öhdəlikləri qrupunun amortizasiya olunmuş dəyərinin hesablanması və faiz gəliri yaxud faiz xərcinin müvafiq dövr üzrə bölüşdürülməsi üsuludur.

Effektiv faiz dərəcəsi borc alətinin nəzərdə tutulan müddəti və ya (tətbiq olunarsa) daha qısa müddət ərzində hesablanmış nağd pul daxilolmalarını (o cümlədən, effektiv faiz dərəcəsinin ayrılma hissəsini təşkil edən məntəqələrdə ödənilmiş yaxud alınmış bütün haqlar, əməliyyat xərcləri və digər mükafat yaxud endirimlər) ilkin tanınma anında xalis qalıq məbləğinədək dəqiqliklə diskontlaşdırılan dərəcədir.

Gəlir borc alətləri üzrə effektiv faiz dərəcəsi əsasında uçotda tanınır.

Maliyyə aktivi yaxud bənzər maliyyə aktivləri qrupu ehtimal olunan zərərin baş verməsi nəticəsində hesabdan qismən (bir hissəsi qismən) silinərsə, faiz gəliri bundan sonra dəyərsizləşmə üzrə zərərin ölçülərini müəyyən etmək məqsədilə gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin diskontlaşdırılması üçün tətbiq edilən faiz dərəcələrindən istifadə olunmaqla uçotda tanınır.

Ədalətli dəyərlə qeyd edilən aktivlər üzrə qazanılmış faizlər faiz gəliri daxilində təsnif edilir.

Kreditlərin verilməsinə görə komissiya haqları birbaşa xərclər ilə birlikdə təxirə salınır və kredit üzrə effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi uçotda tanınır. Kreditin ayrılması xüsusi kredit razılaşmasının bağlanmasına gətirib çıxaracağı ehtimal edilən hallarda, kreditin alınmasına görə komissiya haqqı birbaşa xərclər ilə birlikdə təxirə salınır və nəticədə verilən kreditin effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi uçotda tanınır. Kreditin alınması xüsusi kredit razılaşmasının bağlanması ilə nəticələnəcəyi ehtimal edilmədiyi hallarda, kreditin alınmasına görə komissiya haqqı kredit verilişi müddətinin qalan dövrü üzrə mənfəət və zərər uçotunda tanınır. Kreditin ayrılması öhdəliyinin müddəti kredit verilmədən başa çatarsa, belə öhdəliyə görə komissiya haqqı müddət başa çatdığı anda mənfəət və zərər uçotunda tanınır. Sindikasiya başa çatdığı zaman, kreditin sindikasiya haqları gəlirlər kimi uçotda tanınır. Bütün digər komissiya haqları yalnız xidmətlər göstərildikdən sonra tanınır.

4.19. Komissiya gəlir və xərclərinin tanınması

Kreditin köçürülməsi haqqı təxirə salınır və əlaqəli birbaşa xərclər ilə birlikdə kreditin effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi tanınır. Kredit öhdəliyinin müəyyən bir kreditləşmə razılaşmasına gətirib çıxaracağı ehtimalı olduqda, kredit öhdəliyi haqqı təxirə salınır və əlaqəli birbaşa xərclərlə birlikdə, nəticədə çıxarılan kreditin effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi tanınır. Kredit öhdəliyinin spesifik kreditləşmə razılaşmasına gətirib çıxaracağı ehtimalı olduqda, kredit öhdəliyi haqqı kredit öhdəliyinin qalan müddətində mənfəət və ya zərərdə tanınır. Kredit öhdəliyinin kreditlə nəticələnmədən sona çatdıqda, kredit öhdəliyi haqqı müddəti bitdikdə mənfəət və ya zərərdə tanınır. Kredit xidmətlərinə görə xidmət haqqı xidmətlər kimi təqdim edilir. Bütün digər komissiyalar xidmətlər təqdim edildikdə tanınır.

4.20. Dividend gəlirinin tanınması

Dividend gəliri əks-dividend (“dividenddən kənar”) tarixində tanınır (bu şərtlə ki, Qrupun iqtisadi mənfəətlərdən yararlanma biləcəyi mümkün olsun və mənfəətin məbləği düzgün hesablanma bilsin).

4.21. Əməliyyat xərcləri

Əməliyyat xərcləri xidmətdən istifadə etdikdən sonra və ya onların başlanğıc tarixində mənfəət və ya zərərdə tanınır.

4.22. Səhm üzrə mənfəət / zərər

Səhm üzrə mənfəət / zərər Bankın sahiblərinə aid olan mənfəət və ya zərərin hesabat ilində iştirak payının ağırlıqlı orta sayına bölünməsi ilə müəyyən edilir.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.23. Mühüm mühasibat uçotu mülahizələri və qeyri-müəyyən təxminlərin əsas mənbələri

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasını rəhbərliyin maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin hesablanmış məbləğinə və dəyərsizləşmə və ədalətli dəyərlərə aid olan müavinətlərə təsir edən müəyyən qərarlar, hesablamalar və fərziyyələr verməsini tələb edir. Xüsusilə, müştərilərə dəyərsizləşmiş kreditlər üçün tələb olunan ehtiyatların səviyyəsini müəyyən edərkən və gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin vaxtı və məbləğinin qiymətləndirilməsində rəhbərliyin əhəmiyyətli qərarı tələb olunmur. Qiymətləndirmələr davamlı olaraq qiymətləndirilir və məqbul hesab edilən gələcək hadisələrin gözləntiləri də daxil olmaqla, tarixi təcrübəyə və digər amillərə əsaslanır. Qiymətləndirmə və əsaslandırılmış fərziyyələr davamlı olaraq nəzərdən keçirilir. Qiymətləndirmələr üzrə düzəlişlər prospektiv şəkildə tanınır.

Təxminlər və əsas götürülən fərziyyələr davamlı qaydada təhlil edilir. Mühasibat təxminlərinə olan düzəlişlər, belə düzəliş yalnız onun baş verdiyi dövrə təsir göstərdikdə həmin dövrdə, cari və gələcək dövrlərə təsir göstərdikdə isə, düzəlişin baş verdiyi və gələcək dövrdə tanınır. Kritik qiymətləndirmə qeyri-müəyyənlikləri 4.24-cü bənddə təsvir edilmişdir.

4.23.1. Maliyyə alətlərinə mülahizələr və qiymətləndirmələr 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədədir

31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatan dövr üzrə maliyyə hesabatlarında tanınmış məbləğə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərən mühasibat uçotu siyasətinin tətbiqi ilə bağlı mühakimələrə edilən dəyişikliklər 9 sayılı MHBS-nin qəbul edilməsi nəticəsində tətbiq edilən dəyişikliklərlə bağlıdır:

- Maliyyə aktivlərinin təsnifatı: aktivlərin saxlanıldığı biznes modelinin qiymətləndirilməsi və maliyyə aktivlərinin müqavilə şərtləri yalnız əsas pul vəsaitinin ödənilməməsi və faiz ödənilməməsi olub-olmadığını qiymətləndirir.
- gözlənilən kredit itkisinin hesablanması (GKZ): 31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatan il üçün GKZ -də əhəmiyyətli təsir göstərən fərziyyələrə və qiymətləndirmə qeyri-müəyyənliklərinə edilən dəyişikliklər 9 sayılı MHBS-nin qəbul edilməsi nəticəsində yaranan dəyişikliklərə aiddir: Maliyyə alətləri. Təsir əsasən 9 sayılı MHBS metodologiyası əsasında GKZ hesablanması üçün istifadə edilən giriş, fərziyyə və üsullarla idarə olunur.

GKZ hesablamasında istifadə edilən giriş, fərziyyə və üsullar – 9 sayılı MHBS Metodologiya

Təsinin qiymətləndirilməsini müəyyən edərkən, şirkət tərəfindən nəzərdən keçirildiyi kimi, ən əhəmiyyətli təsiri olan və yüksək səviyyəli qərar tələb edən 9 sayılı MHBS-da əsas anlayışlar aşağıdakılardır:

Kredit riskinin əhəmiyyətli artımının qiymətləndirilməsi:

Kredit riskin əhəmiyyətli artımının nisbi əsasda qiymətləndirilməsi aparılır. Bir maliyyə aktivini üzrə kredit riskinin başlanmasıdan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artdığını qiymətləndirmək üçün, Şirkət, maliyyə aktivinin gözlənilən ömrü boyunca hesabat tarixində baş verən səhv riskini müqayisədə, baş vermədikdə default riskinin riskini müqayisə edərək, əsas risk göstəriciləri Şirkətin mövcud risk idarəetmə proseslərində istifadə olunur.

Aşağıdakı göstəricilərə əsasən hər bir fərdi məruzə üçün kredit riskində əhəmiyyətli artımların qiymətləndirilməsi ən azı üç ayda bir dəfə həyata keçiriləcəkdir. Aşağıdakı faktorlardan hər hansı birinin kredit riskində əhəmiyyətli bir artımın meydana gəldiyini ifadə edərsə, alət Mərhələ 1-dən Mərhələ 2-ə köçürülür:

- İlkin tanınma ilə müqayisədə kredit riskində əhəmiyyətli artımlar üçün limit qoyulur.
- Əhəmiyyətli dərəcədə artmış mövqeləri yaxşılaşdırmaq üçün mərhələlərin nəticələrini qiymətləndirmək və zərurət yarandıqda düzəlişlər etmək üçün əlavə keyfiyyətli rəylər aparılır.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.23. Mühüm mühasibat uçotu mülahizələri və qeyri-müəyyən təxminlərin əsas mənbələri

4.23.1. Maliyyə alətlərinə mülahizələr və qiymətləndirmələr 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən qüvvədədir (davamı)

- 9 sayılı MHBS öhdəliyin 30 gündən gec olmayaraq alətlərin kredit riskinə əhəmiyyətli dərəcədə artdığını sübuta yetirir.

Mərhələ 2 və Mərhələ 3 arasındakı hərəkətlər, maliyyə aktivlərinin olduğu kimi kreditlərin dəyərsizləşməsinə əsaslanan hesabat tarixidir. 9 sayılı MHBS-ə uyğun olaraq kredit dəyərsizləşməsinin müəyyən edilməsi, 39 sayılı MUBS-a uyğun olaraq dəyərsizləşmə obyektiv sübutlar üçün maliyyə aktivlərinin fərdi qiymətləndirilməsinə oxşardır.

Makroiqtisadi amillər, Gələcək yönümlü informasiyalar (GYİ) və müxtəlif senarilər:

Hər bir mərhələ üçün gözlənilən kredit itkilərinin ölçülməsi və kredit riskində əhəmiyyətli artımların qiymətləndirilməsi keçmiş hadisələr və mövcud şəraitlər haqqında məlumatları, eləcə də gələcək hadisələrin və iqtisadi şəraitin məqbul və dəstəklənən proqnozlarını nəzərdən keçirməlidir. İrəli görünən məlumatların qiymətləndirilməsi və tətbiqi mühüm mühakimə tələb edir.

Mərhələ 1 və Mərhələ 2 kredit itkiləri ehtimallarını qiymətləndirmək üçün istifadə edilən DE, Defolt halında zərər (DHZ) və Default halında risklərin həcmi (DHRH) girişləri tarixi tendensiyalara və makroiqtisadi dəyişənlərə (ya da makroiqtisadi dəyişənlərdəki dəyişikliklərə) əsasən müvafiq portfeldə kredit itkiləri modelləşdirilir. Rəhbərliyin bünövrəsi makroiqtisadi faktorları portfelin mövcud vəziyyəti ilə ən yaxşı idarəetmə təxmin və məlumatlarına əsaslanaraq uyğunlaşdırmaq üçün də istifadə olunur.

Mərhələ1 və Mərhələ 2-də gözlənilən kredit itkilərinin qiymətləndirilməsi minimum üç makroiqtisadi göstəriciləri nəzərdən keçirən diskontlaşdırılmış ehtimalı ağırlıqlı təxmindir.

Defoltun təsviri

Gözlənilən kredit itkilərinin ölçülməsində istifadə edilən standartın müəyyən edilməsi və mərhələlər arasında hərəkətin müəyyənəşdirilməsi üçün qiymətləndirmə, daxili kredit riskinin idarə olunması məqsədləri üçün istifadə edilən defoltun müəyyən edilməsinə uyğun gəlir. 9 sayılı MHBS standartı müəyyən etmir, ancaq gecikmə 90 gündən artıq olan zaman baş verən hadisənin baş vermə ehtimalı ehtimalını ehtiva edir.

Ömür müddəti

GKZ -ni qiymətləndirərkən, Qrupun kredit riskinə məruz qaldığı maksimum müqavilə dövrünü nəzərdən keçirməlidir. Bütün tətbiq olunan müqavilə şərtləri, qabaqcadan ödəniş variantları və uzadılması və köçürmə variantları daxil olmaqla, gözlənilən ömür müddətinin müəyyən edilməsi zamanı nəzərə alınır. Sabit ödəmə qabiliyyəti olmayan bəzi kreditlər üçün gözlənilən ömrü Qrupun kredit riskinə məruz qaldığı dövr əsasında hesablanır.

İdarəetmə

Mövcud risklərin idarə edilməsi çərçivəsinə əlavə olaraq, Qrup 9 sayılı MHBS dəyərsizləşmə prosesinə nəzarət etmək üçün daxili komitə yaratmışdır. Komitə Maliyyə, Risklərin İdarə Edilməsi və İqtisadiyyat sahəsində yüksək səviyyəli nümayəndələrdən ibarətdir və gözlənilən kredit itkiləri təxminlərimizdə istifadə olunan əsas giriş və fərziyyələrin nəzərdən keçirilməsi və təsdiqlənməsi üçün məsuliyyət daşıyır. Həmçinin ümumi ehtiyat nəticələrinin maliyyə hesabatlarına daxil edilməsinin uyğunluğunu qiymətləndirir

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.23. Mühüm mühasibat uçotu mülahizələri və qeyri-müəyyən təxminlərin əsas mənbələri

4.23.2. Lizinqlər

17 sayılı MUBS lizinq xidmətlərinin icarəyə verilməsi kimi tətbiq edilməsində, rəhbərlik lizinqi maliyyə lizinqi razılaşmaları kimi qiymətləndirir və icarəçi olaraq, rəhbərlik lizinqlərini əməliyyat icarəsi hesab edir. Bəzi hallarda, icarə əməliyyatı həmişə qəti deyildir və rəhbərlik, əməliyyat kirayəsi razılaşmalarında icarənin olub-olmadığını müəyyənləşdirərkən qərar qəbul edir.

4.23.3. Təxirə salınmış vergi aktivlərinin tanınması

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin tanınması dərəcəsi çıxıla bilən müvəqqəti fərqlərin istifadə oluna bilməsi üçün Şirkətin gələcək vergiyə cəlb edilən mənfəətinin əldə edilməsi ehtimalının qiymətləndirilməsinə əsaslanır. Əlavə olaraq, əhəmiyyətli mühakimə istənilən hüquqi və ya iqtisadi məhdudiyyətlərin təsirinin və ya müxtəlif vergi qanunvericiliyində qeyri-müəyyənliklərin qiymətləndirilməsində tələb olunur (Qeyd 4.14-ə bax).

4.23.4. Maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi

Qeyd 29-da təsvir edildiyi kimi, maliyyə alətləri ədalətli dəyərlə qiymətləndirilmir, əksinə dəyəri və ya amortizasiya olunmuş dəyərlə əks etdirilir. Rəhbərlik hesab edir ki, maliyyə qurumlarının balans dəyərləri ədalətli dəyərlərini 31 dekabr 2018-ci il tarixinə təxmin edir.

4.23.5. Kreditlər və debitor borclarının dəyərsizləşməsi - 01 yanvar 2018-ci il tarixindən əvvəl tətbiq olunan

Qiymətləndirmə qeyri-müəyyənliyin əsas mənbələri – 01 yanvar 2018-ci il tarixindən əvvəl tətbiq olunan

Aşağıda gələcək dövrlərə aid əsas fərziyyələr və hesabat dövrünün sonuna qeyri-müəyyən təxminlərin əsas mənbələri göstərilir ki, bu da növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsi riskini daşıyır.

Kreditlər və debitor borclarının dəyərsizləşməsi - 01 yanvar 2018-ci il tarixindən əvvəl tətbiq olunan

Qrup dəyərsizləşməni müəyyən etmək məqsədilə kreditlər və debitor borclarını mütəmadi olaraq nəzərdən keçirir. Qrupun kreditlər və debitor borcları portfelində baş vermiş dəyərsizləşmə üzrə zərərin tanınması üçün kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlar yaradılır. Qrup kreditlər və debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlara dair mühasibat təxminlərini qeyri-müəyyən hesab edir, ona görə ki, (i) onlar gələcək defolt dərəcələri barədə fərziyyələrin, eləcə də dəyərsizləşmiş kreditlər və debitor borcları ilə bağlı potensial itkilərin yaxın keçmişdəki fəaliyyət nəticələrinə əsaslanması səbəbindən dəyişikliklərə çox məruz qalır və (ii) Qrupun hesabladığı zərər ilə faktiki zərər arasında hər hansı əhəmiyyətli fərq müqabilində ondan gələcək dövrlərdə maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərə biləcək ehtiyatların qeyd edilməsi tələb oluna bilər.

Borcalanlar maliyyə çətinlikləri ilə üzləşdikdə və belə borcalanlara dair tarixi məlumat mənbələri az sayda olduqda, Qrup hər hansı dəyərsizləşmə üzrə zərərin məbləğini hesablamaq üçün rəhbərliyin mülahizələrindən istifadə edir. Eyni ilə, Qrup keçmiş fəaliyyət nəticələri, keçmiş müştəri davranışı, qrup daxilində borcalanın ödəniş etmə vəziyyətindəki mənfəi dəyişiklikləri göstərən müşahidə oluna bilən məlumatlar, eləcə də Qrup daxilində aktiv üzrə öhdəliyin yerinə yetirilməməsi halları ilə əlaqəli olan ölkə və yerli iqtisadi şəraitlərinə əsaslanmaqla gələcək pul axınlarındakı dəyişiklikləri hesablayır. Rəhbərlik kredit riski ilə səciyyələnən aktivlər halında əvvəllər baş vermiş zərər üzrə keçmiş təcrübəyə və kreditlər qrupunda olduğu kimi dəyərsizləşməyə dəlalət edən obyektiv sübutlara əsaslanan təxminlərdən istifadə edir. Qrup tarixi məlumatlarda əksini tapmamış hazırkı şəraitlərin qeyd edilməsi məqsədilə kreditlər qrupu üzrə müşahidə oluna bilən məlumatlara düzəliş etmək üçün rəhbərliyin mülahizələrindən istifadə edir.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat müddəasının daxil edilməsi mövcud iqtisadi və siyasi şəraitlərə əsasən müəyyən olunmuşdur.

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.23. Mühüm mühasibat uçotu mülahizələri və qeyri-müəyyən təxminlərin əsas mənbələri (davamı)

4.23.5. Kreditlər və debitor borclarının dəyərsizləşməsi - 1 yanvar 2018-ci il tarixindən əvvəl tətbiq olunan (davamı)

Qrup Azərbaycan Respublikasında belə şəraitlərdə hansı dəyişikliklərin baş verəcəyini və belə dəyişikliklərin gələcək dövrlərdə maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlara necə təsir göstərəcəyini qabaqcadan söyləmək iqtidarında deyil.

ARMB-nın iqtisadi normativləri ilə yanaşı, Bankın maliyyə aktivinin dəyərsizləşdiyini müəyyən edərkən nəzərə aldığı əsas amillər onun vaxtında ödənmə statusu və müvafiq olduqda, əlaqədar girovun realizə edilə bilməsidir. Dəyərsizləşmənin baş tutduğuna dair obyektiv dəlilin olduğunu müəyyən etmək üçün aşağıdakı əsas meyarlar da həmçinin istifadə edilir:

- Müştərinin biznes modelinin həyat qabiliyyəti və onun maliyyə çətinliklərindən adlayaraq uğurla ticarət etmək, borc öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün kifayət qədər nağd pul axını yaratmaq potensialı;
- Qiymətli kağızların (və digər kredit kompensasiyalarının) realizasiya qiyməti və sahibliyin uğurla qaytarıla bilmək ehtimalı;
- Borc məbləğinin bərpasına cəlb edilmiş hər hansı xərcin saxlanması ehtimalı;
- Borclu haqqında banka məlum olan maliyyə məlumatına görə, borclu əsaslı maliyyə çətinliklərindən əziyyət çəkir;
- Borclu müflislik və ya maliyyə baxımından yenidən təşkilatlanma haqqında düşündür;
- Borcluya təsir edən beynəlxalq və ya yerli iqtisadi şərtlər nəticəsində, ödəmə statusunda mənfi dəyişiklik yaranıb.

4.24. Hesablamanın qeyri-müəyyənliyi

Aktivlərin, öhdəliklərin, gəlirin və xərclərin tanınması və qiymətləndirilməsi üzrə ən əhəmiyyətli təsiri olan hesablamlar və fərziyyələr haqqında məlumat aşağıda göstərilib. Faktiki nəticələr əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənə bilər.

Dəyərdən düşən aktivlərin yararlılıq müddəti

Rəhbərlik, aktivlərin Qrup üzrə gözlənilən faydasına əsaslanaraq hər bir hesabat tarixində, əmlak və avadanlıqları və qeyri-maddi aktivləri də özündə cəmləşdirən bütün amortizasiya oluna bilən və aktivlərin yararlılıq müddətini nəzərdən keçirir. Bununla yanaşı, , xüsusilə proqram təminatı və IT avadanlıqları ilə bağlı faktiki nəticələr, texniki köhnəlmələr səbəbilə fərqlənə bilər.

Əsas vəsaitlərin və qeyri-maddi aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Dəyərsizləşmə zərəri aktivin və ya pul vəsaitlərini yaradan vahidin balans dəyərinin bərpa edilə bilən məbləğdən artıq olduğu məbləğdə tanınır. Bərpa edilə bilən məbləği müəyyən etmək üçün rəhbərlik hər bir pul vəsaitlərini yaradan vahiddən pul vəsaitlərinin gözlənilən gələcək hərəkətini qiymətləndirir və həmin pul vəsaitlərinin hərəkətinin diskontlaşdırılmış dəyəri hesablamaq məqsədilə münasib faiz dərəcəsini müəyyən edir. Pul vəsaitlərinin gözlənilən gələcək hərəkətinin qiymətləndirilməsi prosesində rəhbərlik gələcək əməliyyat nəticələri haqqında fərziyyələrini edir. Bu fərziyyələr gələcək hadisələrə və hallara aiddir. Faktiki nəticələr dəyişə bilər və növbəti maliyyə ili ərzində Qrupun aktivlərində əhəmiyyətli düzəlişlərə səbəb ola bilər. Bir çox hallarda tətbiq olunan diskont dərəcəsinin müəyyən edilməsinə bazar riskinə və aktivə xas risk amillərinə müvafiq düzəlişlərin qiymətləndirilməsi daxildir.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

4. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

4.24. Hesablamanın qeyri-müəyyənliyi (davamı)

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avansların dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar, dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatlar çıxılmaqla amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür. Dəyərsizliyə görə ehtiyatların qiymətləndirilməsi mühüm mühakimənin və qiymətləndirmələrin həyata keçirilməsini nəzərdə tutur. Qrup, ehtiyatların Qrupun kredit portfelində yaranan zərərləri ödəmək üçün kifayət etməsi qənaətində olan bir səviyyədə ehtiyatların saxlanması məqsədi ilə dəyərsizləşmə ehtiyatlarını qiymətləndirir. Hükümlərin hesablanması əsasən GKZ modeli və tətbiq olunan prudensial tənzimləmələrlə təyin olunan vaxt əsas meyarlarından istifadə olunur.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar rəhbərliyin hesablamalarına əsasən ətraf mühitə aid olan əməliyyatlardan əldə edilən məlumatlardan əldə edilir. Həssaslıq, Qrupun hesabatındakı xalis gəliri əhəmiyyətli dərəcədə üstələməməsi və onun öhdəliklərini azaltması üçün müddəaları qiymətləndirərkən həyata keçirilir.

Şərti öhdəlik

Qrup əməliyyatlarının xarakterindən asılı olaraq adi biznes fəaliyyətində yaranan məhkəmə proseslərinə cəlb oluna bilər. Tədbirlərdən yaranan şərti öhdəliklər üçün ehtiyat iqtisadi resursların xaric olma ehtimalına və belə çıxışın qiymətləndirilməsinin etibarlılığına əsaslanır. Belə məsələlər çoxsaylı qeyri-müəyyənliklərə məruz qalır və fərdi məsələlərin nəticəsi güvən ilə proqnozlaşdırıla bilməz. Qiymətləndirmə və əsaslandırılmış fərziyyələr davamlı olaraq nəzərdən keçirilir. Qiymətləndirmələr prospektiv şəkildə tətbiq olunur.

5. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏRKƏZİ BANKINDA YERLƏŞDİRİLMİŞ VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
Nağd pul	15,120,990	7,512,339
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	8,222,318	9,959,323
Cəmi pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında	23,343,308	17,471,662

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında (ARMB) yerləşdirilmiş vəsaitlərə daxil edilmiş ARMB-da yerləşdirilən məcburi ehtiyat depoziti 31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə müvafiq olaraq 3,248,830 və 4,820,693AZN məhdud məbləğlərdən ibarət olmuşdur. Bank müxbir hesablarındakı bütün vəsaitlərdən istifadə etmək hüququnu əldə edir, bu şərtlə ki, vəsaitlərin orta günlük qalığı 30 gün müddətində tələb olunan məcburi ehtiyat məbləğindən çox olsun.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

5. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏRKƏZİ BANKINDA YERLƏŞDİRİLMİŞ VƏSAİTLƏR (DAVAMI)

5.1. Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat məqsədi üçün pul və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidə edilmiş hesabat məqsədləri üçün pul və pul vəsaitləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	23,343,308	17,471,662
İlkin ödəniş müddəti 90 gündən artıq olmamaqla digər banklardan alınacaq vəsaitlər	258,514,795	306,246,600
Müxbir hesablar	26,040,940	12,617,579
	307,899,043	336,335,841
Çıxılsın: Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş məcburi ehtiyat depoziti	(3,248,830)	(4,820,693)
Çıxılsın: Blokləşdirilmiş hesablar	(170,000)	(170,010)
Cəmi pul və pul vəsaitləri	304,480,213	331,345,138

Məcburi ehtiyat depozitləri və blokləşdirilmiş hesablar Bankın gündəlik əməliyyatlarında istifadə üçün əlverişli deyil. Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər və məcburi minimum ehtiyat depozitləri faiz gəliri gətirmir.

6 BANKLARDAN ALINACAQ VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
Overnəyt və müddətli depozitlər	466,542,257	610,748,272
Müxbir hesablar	26,040,940	12,617,579
	492,583,197	623,365,851
Çıxılsın: dəyərdəndüşmə zərəri üzrə ehtiyat	(5,127,914)	(6,447,757)
Cəmi banklardan alınacaq vəsaitlər	487,455,283	616,918,094

31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə digər banklardan alınan vəsaitlərə daxil edilmiş hesablanmış faiz gəlirləri müvafiq olaraq 5,308,357 AZN və 2,766,172 AZN təşkil etmişdir.

7 MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR VƏ AVANSLAR

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	289,317,135	302,356,644
Çıxılsın: kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(12,544,304)	(12,469,091)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	276,772,831	289,887,553

31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərində başa çatmış illər üzrə ehtimal olunan zərər üzrə hərəkətlər 20 saylı Qeyddə açıqlanır.

Müştərilərə verilmiş kreditlərə daxil edilmiş 31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə hesablanmış faiz gəlirləri müvafiq olaraq 3,339,659 AZN və 3,499,137 AZN təşkil etmişdir. Ortalama faiz dərəcəsi 21.2 %-ə bərabərdir.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

7 MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR VƏ AVANSLAR (DAVAMI)

Aşağıdakı cədvəldə girovun ədalətli dəyəri deyil, növünə görə təhlil edilmiş müştərilərə verilmiş kreditlərin yekun balans dəyəri göstərilir:

	31 dekabr	31 dekabr
	2018-ci il	2017-ci il
	AZN	AZN
Depozitlər və blok edilmiş nəğd pul əsasında təmin edilmiş kreditlər	230,994,458	223,933,500
Avadanlıqlar əsasında təmin edilmiş kreditlər	24,870,225	25,015,919
Qarantıya əsasında təmin edilmiş kreditlər	23,574,036	42,555,204
Daşınmaz əmlak əsasında təmin edilmiş kreditlər	2,646,091	3,358,794
Təminatlı kreditlər	7,232,325	7,493,227
	289,317,135	302,356,644
Çıxılsın: kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(12,544,304)	(12,469,091)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	276,772,831	289,887,553

Aşağıdakı cədvəldə sənaye sektoru üzrə təhlil edilmiş müştərilərə kreditlərin yekun balans dəyərləri göstərilir:

	31 dekabr	31 dekabr
	2018-ci il	2017-ci il
	AZN	AZN
Sektorlar üzrə təhlil		
İstehsal	174,400,125	170,113,798
Ticarət və xidmət	87,836,414	72,130,594
Tikinti	3,366,418	36,165,319
Kənd təsərrüfatı	15,506,430	13,608,303
Fiziki şəxslər	7,402,214	7,204,445
Nəqliyyat və rabitə	-	1,221,662
Digər	805,534	1,912,523
	289,317,135	302,356,644
Çıxılsın: kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(12,544,304)	(12,469,091)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	276,772,831	289,887,553

Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər aşağıdakı məhsullardan ibarətdir:

	31 dekabr	31 dekabr
	2018-ci il	2017-ci il
	AZN	AZN
İstehlak kreditləri	4,951,816	4,094,606
Plastik kartlar	1,618,264	2,235,176
Biznes kartlar	21,902	2,906
İpoteka kreditləri	417,749	473,127
Avtomobil kreditləri	392,483	398,630
	7,402,214	7,204,445
Çıxılsın: kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(2,834,964)	(3,043,051)
Cəmi fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər və avanslar	4,567,250	4,161,394

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

7 MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR VƏ AVANSLAR (DAVAMI)

31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə bütün kreditlər (portfelin müvafiq olaraq 100%-i həcmində) Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən müştərilərə verilmişdir ki, bu da bir ölkə daxilində əhəmiyyətli coğrafi təmərküzləşmənin bir göstəricisidir.

	31 Dekabr 2018			Cəmi qalıq dəyər AZN
	12 aylıq GKZ AZN	Ömür müddəti ərzində GKZ üzrə dəyər- sizləşməmiş kreditlər AZN	Ömür müddəti ərzində GKZ üzrə dəyər- sizləşmiş kreditlər AZN	
Müştərilərə verilmiş kreditlərin və avansların ümumi məbləği	280,226,311	15,219	9,075,605	289,317,135
9 sayılı MHBS-a uyğun olaraq dəyər- sizləşmə üzrə ehtiyat(4.5 və 4.23.1- ci maddə)	(3,680,826)	(1)	(8,863,477)	(12,544,304)
	276,545,485	15,218	212,128	276,772,831

	31 Dekabr 2017		
	Ehtiyatdan əvvəl qalıq dəyər AZN	Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat AZN	Qalıq dəyər AZN
Dəyərsizləşməmiş kreditlər	223,933,500	-	223,933,500
Dəyərsizləşmiş kreditlər	78,423,144	(12,469,091)	65,954,053
	302,356,644	(12,469,091)	289,887,553

8 MƏNFƏƏT VƏ ZƏRƏRDƏ ƏDALƏTLİ DƏYƏRİNDƏ TANINAN MALİYYƏ AKTİVLƏRİ

Mənfəət və zərərdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri aşağıdakılardan ibarətdir:

Kapital investisiyaları	Dekabr 31 2018 AZN	Dekabr 31 2017 AZN
Dəyər		
Apple	5,098,155	-
Boeing	5,089,337	-
Microsoft	5,121,797	-
Nasdaq	5,126,116	-
Cəmi dəyər	20,435,405	-
Çıxılsın : Mənfəət və zərər hesabında ədalətli dəyərdə olan maliyyə aktivləri kimi qiymətləndirilmiş investisiyaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə həyata keçirilməmiş zərər	(2,888,124)	-
31 Dekabrda olan qalıq dəyər	17,547,281	-

Qeyd olunmuş aktivlərin satışından əldə edilən gəlirin məbləği 372,291 AZN təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

9 DİGƏR MƏCMU GƏLİRDƏ ƏDALƏTLİ DƏYƏRİNDƏ TANINAN MALİYYƏ AKTİVLƏRİ

Kapital investisiyaları	İştirak payı, %		31 dekabr	31 dekabr
	2018	2017	2018-ci il	2017-ci il
Azərbaycan Sənaye Sığorta ASC	5.00	25.00	834,140	-
MilliKart MMC	10.00	10.00	500,000	500,000
Bakı Fond Birjası QSC	9.52	9.52	120,000	120,000
Azərbaycan Beynəlxalq Bankı – Gürcüstan SC		12.50	-	1,420,380
Cəmi satıla bilən investisiyalar			1,454,140	2,040,380

Bu investisiyaların real dəyəri hazır və etibarlı şəkildə mövcud olmadığı üçün bu, qiymətlərə dair hesabatdır.

İnvestisiyaların maliyyə nəticələrini və mövcud qiymətləndirmə üsullarını nəzərdən keçirdikdən sonra Qrupun rəhbərliyi bu investisiyaların ədalətli dəyərinin balans dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənməyəcəyini düşünür.

Qeyd olunmuş aktivlərinin satışından əldə edilən gəlirin məbləği 549,789 AZN təşkil edir.

10 ASILI MÜƏSSİSƏLƏRDƏ İNVESTİSİYA QOYULUŞU

	% İştirak	% İştirak	31 Dekabr	31 Dekabr
	payı	payı	2018	2017
	2018	2017	AZN	AZN
Azərbaycan Sənaye Sığorta ASC	-*	25	-	3,989,986

Qrupun asılı müəssisələrə investisiya qoyuluşu aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	31 dekabr	31 dekabr
	2018-ci il	2017-ci il
	AZN	AZN
1 yanvar tarixinə qalıq dəyəri	3,989,986	4,137,736
Asılı müəssisələrdən investisiyadan itki payı	180,714	(147,750)
İl ərzində silinmə	(3,336,560)	-
Ədalətli dəyəri digər məcmu gəlirdə tanınan investisiyalara köçürülmə	(834,140)	-
İlin sonuna qalıq dəyəri	-	3,989,986

*İl ərzində bank səhmdarlıq payının 20 %-ini azaltmışdır və yerdə qalan 5% səhm “Digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyərdə olan maliyyə aktivlər” adı altında tanımışdır.

Qeyd olunmuş aktivlərin silinməsindən əldə edilən zərər 1,136,560 AZN təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

11 ƏMLAK VƏ AVADANLIQLAR

	Torpaq və binalar AZN	Mebel və avadanlıqlar AZN	Kompüterlər AZN	Nəqliyyat vasitələri AZN	İcarəyə götürülmüş mül- kiyyətin təkmilləşdirilməsi AZN	Digər avadanlıqlar AZN	Lizinq AZN	Cəmi AZN
İlkin dəyəri								
01 yanvar 2018-ci il	320	2,445,383	2,084,411	383,729	102,527	81,553	70,865	5,168,788
Əlavələr	-	22,234	305,093	194,182	-	13,943	-	535,452
Silinmələr	-	(210,919)	(34,408)	(13,032)	-	(34,034)	(3,766)	(296,159)
31 dekabr 2018-ci il	320	2,256,698	2,355,096	564,879	102,527	61,462	67,099	5,408,081
Yığılmış köhnəlmə								
01 yanvar 2018-ci il	-	(2,256,412)	(1,488,220)	(358,316)	(102,527)	(60,367)	(70,865)	(4,336,707)
İl üzrə xərc	-	(79,298)	(263,720)	(13,310)	-	(6,234)	-	(362,562)
Silinmə	-	195,303	34,042	2,831	-	21,418	3,766	257,360
31 dekabr 2018-ci il	-	(2,140,407)	(1,717,898)	(368,795)	(102,527)	(45,183)	(67,099)	(4,441,909)
Xalis balans dəyəri								
31 dekabr 2018-ci il	320	116,291	637,198	196,084	-	16,279	-	966,172
İlkin dəyəri								
01 yanvar 2017-ci il	320	2,323,357	1,982,158	376,891	102,527	66,963	70,865	4,923,081
Əlavələr	-	122,026	102,253	25,200	-	14,590	-	264,069
Silinmələr	-	-	-	(18,362)	-	-	-	(18,362)
31 dekabr 2017-ci il	320	2,445,383	2,084,411	383,729	102,527	81,553	70,865	5,168,788
Yığılmış köhnəlmə								
01 yanvar 2017-ci il	-	(2,101,256)	(1,240,760)	(354,053)	(102,527)	(55,030)	(54,456)	(3,908,082)
İl üzrə xərc	-	(155,156)	(247,460)	(20,119)	-	(5,337)	(16,409)	(444,481)
Silinmə	-	-	-	15,856	-	-	-	15,856
31 dekabr 2017-ci il	-	(2,256,412)	(1,488,220)	(358,316)	(102,527)	(60,367)	(70,865)	(4,336,707)
Xalis balans dəyəridkdf								
31 dekabr 2017	320	188,971	596,191	25,413	-	21,186	-	832,081

Rəhbərliyin bəyanatına əsasən 31 Dekabr 2018 – ci il tarixə Bank bina, tikili və avadanlıqların balans dəyəri dəyərdən düşməmişdir (31 dekabr 2017-ci il: sıfır). Qrupa məxsus olan, 513,400 AZN dəyərində investisiya mülkiyyəti 31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci illərin sonuna tam olaraq amortizasiya olunmuşdur.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
12 QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

Qeyri-maddi aktivlər ibarətdir:

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
İlkin dəyəri		
İlin əvvəlinə	3,044,750	3,043,709
Əlavələr	819,804	1,041
İlin sonuna	3,864,554	3,044,750
Yığılmış amortizasiya		
İlin əvvəlinə	(627,215)	(327,943)
İl üzrə tutulmalar	(298,090)	(299,272)
İlin sonuna	(925,305)	(627,215)
Xalis balans dəyəri	2,939,249	2,417,535

Qeyri-maddi aktivlərə proqram təminatı və lisenziyalar daxildir.

13 MÜSADİRƏ EDİLMİŞ AKTİVLƏR

Müsadirə edilmiş aktivlər ibarətdir:

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
Qeyri-yaşayış əmlakı	255,000	414,375
	255,000	414,375
Çıxılsın: dəyərsizləşmə zərəri üzrə ehtiyat	(127,500)	(103,594)
Cəmi müsadirə edilmiş aktivlər	127,500	310,781

Qeyd edilmiş aktivlərin silinməsindən əldə edilən gəlirin məbləği 423,714 AZN təşkil edir.

14 DİGƏR AKTİVLƏR

Digər aktivlər ibarətdir:

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
Digər maliyyə aktivləri:		
Digər banklardan plastik kart əməliyyatları üzrə debitor borclar	2,032,693	1,535,759
Pul köçürmələri üzrə hesablaşmalar	34,455	131,590
Hökumətdən alacaqlar	-	381,791
Cəmi maliyyə aktivləri	2,067,148	2,049,140
Digər qeyri-maliyyə aktivləri:		
Əmlak və avadanlıqlar üzrə təchizatçılara ödənilmiş avanslar	688,929	34,870
Əvvəlcədən ödənilmiş xərclər	213,407	227,023
Vergilər üzrə ödənilmiş avans	19,890	205,325
Digər	119,303	36,773
	1,041,529	503,991
Cəmi digər aktivlər	3,108,677	2,553,131

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
15 BANKLAR VƏ DÖVLƏT QURUMLARINA QARŞI ÖHDƏLİK

Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik ibarətdir:

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
Banklardan alınmış depozitlər	109,985,835	160,906,361
Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduna ödəniləcək vəsaitlər	50,928,571	46,785,714
Azərbaycan İpoteka Fonduna ödəniləcək vəsaitlər	376,024	320,309
Digər bankların müxbir hesabları	20	25
Cəmi banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	161,290,450	208,012,409

31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə digər banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəli üzrə hesablanmış faiz xərcləri müvafiq olaraq AZN 1,355,835 və 1,266,971 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə Qrupun maliyyə institutundan aldığı kreditlər və depozitlərin məbləği müvafiq olaraq AZN 103,293,955 və 154,214,088 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə banklara və dövlət qurumlarına qarşı öhdəliyə, Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun verdiyi müvafiq olaraq AZN 50,928,571 və 46,785,714 AZN məbləğində kreditlər daxildir. Bu kreditlərin qaytarılma müddəti 1 ildən 7 ilə qədərdir və illik faizi dərəcəsi 1.025% təşkil edir. 2018 -ci il ərzində 7,000,000 AZN məbləğində iki yeni kredit götürülmüşdür və 2,857,142 AZN məbləğində kredit geri ödənilmişdir.

31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə banklara və dövlət qurumlarına ödəniləcək vəsaitlərə Azərbaycan İpoteka Fondunun verdiyi müvafiq olaraq AZN 376,024 və AZN 320,309 məbləğində kreditlər daxildir. Bu kreditlərin qaytarılma müddəti 11 ildən 25 ilə qədərdir (2017-ci il: 12-17) və illik faizi 4-8%-dir (2017: 4-8%). 2018-ci il üzrə 139,926 AZN məbləğində iki yeni kredit götürülmüşdür və 84,212 AZN məbləğində (31 Dekabr 2017: AZN 83,138) kredit geri ödənilmişdir.

16 MÜŞTƏRİLƏR TƏRƏFİNDƏN YERLƏŞDİRİLMİŞ DEPOZİTLƏR

Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
Müddətli depozitlər	469,023,102	481,047,163
Tələb əsasında ödənilən	97,896,592	163,305,070
Cəmi müştərilərin yerləşdirdiyi depozitlər	566,919,694	644,352,233

31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə müştərilərin depozitlərinə daxil edilmiş hesablanmış faiz xərcləri müvafiq olaraq 3,580,141 AZN və 5,113,059 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə 13,283,093 AZN və 11,744,422 AZN məbləğlərində müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər Azərbaycan Respublikasının Əmanətlərin Sığortalanması Fondu tərəfindən sığortalanmışdır. Müştəri depozitləri üzrə ortalama faiz dərəcəsi məlumatı Qeyd 31-də göstərilmişdir.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

16 MÜŞTƏRİLƏR TƏRƏFİNFƏN YERLƏŞDİRİLMİŞ DEPOZİTLƏR (DAVAMI)

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
Sektorlar üzrə təhlil:		
Fiziki şəxslər	335,258,473	331,950,009
Ticarət və xidmətlər	196,121,434	260,420,955
Nəqliyyat və rabitə	9,810,775	13,888,870
Kənd təsərrüfatı	9,402,731	7,190,894
Enerji	8,702	1,054,012
Tikinti	4,367,246	676,604
İstehsal	1,690,395	469,882
Mədəncilik	1,257	-
Digərləri	10,258,681	28,701,007
	566,919,694	644,352,233

17 DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

Digər öhdəliklər ibarətdir:

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
Digər maliyyə öhdəlikləri:		
Pul köçürmələri və plastik kart əməliyyatları üzrə hesablaşmalar	1,068,773	1,108,503
Hesablanmış xərclər	348,061	183,740
İşçilərə ödəniləcək vəsaitlər	102,659	80,250
Cəmi digər maliyyə öhdəlikləri	1,519,493	1,372,493
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri:		
Ödəniləcək vergi xərcləri	344,105	277,305
Zəmanət və digər öhdəliklər üzrə ehtiyat	62,501	52,332
Digər	44,254	12,841
	450,860	342,478
	1,970,353	1,714,971

18 SƏHMDAR KAPİTALI

31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə Qrupun buraxılmasına icazə verilmiş, buraxılmış və tam ödənilmiş 0.345 milyon xəzinə səhmlərindən ibarət 60 milyon adi səhmlərdən ibarət olmuşdur. Bütün adi səhmlərin nominal dəyəri 1 AZN (2017: 1 AZN) təşkil edir və hər səhm səhmdara bir səs hüququ verir. 31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixə xəzinə səhmləri Bankın törəmə müəssisəsi tərəfindən saxlanılan səhmlərdən ibarətdir.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
19 XALIS FAİZ GƏLİRLƏRİ

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
Faiz gəlirləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Amortizasiya olunmuş dəyərdə qeydə alınmış maliyyə aktivləri üzrə faiz gəlirləri		
Banklardan alınacaq vəsaitlər üzrə faiz gəlirləri	13,394,936	12,695,890
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar üzrə faiz gəlirləri	11,504,038	11,760,640
Cəmi faiz gəlirləri	24,898,974	24,456,530
Faiz xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində öhdəliklər üzrə faiz xərcləri		
aşağıdakılardan ibarətdir:		
Müştərilən depozitləri üzrə faizlər	(9,387,221)	(8,912,020)
Banklar və dövlət qurumlarından alınmış kreditlər üzrə faiz	(3,962,929)	(5,140,325)
Amortizasiya olunmuş dəyərində öhdəliklər üzrə cəmi faiz xərcləri	(13,350,150)	(14,052,345)
	11,548,824	10,404,185

20 FAİZ GƏTİRƏN AKTİVLƏR ÜZRƏ EHTİMAL EDİLƏN ZƏRƏR ÜÇÜN EHTİYATLARIN TƏMİN EDİLMƏSİ

Aşağıdakı cədvəldə 9 sayılı MHBS-in ,Maliyyə alətləri standartının qəbul edilməsinin nəticəsi olaraq dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatın açılış və son balanslarının qarşılaşdırılması göstərilir: Qeyd 4.5.1-ə və 4.23.1-ə baxın.

	Banklardan alınacaq vəsaitlər AZN	Müştərilərə verilmiş kreditlər AZN	Qarantiyalar üzrə ehtiyat AZN	Cəmi AZN
1 Yanvar 2017-ci il	(4,582,536)	(13,333,449)	(78,680)	(17,994,665)
Ehtiyat xərcləri	-	356,491	-	356,491
Bərpa edilmiş ehtiyatlar	(1,865,221)	507,867	26,348	(1,331,006)
31 dekabr 2017-ci il	(6,447,757)	(12,469,091)	(52,332)	(18,969,180)
Əlavə edilir: MHBS 9-un açılış balansında tətbiqinə düzəliş (qeyd 4.5 və qeyd 4.23.1)	-	(330,885)	(222,880)	(553,765)
	(6,447,757)	(12,799,976)	(275,212)	(19,522,945)
Ehtiyat xərcləri	-	388,516	-	388,516
Bərpa edilmiş ehtiyatlar	1,319,843	(132,844)	212,711	1,399,710
31 dekabr 2018-ci il	(5,127,914)	(12,544,304)	(62,501)	(17,734,719)

21 XARİCİ VALYUTA İLƏ ƏMƏLİYYATLAR ÜZRƏ XALIS GƏLİR

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
Dilinq əməliyyatı, xalis	962,721	3,281,784
Məzənnə fərqindən (xərc)/gəlir , xalis	22,840	(509,807)
	985,561	2,771,977

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

22 HAQQ VƏ KOMİSSİYA GƏLİRLƏRİ

Haqq və komissiya gəlirləri aşağıdakı şəkildədir:

	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
	AZN	AZN
Haqq və komissiya gəlirləri:		
Plastik kartlar üzrə xidmətlər	1,510,102	1,460,032
Sənədli əməliyyatlar	867,125	1,115,342
Nağd pul vəsaitlərinin çıxarılması üzrə əməliyyatlar	219,138	251,661
Hesablaşmalar	993,132	471,110
Digər əməliyyatlar	99,509	66,073
	3,689,006	3,364,218

23 HAQQ VƏ KOMİSSİYA XƏRCLƏRİ

Haqq və komissiya xərcləri aşağıdakı şəkildədir:

	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
	AZN	AZN
Haqq və komissiya xərcləri:		
Plastik kartlar üzrə xidmətlər	(1,622,430)	(1,518,883)
Sənədli əməliyyatlar	(189,703)	(188,732)
Nağd pul vəsaitlərinin çıxarılması üzrə əməliyyatlar	(13,315)	(63,192)
Hesablaşmalar	(11,800)	(11,840)
Digər əməliyyatlar	(206,168)	-
	(2,043,416)	(1,782,647)

24 ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ

	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
	AZN	AZN
Əməkhaqları və işçilərə verilmiş mükafatlar	(5,065,678)	(4,078,668)
Hüquq və peşəkar xidmət haqları	(1,644,503)	(1,447,592)
Proqram təminatı xərcləri	(1,385,156)	(846,053)
Köhnəlmə və amortizasiya	(660,652)	(743,753)
İcarə xərcləri	(582,806)	(585,645)
Mühafizə xidmətləri	(437,944)	(355,380)
Rəbitə xərcləri	(223,480)	(238,373)
Sığorta xərcləri	(118,681)	(99,263)
Reklam və marketinq işləri üzrə xərclər	(61,706)	(80,713)
Təmir və saxlama xərcləri	(57,891)	(45,249)
Nəqliyyat və sayahət	(55,872)	(45,973)
Kommunal	(43,096)	(48,839)
Ofis xərcləri	(34,024)	(43,749)
Vergi xərcləri (mənfəət verigisindən başqa)	(24,266)	(103,130)
Çek və plastik kartlar üzrə çap xərci	(13,191)	(26,867)
Digər xərclər	(48,899)	(47,824)
	(10,457,845)	(8,837,071)

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
25 MƏNFƏƏT VERGİSİ XƏRCLƏRİ

Qrup cari mənfəət vergisi ödəmələrini və vergi bazalarını Qrupun fəaliyyət göstərdiyi Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq aktiv və öhdəliklərdə dəyərləndirir və əks etdirir və bu hesablamlar MHBS-dən fərqlənir.

Bəzi xərclərin vergi bazasının hesablanması zamanı nəzərə alınmaması və bəzi gəlirlərin vergiyə tabe tutulmaması nəticəsində Qrupun daimi vergi fərqləri yaranır.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatlarında göstərilən aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyəri ilə onların vergi hesabatındakı qalıq dəyərləri arasındakı müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirini əks etdirir. 31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə olan müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınmasında müxtəlif üsulların istifadə edilməsinə, eləcə də bəzi aktivlər üzrə vergi uçotunda olan qalıqların maliyyə hesabatlarında olan qalıqlara nisbətən fərqli olması nəticəsində yaranır.

Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyi müxtəlif şərhlər və dəyişikliklər yarada bilər. İdarəetmə şərhləri vergi orqanlarının vergi qanunvericiliyinə dair şərhlərinə uyğun gəlmirsə, əlavə vergi, cəza və faiz vergi orqanları tərəfindən Qrupun maliyyə hesabatları üzrə qiymətləndirilə bilər. 9 sayılı MHBS-nin qəbul edilməsi zamanı 110,753 AZN vergi aktiv, rəhbərliyin təmin etdiyi məlumatlara əsasən əhəmiyyətli təsirə malik olmadığı üçün 01 yanvar 2018-ci il tarixində, tanınmamışdır.

Təxirə salınmış müvəqqəti fərqlərə aşağıdakılar daxildir:

		31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
Təxirə salınmış vergi aktivləri	(a)	515,975	198,003
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	(b)	(236,839)	(23,033)
Təxirə salınmış xalis vergi aktiv/(öhdəliyi)		279,136	174,970

Təxirə salınmış mənfəət vergisi qalıqları üzrə ümumi hərəkət aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
İlin əvvəlinə	174,970	(42,554)
Mənfəət və zərər hesablarına daxil edilmiş	104,166	217,524
Təxirə salınmış xalis vergi aktiv/(öhdəliyi)	279,136	174,970

Eyni vergi yurisdiksiyasında qalıqların əvəzləşdirilməsi nəzərə alınmadan il ərzində təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və öhdəlikləri üzrə hərəkət aşağıdakı kimi olmuşdur:

a) *Təxirə salınmış vergi aktivləri*

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
Vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər:		
Müştərilərə verilən kreditlər və avanslar	1,868,070	-
Digər aktivlər	402,313	713,833
Əmlak və avadanlıqlar	280,367	276,180
Digər öhdəliklər	29,124	-
	2,579,874	990,013
Təxirə salınmış vergi aktivləri 20% (2017-ci il: 20%)	515,975	198,003

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
25 MƏNFƏƏT VERGİSİ XƏRCLƏRİ (DAVAMI)

b) *Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri*

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
Vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər:		
Qeyri-maddi aktivlər	(190,056)	(114,644)
Digər öhdəliklər	-	(520)
İnvestisiyalar	(994,140)	-
	(1,184,196)	(115,164)
	-	-
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri 20% (2017-ci il: 20%)	(236,839)	(23,033)

31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərində başa çatmış illər üzrə effektiv faiz dərəcəsi üzləşdirilməsi aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir	2,683,699	5,082,123
20% (2017-ci il: 20%) məcburi vergi dərəcəsi ilə hesablanmış vergi	(536,740)	(1,016,425)
Daimi fərqlərin vergi təsiri	(400,840)	41,345
Müvəqqəti fərqlərin vergi təsiri	104,166	217,524
Mənfəət vergisi xərci	(833,414)	(757,556)
Cari mənfəət vergisi xərci	(937,580)	(975,080)
Mənfəət və zərər hesablarına daxil edilmiş təxirə salınmış vergisinin gəliri / (xərci)	104,166	217,524
Mənfəət vergisi xərci	(833,414)	(757,556)

26 HƏR SƏHM ÜZRƏ GƏLİR

Əsas və kapitala əlavə edilən hər səhm üzrə gəlirin hesablanması istifadə edilmiş gəlir və adi səhmlərin orta sayı aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
Bankın təsisçilərinə aid edilən xalis mənfəət	1,850,285	4,324,567
Hər səhm üzrə əsas və kapitala əlavə edilə bilən gəlirin hesablanması üçün adi səhmlərin orta sayı	60,000,000	60,000,000
Hər səhm üzrə gəlir - əsas və kapitala əlavə edilə bilən	0.031	0.072

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
27 TƏƏHHÜDLƏR VƏ ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

Adi fəaliyyətin gedişində Qrup müştərilərinin tələbatlarını qarşılamaq məqsədilə şərti öhdəliklər üzrə risk yarada biləcək maliyyə alətlərində tərəf kimi çıxış edir.

Qrup balansda qeyd edilən əməliyyatlar halında olduğu kimi, balansdan kənar öhdəliklərini qəbul edərkən eyni kredit nəzarət və idarəetmə siyasətlərini tətbiq edir.

31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə şərti öhdəliklər ibarətdir:

	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
	AZN	AZN
Şərti öhdəliklər və kredit təəhhüdləri		
Zəmanətlər və bənzəri öhdəliklər	57,543,063	60,989,067
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	10,142,267	7,680,516
Cəmi şərti öhdəliklər və kredit təəhhüdləri	67,685,330	68,669,583

Kredit xətti ilə müştərilərə kreditlərin və avansların ayrılması borcalanın maliyyə nəticələri, borca xidmət qabiliyyəti və digər şərtlərdən asılı olaraq və hər bir hadisə əsasında Qrup tərəfindən təsdiqlənmişdir. 31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə istifadə edilməmiş belə kredit xətləri müvafiq olaraq 10,142,267 AZN və 7,680,516 AZN təşkil etmişdir.

Kapital qoyuluşları üzrə öhdəliklər – Bank minimum kapital tələblərinə tam uyğun gəlir. Ətraflı məlumat üçün 30 sayılı qeydlərə baxın.

Bundan əlavə, Bank, müəyyən edilmiş müddətlər üçün Maliyyə Bazarlarına Nəzarəti Palatasına hesabatların təqdim etmişdir və maliyyə hesabatları dərc edildiyi tarixədək təqdim elədiyi hesabatlardan heç bir mənfi rəy almamışdır.

Məhkəmə proseduraları - Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində müştərilər və üçüncü şəxslər tərəfindən Banka qarşı iddialar irəli sürülür. Qrupun rəhbərliyi hesab edir ki, bu iddialarla bağlı heç bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün heç bir ehtiyat yaradılmamışdır.

Vergi qanunvericiliyi - Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyindəki bir neçə şəkildə təsfir oluna bilər. Bundan əlavə, biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq vergi orqanlarının öz mülahizələrinə görə sərbəst qərar vermələri riski də mövcuddur. Biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar Qrup rəhbərliyinin mülahizələrinə əsaslanan xüsusi mövqe vergi tərəfindən birmənalı qarşılanmadıqda, cərimələr və faizlər hesablanı bilər.

Belə qeyri-müəyyənliklər, əsasən maliyyə alətlərinin/derivativlərin və transfer qiymətini təyin etmək məqsədilə əməliyyatın bazar qiymətinin istifadə edilməsi zamanı vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq şərhinə aid edilə bilər. Bu hallar eləcə də kreditlər üzrə ehtiyatların yaradılması zamanı yaranan müvəqqəti fərqlərin və bunun vergi öhdəliyinə təsirinin vergi orqanları tərəfindən mənfəət vergisi bazasının bilərəkdən azaldılması kimi şərh edilməsinə aid edilə bilər.

Ümumiyyətlə, vergi ödəyicilərinin audit tarixindən əvvəlki üç ilə aid maliyyə təsərrüfat fəaliyyəti vergi orqanları tərəfindən yoxlanıla bilər. Bundan əlavə, vergi yoxlamaları başa çatsa belə aparılmış yoxlamaların daha yüksək vergi orqanları tərəfindən yoxlanılması ehtimalı da istisna edilmir. Rəhbərlik hesab edir ki, 31 Dekabr 2018-ci il tarixinə Qrupun təsviri müvafiq qanunvericiliyə uyğundur və Qrupun vergi və valyuta üzrə mövqeyi davamlı olacaq.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
28 ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

Bank və onun əlaqəli tərəfləri hesab edilən törəmə müəssisələri arasında əməliyyatlar konsolidə zamanı silinmiş və bu qeyddə açıqlanmamışdır. Qrup və digər əlaqəli tərəflər arasında əməliyyatlar aşağıda açıqlanmışdır. Əqdlər qarşılıqlı razılaşdırılmış şərtlərlə daxil edilmişdir

Qeydlər		31 dekabr 2018-ci il		31 dekabr 2017-ci il	
		Asılı tərəflərlə olan qalıqlar	Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Asılı tərəflərlə olan qalıqlar	Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
		AZN	AZN	AZN	AZN
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar, ümumi:	6		289,317,135		302,356,644
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		*81,341,077		*48,377,741	
- Qrupun əsas rəhbərliyi/Asılı tərəflər		223,324		98,521	
Kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlar:	6		12,544,304		12,469,091
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		290,528		444,376	
- Qrupun əsas rəhbər heyəti/üzvləri/Asılı tərəflər		2,970		1,033	
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər:	15		566,919,694		644,352,233
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		10,728,841		32,063,290	
- Qrupun əsas rəhbər heyəti/üzvləri//Asılı tərəflər		319,105,077		320,431,548	
Zəmanətlər və bənzər öhdəliklər:	26		57,543,063		60,989,067
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		827,220		422,128	

*bu məbləğin 75,951,654 AZN (2017-ci il: 39,437,000 AZN) nağd vəsait (depozit) qismində girov təşkil edir.

Direktorlara və əsas rəhbərliyin digər üzvlərinə əmək haqqları aşağıdakı kimi olmuşdur:

Qeydlər		31 dekabr 2018-ci il		31 dekabr 2017-ci il	
		Asılı tərəflərlə olan qalıqlar	Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Asılı tərəflərlə olan qalıqlar	Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
		AZN	AZN	AZN	AZN
Bütün işçilərin kompensasiyası:	23		5,065,678		4,078,668
- əsas rəhbər işçilərin kompensasiyası		358,235		314,374	

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

28 ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR (DAVAMI)

31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə bitən il üzrə məcmu gəlir haqqında konsolidə edilmiş hesabatla aşağıdakı əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar daxildir:

		31 dekabr 2018-ci il Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ AZN	31 dekabr 2017-ci il Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ AZN
Qeyd	Asılı tərəflərlə olan qalıqlar AZN	tərəflərlə olan qalıqlar AZN	
Faiz gəlirləri:	18	24,898,974	24,456,530
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr	1,506,174	1,019,847	
- Qrupun əsas rəhbər heyəti/üzvləri/ Asılı tərəflər	12,059	31,218	
Faiz xərcləri:	18	13,350,150	14,052,345
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr	102,670	71,495	
- Qrupun əsas rəhbər heyəti/üzvləri/ Asılı tərəflər	3,911,991	5,194,669	
Faiz gətirən aktivlərin dəyərsizləşmə zərərləri üzrə ehtiyat		1,399,710	1,331,006
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr	83,382	119,297	
- Qrupun əsas rəhbər heyəti/üzvləri/ Asılı tərəflər	1,645	(4,882)	
Haqq və komissiya gəlirləri	21	3,689,006	3,364,218
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr	463,178	524,038	
- Qrupun əsas rəhbər heyəti/üzvləri/ Asılı tərəflər	6,275	22,735	
Əməliyyat xərcləri:	23	10,457,845	8,837,071
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr	20,701	53,122	
- Qrupun əsas rəhbər heyəti/üzvləri/ Asılı tərəflər		-	

Əlaqədar tərəflərin kredit üzrə faiz dərəcələri illik olaraq 1,5% və 27% arasında dəyişir.

29 MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

Ədalətli dəyər, məcburi satış və ya ləğv etmə halları istisna olmaqla, maraqlı tərəflər arasında cari əməliyyat zamanı maliyyə alətinin mübadilə edilə bilindiylə məbləği təşkil edir.

Ədalətli dəyəri qalıq dəyərinə yaxın olan aktivlər

Qısamüddətli ödəmə dövrü (3 aydan az) olan maliyyə aktivləri və öhdəliklər halında belə ehtimal edilir ki, onların qalıq dəyəri ədalətli dəyərinə yaxındır. Belə ehtimal tələb olunanadək depozitlərə və ödəniş müddəti müəyyən olunmamış əmanət hesablarına da qarşı tətbiq olunur.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

29 MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ (DAVAMI)

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin hesablanması üçün aşağıdakı metodlar və mühüm təxminlər tətbiq edilmişdir:

- Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında pul vəsaitləri və minimum ehtiyat depoziti. Belə növ aktivlərin qısa müddəti və mövcudluq məhdudiyyətlərinə görə balans dəyərinin onların ağlabatan ədalətli dəyər olması ehtimal edilir.
- Hesabat tarixinə bir ay qalmış müddətdə banklara verilən kredit və avanslar və müştərilərə verilən kreditlərin ədalətli dəyərinin onların həcminə bərabər ədalətli dəyər olması ehtimal edilir. Digər kreditlərin ədalətli dəyəri bazar faizi dərəcələrinin tətbiqi ilə ehtimal edilir, harada ki, kreditlər hesablanmış ədalətli dəyər həcmindən kredit itkisi üzrə ehtiyatların çıxılması ilə oxşar depozitlər üzrə cari bazar dərəcələri ilə təmin edilmişdir..
- Şəxsi müştərilərə kredit və avanslar sabit dərəcədə ödənilir. Belə kredit və avanslar üzrə Azərbaycanda heç bir fəal ikinci dərəcəli bazar olmadığına görə bu portfel üçün heç bir etibarlı bazar mövcud deyildir. Ədalətli dəyər ödəmə tarixi qalan sabit müddətə bərabər olan oxşar kreditlər üzrə hesabat tarixində mövcud bazar dərəcələrinə istinad edilməklə hesablanmışdır.
- Digər maliyyə aktivləri və öhdəlikləri əsasən qısa müddətli debitor borcları və haqlarla təmsil edilir və beləliklə, balans dəyərinin onların ədalətli dəyər olması ehtimal edilir.
- Hesabat dövrünə bir ay qalmış müddətdə müddətli depozitlər üzrə müddətli depozitlərin balans dəyərinin (müştəri hesablarına və bankların depozitlərinə daxil edilmişdir) onların ədalətli dəyər olması ehtimal edilir. Digər müddətli depozitlərin ədalətli dəyəri oxşar depozitlər üzrə təklif edilən cari bazar dərəcələri ilə depozitlərin yerləşdirildiyi zaman bazar faizi dərəcələrinin tətbiq edilməsi ilə ehtimal edilir.

Aşağıdakı cədvəldə maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin balans dəyərinin onların ehtimal edilən ədalətli dəyəri ilə müqayisəsi verilmişdir:

	31 dekabr 2018-ci il		31 dekabr 2017-ci il	
	Qalıq dəyər AZN	Ədalətli dəyər AZN	Qalıq dəyər AZN	Ədalətli dəyər AZN
<i>Maliyyə aktivləri</i>				
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı ilə olan balans və pul vəsaitləri	23,343,308	23,343,308	17,471,662	17,471,662
Bankdan alınacaq vəsaitlər	487,455,283	487,455,283	616,918,094	616,918,094
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	276,772,831	276,772,831	289,887,553	289,887,553
Ədalətli dəyəri mənfəət və zərərdə tanınan maliyyə aktivləri	17,547,281	17,547,281	-	-
Ədalətli dəyəri digər məcmu gəlirdə tanınan maliyyə aktivləri	1,454,140	1,454,140	2,040,380	2,040,380
Digər maliyyə aktivləri	2,067,148	2,067,148	2,049,140	2,049,140
	808,639,991	808,639,991	928,366,829	928,366,829
<i>Maliyyə öhdəlikləri</i>				
Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	161,290,450	161,290,450	208,012,409	208,012,409
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	566,919,694	566,919,694	644,352,233	644,352,233
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,519,493	1,519,493	1,372,493	1,372,493
	729,729,637	729,729,637	853,737,135	853,737,135

29 MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ (DAVAMI)

Maliyyə investisiyaları - Mənfəət və zərər hesabında ədalətli dəyərdə olan maliyyə aktivləri və digər ümumi gəlirlər vasitəsilə ədalətli dəyərdə olan maliyyə aktivləri.

Digər ümumi gəlirlər vasitəsilə ədalətli dəyərdə olan maliyyə aktivləri adətən qiymətləndirmə üsulları və ya qiymətli modellər istifadə edilməklə qiymətləndirilir və birja fondlarında qeydə alınmamış səhmlərdən və qiymətlərdən ibarətdir.

30 KAPİTALIN İDARƏ OLUNMASI

Kapitalın idarə olunması Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası(MBNP) və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bank tərəfindən təyin olunmuş kapital tələbləri ilə uzlaşdığı halda Qrupun məqsədləri Qrupun fəaliyyətini davam etdirmək qabiliyyətini qorumaq və azı 10% kapitalın uyğunluq nisbətində nail olmaq üçün kifayət qədər kapital bazasını saxlamaqdır. ARMB tərəfindən təyin olunmuş kapitalın uyğunluq nisbəti ilə uzlaşan kapitalın idarə olunmasına Qrupun İdarə Heyətinin sədri, Baş mühasib, Daxili audit departamentinin direktoru və Müşahidə Şurasının sədri tərəfindən nəzərdən keçirilmiş və imzalanmış hesablamaların icmalı əsasında hazırlanan aylıq hesabatlarla nəzarət olunur.

MBNP və ARMB tərəfindən təyin olunmuş cari kapital tələbləri əsasında banklar aşağıda qeyd olunan şərtlərə riayət etməlidirlər: (a) nizamnamə kapitalının minimal səviyyəsini 50,000,000 AZN olaraq saxlamaq (2017-ci il: 50,000,000 AZN); (b) minimal kapital və risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər (“nizamnamə kapitalının nisbəti”) arasındakı nisbəti minimal olaraq göstərilmiş 10% -də və ya ondan yüksək faizdə saxlamaq (2017-ci il: 10%); (c) 1-ci dərəcəli kapital və risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər arasındakı nisbəti (“1-ci dərəcəli kapital nisbəti”) minimal olaraq göstərilmiş 5%-də və ya ondan yüksək faizdə saxlamaq (2017-ci il: 5%); (d) 2-ci dərəcəli kapital Məcmu kapitalın 50 faizdən çox olmamalıdır; (e) 2-ci dərəcəli kapital 1-ci dərəcəli kapitalın məbləğindən çox olmamalıdır.

MBNP və ARMB Bankın kapitalının normativ tələblərini müəyyən edir və onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edir.

Bank kredit təşkilatları üçün hüquqi normativlərlə kapital kimi müəyyən edilmiş vəsaitləri kapital kimi qəbul edir. MBNP və ARMB-nin qüvvədə olan kapital normativlərinə uyğun olaraq, banklar risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlərin nisbətini (normativ kapital adekvatlığı əmsalı) təyin edilmiş minimal səviyyədən yuxarıda saxlamalıdır. Bank 31 dekabr 2018 və 31 dekabr 2017-ci il üzrə olan normativ kapital adekvatlığı əmsalı ilə uyğunlaşır.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

30 KAPİTALIN İDARƏ OLUNMASI (DAVAMI)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr tarixinə MBBP-nin normativ tələblərinə əsasən kapital adekvatlığının hesablanması təqdim olunur:

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
1-ci dərəcəli capital		
Nizamnamə kapitalı	60,000,000	60,000,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət	21,314,974	16,957,675
Cəmi 1-ci dərəcəli capital	81,314,974	76,957,675
1-ci dərəcəli kapitaldan tutulmalar		
Tərixə salınmış vergi aktivləri	(34,013)	(34,013)
Qeyri-maddi aktivlər	(2,939,249)	(2,417,535)
Tutulmalardan sonra cəmi 1-ci dərəcəli kapital	78,341,712	74,506,127
2-ci dərəcəli capital		
Ümumi ehtiyatlar	4,835,240	5,107,546
Cari ilin mənfəəti	3,945,626	4,357,295
Cəmi 2-ci dərəcəli kapital	8,780,866	9,464,841
Tutulmalardan əvvəl məcmu kapital	87,122,578	83,970,968
Tutulmalar	(19,717,281)	(5,790,380)
Tutulmalardan sonra məcmu kapital	67,405,297	78,180,588
Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş cəmi aktivlər:	386,819,221	408,603,707
Banka aidiyyəti olan şəxslərə 01 iyun 2015-ci il tarixdən sonra yeni verilmiş (və ya restrukturizasiya olunmuş) bütün kredit tələblərinin qalıq məbləği (məqsədli ehtiyatlar çıxılmaqla)	6,755,703	9,253,506
Banka aidiyyəti olan şəxslərə və onların adından hərəkət edən şəxslərə verilmiş kreditin maksimum məbləği (cəmi)	6,859,403	9,403,395
1-ci dərəcəli kapitalın adekvatlıq əmsalı	18.84%	16.33%
Məcmu kapitalın adekvatlıq əmsalı	15.96%	17.25%

Bank həmçinin, Bazəl 1 kimi tanınmış Kapitalın Ölçülməsi və Kapital Standartları üzrə Beynəlxalq Konvensiyada (1998-ci ilin aprel ayında qəbul edilmiş düzəlişlərlə) və bazar risklərinin daxil edilməsi üzrə Kapital Sazişinə Düzəlişdə (2007-ci ilin noyabr ayında qəbul edilmiş düzəlişlərlə) müəyyən edildiyi kimi, Bazəl Sazişinə uyğun olaraq hesablanmış kapital adekvatlığı səviyyələrinə nəzarət edir.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

30 KAPİTALIN İDARƏ OLUNMASI (DAVAMI)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr tarixinə Bazel Sazişinin tələblərinə uyğun olaraq hesablanmış kapital mövqeyinin tərkibi təqdim olunur:

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
1-ci dərəcəli capital		
Nizamnamə kapitalı	60,000,000	60,000,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət	24,157,980	22,861,460
Xəzinə səhmləri	(344,900)	(344,900)
Cəmi Kapital	83,813,080	82,516,460
Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər		
Balansda	386,819,221	408,603,707
Balansdan kənar	12,559,136	1,076,961
Cəmi risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər	399,378,357	409,680,668
Cəmi kapitalın risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlərə nisbəti (Cəmi kapital adekvatlığı əmsalı və 1-ci dərəcəli kapital əmsalı)	20.99%	20.14%

Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər hər bir aktiv və kontragentlə bağlı kredit, bazar və digər risklərin xarakterinə uyğun olaraq təsnifləşdirilmiş və onların hesablanması əks edən risk dərəcələri sistemində əsasən qiymətləndirilir. Bu zaman müvafiq girov və ya zəmanətlər nəzərə alınır. Eyni prosedur, potensial itkilərin gözlənilməyən xarakterini əks etmək üçün qəbul edilən bəzi düzəlişlərlə, uçota alınmamış müqavilə öhdəliklərinə də tətbiq olunur. Bank üzərinə götürdüyü öhdəliklərlə əlaqədar olaraq Bazel Sazişinə uyğun olaraq hesablanmış minimal kapital adekvatlığı tələblərinə cavab verir.

Cəmi normativ kapitalla MHBS-a uyğun kapitalın üzləşdirilməsi

Aşağıdakı məlumat Bankın 31 dekabr 2018-ci il tarixində tamamlanan il üzrə maliyyə hesabatlarının istifadəçilərinə əlavə məlumat vermək niyyəti daşıyır və Maliyyə Hesabatının Beynəlxalq Standartları (MHBS) əsasında tələb edilmir.

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2018-ci il tarixinə Bankın MHBS-a uyğun hazırlanmış maliyyə hesabatlarında və MBNP-nin qayda və qanunlarına əsasən müəyyən edilmiş cəmi normativ kapitalda (“normativ kapital”) xalis aktivlərin tərkibində olan fərqləri əhatə edir.

	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
Cəmi normativ bölüşdürülməmiş mənfəət	25,260,600	21,314,970

Cəmi normativ bölüşdürülməmiş mənfəət və MHBS kapitalı arasında fərqlər:

Keçmiş illərin düzəlişləri	1,546,490	1,579,217
Kreditlər, avanslar və qarantıya təminatı (GKZ düzəlişi)	(1,897,194)	-
Asılı müəssisələrə investisiya qoyuluşu	(955,846)	(147,750)
Digər gəlirlər (xərclər)	19,800	(34,013)
Təxirə salınmış vergi gəliri/ (xərcləri)	104,166	217,524
Mənfəət verigi	74,606	6,469
Törəmə müəssisənin bölüşdürülməmiş qazancı (qrup hesabatı)	5,358	(74,957)
MHBS-a uyğun xalis bölüşdürülməmiş mənfəət	24,157,980	22,861,460

31 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ

Qrupun fəaliyyəti üçün risklərin idarə edilməsi Qrup əməliyyatlarının mühüm elementini təşkil edir. Qrupun əməliyyatlarına təsir göstərəcək əsas risklər aşağıdakılardan ibarətdir:

- Kredit riski;
- Likvidlik riski;
- Bazar riski.

Qrupun rəhbərliyi anlayır ki, səmərəli və effektiv risklərin idarə olunması sisteminə malik olmaq vacib şərtidir. Bu məqsədlə, Qrup rəhbərliyi risklərin idarə olunması qrupu yaratmışdır. Bu qrupun əsas məqsədi Qrupu ehtimal edilən risklərə qarşı qorumaq və ona qarşıda qoyulan hədəflərə çatmaq imkanı yaratmaqdır. Risklərin idarə olunması qrupu vasitəsilə Qrupun rəhbərliyi, aşağıdakı risklərin idarə olunmasına nəzarət edir:

Kredit riski

Bir tərəfin maliyyə aləti üzrə öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi zaman və maliyyə zərərləri ilə nəticələnə bilən hallarda Qrup kredit riskinə məruz qalır. Kredit riskinə məruz qalma halları Qrupun verilmiş kreditlər və digər əməliyyatlar nəticəsində maliyyə aktivlərini istifadə edən zaman yaranır.

Riskin idarə edilməsi və ona nəzarət müəyyən olunmuş səlahiyyətlər çərçivəsində Kredit Komitəsi və Qrupun İdarə Heyəti tərəfindən yerinə yetirilir. Kredit Komitəsi tərəfindən hər hansı fəaliyyət həyata keçirməzdən əvvəl kredit prosesləri üzrə bütün tövsiyələr (borcalanların tətbiq edilmiş limitləri və ya kredit müqavilələrinə edilən düzəlişlər və s.) nəzərdən keçirilir və Kredit Departamentinin mütəxəssisləri tərəfindən təsdiqlənir. Riskin gündəlik idarə edilməsi Kredit Departamentinin rəhbərliyi və kredit bölmələri tərəfindən həyata keçirilir.

Qrup bir borcalan və ya bir qrup borcalanlar ilə bağlı və sənaye segmentləri üzrə qəbul edilmiş risk məbləğlərini günlük və periodik əsasda izləyərək üzərinə götürdüyü kredit risklərini səviyyələrə bölərək idarə etməkdədir. İdarə Heyəti hər borcalan tərəfindən və məhsul üzrə (sənaye sahəsi) yaranan kredit riski dərəcəsi üçün limitlərə nəzarət edir. Banklar və brokerlər də daxil olmaqla hər hansı bir borcalan üzrə təsir Kredit Komitəsi tərəfindən qoyulan təsirləri əhatə edən sub-limitlərlə məhdudlaşdırılır. Məhdudiyyətlər üzrə faktiki təsirin gündəlik monitorinqi aparılır.

Müvafiq hallarda və ümumiyyətlə bir çox kredit ayırmalarında Qrup girov və korporativ təminatlar və şəxsi zəmanətlər götürür ki, bunların cüzi hissəsi şəxsi kreditlərdir və onlar üzrə belə şərtlər qəbul edilmir. Belə risklər davamlı şəkildə tənzimlənir və ildə bir dəfə və ya daha tez-tez yoxlanılır.

Kreditin uzadılması öhdəlikləri kreditin istifadə olunmamış hissələrinin kreditlər, zəmanətlər və ya akkreditiv şəkildə ifadə olunmasıdır. Şərti maliyyə alətlərinin kredit riski qarşı tərəfin müqavilənin şərtlərini yerinə yetirə bilməməsindən yaranan zərərlər kimi müəyyən olunur. Kreditin uzadılması öhdəliklərinin kredit riski ilə bağlı Qrup ümumi istifadə olunmamış öhdəliklərin məbləği həcmində itkilərə məruz qala bilər. Bununla belə, itkinin təxmini miqdarı ümumi istifadə olunmamış kredit üzrə öhdəlikdən az olur, çünki kredit məbləğinin artırılması bir çox hallarda müştərinin müəyyən kredit standartlarına cavab verməsindən asılı olur. Bank şərti öhdəliklərin müddətinin başa çatması tarixlərinə nəzarət edir, çünki uzunmüddətli öhdəliklər ümumilikdə qısamüddətli öhdəliklərə nisbətən daha yüksək kredit riski daşıyır.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

31 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi

Qrupun kredit riskinə məruzqalma həddi əhəmiyyətli dərəcədə dəyişir və həm fərdi risklərdən, həm də ümumi bazar iqtisadiyyatı risklərindən asılıdır.

Aşağıdakı cədvəldə balans hesabatı, eləcə də balansdan kənar hesabatda əks etdirilən maliyyə aktivləri ilə bağlı kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi göstərilir. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilən maliyyə aktivləri halında kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi həmin aktivlərin hər hansı əvəzləşdirmədən və girov sövdələşməsindən qabaq balans dəyərində bərabərdir. Qrupun şərti öhdəlikləri və kreditin ayrılması ilə bağlı öhdəlik üzrə kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi isə, qarşı tərəfin öhdəliklərini yerinə yetirmədiyi təqdirdə həmin alətlərin müqavilə üzrə məbləğlərindən ibarət olur ki, bu halda da qarşı iddialar, girov və təminatlar dəyərini itirir.

Kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi

	Maksimal risk AZN	Əvəzləşdirmə AZN	Əvəzləşdirmə- dən sonra xalis risk AZN	Təmin edilmiş kreditlər AZN	Xalis risk AZN
31 dekabr 2018-ci il					
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respu- blikasının Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	8,222,318	-	8,222,318	-	8,222,318
Banklardan alınacaq vəsaitlər	487,455,283	-	487,455,283	-	487,455,283
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	276,772,831	(230,994,458)	45,778,373	(38,546,048)	7,232,325
Mənfəət və zərərdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri	17,547,281	-	17,547,281	-	17,547,281
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri	1,454,140	-	1,454,140	-	1,454,140
Digər maliyyə aktivləri	2,067,148	-	2,067,148	-	2,067,148
Zəmanətlər və oxşar öhdəliklər	57,543,063	(55,126,194)	2,416,869	(2,416,869)	-
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	10,142,267	-	10,142,267	-	10,142,267
	861,204,331	(286,120,652)	575,083,679	(40,962,917)	534,120,762

31 dekabr 2017-ci il

Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	9,959,323	-	9,959,323	-	9,959,323
Banklardan alınacaq vəsaitlər	616,918,094	-	616,918,094	-	616,918,094
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	289,887,553	(223,933,500)	65,954,053	(58,460,826)	7,493,227
Mənfəət və zərərdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri	-	-	-	-	-
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri	2,040,380	-	2,040,380	-	2,040,380
Digər maliyyə aktivləri	2,049,140	-	2,049,140	-	2,049,140
Zəmanətlər və oxşar öhdəliklər	60,989,067	(57,899,974)	3,089,093	(3,089,093)	-
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	7,680,516	-	7,680,516	-	7,680,516
	989,524,073	(281,833,474)	707,690,599	(61,549,919)	646,140,680

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

31 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Balansdan kənar risk

Qrup balans uçotu halında olduğu kimi, əsas etibarlı ilə, balansdan kənar müddəalar halında da risklərin idarəedilməsi üzrə eyni siyasətləri tətbiq edir. Kreditlərin ayrılmasına öhdəliklər halında isə, həmçinin kredit və avanslar halında olduğu kimi, müştərilər və qarşı tərəflər ilə bağlı eyni kredit riskinin idarəedilməsi siyasətləri tətbiq olunur. Girov qarşı tərəfin imkanları və əməliyyatın mahiyyətindən asılı olaraq tələb edilə bilər.

Coğrafi konsentrasiya

Risqləri İdarəetmə Komitəsi həmçinin qanunvericilik və tənzimləmə sahəsindəki risklərin idarə edilməsinə və bu risklərin Qrupun fəaliyyətinə təsirinə nəzarət edir. Bu nəzarət mexanizmi Qrupa Azərbaycan Respublikasındakı investisiya mühitinin dəyişməsindən yaranan ehtimal edilən zərərləri minimum həddə salmağa şərait yaradır.

Qrupun konsolidə edilmiş aktiv və öhdəliklərin coğrafi konsentrasiyası aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

31 dekabr 2018-ci il	Azərbaycan		Qeyri İƏİT	31 dekabr
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	Respublikası	İƏİT ölkələri	ölkələri	2018-ci il
	AZN	AZN	AZN	tarixinə
				AZN
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikasının				
Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	23,343,308	-	-	23,343,308
Banklardan alınacaq vəsaitlər	101,607,036	257,473,548	128,374,699	487,455,283
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	276,772,831	-	-	276,772,831
Mənfəət və zərərdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri	-	17,547,281-		17,547,281
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri	1,454,140	-	-	1,454,140
Digər maliyyə aktivləri	2,067,148	-	-	2,067,148
	405,244,463	275,020,829	128,374,699	808,639,991
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik	1,304,615	109,985,835	-	161,290,450
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	424,004,104	-	142,915,590	566,919,694
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,519,493	-	-	1,519,493
	476,828,212	109,985,835	142,915,590	729,729,637
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ALƏTLƏRİ				
ÜZRƏ XALİS MÖVQE	(71,583,749)	147,487,713	3,006,390	78,910,354

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

31 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Coğrafi konsentrasiya (davamı)

31 dekabr 2017-ci il

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT ölkələri	Qeyri İƏİT ölkələri	31 dekabr 2017-ci il ta- rixinə
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikasının				
Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	17,471,662	-	-	17,471,662
Banklardan alınacaq vəsaitlər	165,470,534	384,268,882	67,178,678	616,918,094
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	289,887,553	-	-	289,887,553
Mənfəət və zərərdə ədalətli dəyərində tanınan				
maliyyə aktivləri	-	-	-	-
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan				
maliyyə aktivləri	2,040,380	-	-	2,040,380
Digər maliyyə aktivləri	2,049,140	-	-	2,049,140
	<u>476,919,269</u>	<u>384,268,882</u>	<u>67,178,678</u>	<u>928,366,829</u>

QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ

Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik

	47,106,048	160,906,361	-	208,012,409
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	430,986,492	-	213,365,741	644,352,233
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,372,493	-	-	1,372,493
	<u>479,465,033</u>	<u>160,906,361</u>	<u>213,365,741</u>	<u>853,737,135</u>

**QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ALƏTLƏRİ ÜZRƏ
XALIS MÖVQE**

(2,545,764)	223,362,521	(146,187,063)	74,629,694
-------------	-------------	---------------	------------

Qrup heç bir derivativ əməliyyatlarla ilə məşğul deyil.

Girov

Tələb olunan girovun məbləği və növü qarşı tərəf ilə bağlı kredit riskinin qiymətləndirilməsindən asılı olaraq müəyyənləşdirilir. Girov növlərinin qəbul edilə bilməsi və qiymətləndirmə parametrlərinə dair qaydalar tətbiq olunur.

Qəbul edilən əsas girov növlərinə aşağıdakılar aiddir:

- Kommersiya kreditləri halında, daşınmaz və daşınan əmlak vasitələri, avadanlıq, zəmanətlərə qarşı girov hüququ
- Ticarət kreditlərin verilməsi halında, yaşayış sahəsinin ipotekası qoyulmuş girov.

Rəhbərlik girovun bazar dəyərini müşahidə altında saxlayır, baza sazişinə əsasən əlavə girov tələb edir, habelə dəyərsizləşmə zərəri üçün ehtiyatın müvafiq məbləğdə olduğunu təhlil etdiyi müddətdə aldığı girovun bazar qiymətlərinin monitorinqini aparır.

Maliyyə aktivinin sinfinə görə kredit keyfiyyəti

Qrup beynəlxalq agentliklər tərəfindən reyting dərəcəsi müəyyən edilməmiş qarşı tərəflərlə bir çox sövdələşmələr bağlayır. Qrup qarşı tərəflərin beynəlxalq reyting agentliklərinin təqdim etdiyi reyting göstəriciləri ilə müqayisə oluna biləcək səviyyədə reyting dərəcələrini müəyyən etməyə imkan yaradan daxili modellərini işləyib hazırlamışdır. Korporativ borcalanları qiymətləndirmək məqsədilə Qrupda borcalanlar müvafiq borcalan və zəmanət kateqoriyalarına aid edilməklə ödəniş qabiliyyətləri dərəcələndirilməkdədir.

Bu metod borcalanın öhdəliklərini icra etmə dərəcəsini, eləcə də kredit üzrə girovun kifayətliliyini hesablamaq və təyin etmək/təsdiqləmək imkanını verir. Sistem borcalanın əsas fəaliyyət göstəricilərindən asılı olaraq verilmiş standartın obyektivliyinin yetərli olmadığı təqdirdə mütəxəssis tərəfindən cüzi düzəliş ediləcəyi ehtimal olunmaqla keyfiyyət qiymətləndirilməsi modelinə əsaslanır

31 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Maliyyə aktivinin sinfinə görə kredit keyfiyyəti (davamı)

Metod aşağıdakı meyarlar əsasında borcalanın müvafiq kateqoriya üzrə dərəcəsinin müəyyənləşdirilməsini nəzərdə tutur: borcalanın bazar göstəriciləri, qudvil, kredit tarixi, məlumatın şəffaflığı və mötəbərliyi, biznes fəaliyyəti və müəssisələrin fəaliyyət mühiti haqqında məlumat, Qrup və borcalan arasında münasibətlər, borcalanın maliyyə vəziyyəti, biznes fəaliyyəti və təqdim edilmiş girov. Maliyyə vəziyyəti və biznes fəaliyyəti ən vacib meyarlardır. Buna görə də keyfiyyət qiymətləndirilməsi modeli borcalanın və kreditin ümumi qiymətləndirilməsi üçün şərait yaradır.

Borcalanın keyfiyyət üzrə qiymətləndirilməsi modeli Qrupda kiçik və orta ölçülü müəssisələrə kreditlər ilə bağlı qiymətləndirmənin aparılması və belə kreditlərin ayrılmasına dair qərar verilməsi məqsədilə işlənib hazırlanmışdır. Keyfiyyət qiymətləndirilməsi modeli adi kredit məhsulları ilə əlaqədar olaraq hazırlanmış və borcalanların əsas fəaliyyət göstəricilərindən ibarətdir: maliyyə vəziyyəti, borcalanla münasibətlər, idarəetmə keyfiyyəti, məqsədyönlü istifadə, yerləşmə, kredit tarixi, girov və sair.

Borcalanın parametrlərinə əsaslanan keyfiyyətin qiymətləndirilməsi kredit ilə bağlı qərar qəbul etmə prosesinin əsas amillərindən biridir.

Fərdi borcalanların qiymətləndirilməsi metodologiyası aşağıdakı meyarlara əsaslanır: təhsil, məşğulluq, maliyyə durumu, kredit tarixi, borcalanın sahib olduğu əmlak. Kreditin maksimal həddi əldə edilmiş məlumata əsasən hesablanır. Kreditin maksimal həddi borcalana borclanma əmsalı əsasında hesablanır.

Maliyyə aktivinin sinfinə görə kredit keyfiyyəti

Qrup daxili metodologiyalarını korporativ kreditlərə və fiziki şəxslərə verilən kredit qruplarına qarşı tətbiq edir. Keyfiyyətin qiymətləndirilməsi metodologiyaları müəyyən məhsullar üçün xüsusi olaraq hazırlanıb və kredit müddətinin müxtəlif mərhələlərində tətbiq olunur. Nəticə etibarlı ilə isə maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabat üzrə müştərilərə verilmiş kreditlərin ödənilməmiş qalıqlarına uyğun gələn çarpaz məhsul keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi ilə müqayisə aparılması mümkün olmur. Bu kimi bir çox müfəssəl məlumatlar təqdim olunmur.

Müştərilərə verilmiş kreditlərdən başqa digər maliyyə aktivləri onlara Fitch, Standard & Poor's və Moody's kimi beynəlxalq səviyyədə tanınmış agentliklər tərəfindən verilən kredit reytinginə görə dərəcələrə bölünür. AAA mümkün ən yüksək reyting dərəcəsi hesab edilir. İnvestisiya dərəcəli maliyyə aktivlərinin reytingi AAA-dan BBB-ya kimi dəyişir. Reytingi BBB-dan aşağı olan maliyyə aktivləri qeyri-investisiya dərəcəli aktiv kimi təsnifləşdirilir.

Likvidlik riski

Likvidlik riski ödənilməli olduğu dövrdə depozitlərin çıxarılması tələbi və maliyyə alətləri ilə bağlı digər maliyyə öhdəliklərinin qarşılanması üçün kifayət qədər vəsaitlərin mövcud olması ilə bağlı riskdir.

“Aktiv və Passivləri İdarəetmə Komitəsi” (“APIK”) belə növ riskləri ödəniş müddətinin təhlili yolu ilə nəzarətdə saxlamaqla Bankın növbəti maliyyə ili üçün strategiyasını müəyyənləşdirir. Cari likvidlik onun saxlanması və pul vəsaitləri axınının optimallaşdırılması üçün valyuta bazarında ticarət əməliyyatlarında iştirak edən Xəzinədarlıq departamenti tərəfindən idarə olunur.

Likvidlik riskini idarə etmək üçün Qrup aktivlər/öhdəliklərin idarə olunması prosesinin bir hissəsi olaraq müştərilər və bank əməliyyatları üzrə gözlənilən gələcək pul vəsaitləri axınlarının gündəlik monitorinqini həyata keçirir. İdarə heyəti depozitlərin çıxarılması tələbinin qarşılanması üçün ödənilmə müddəti çatmış vəsaitlər üzrə minimal məbləğ həddlərini və belə tələblərin gözlənilməz məbləğlərdə irəli sürüldüyü təqdirdə təmin edilməsi üçün istifadəyə hazır olmalı banklar arası və digər borc vəsaitlərinin minimal məbləğinə qarşı məhdudiyyətlər müəyyənləşdirir.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

31 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Likvidlik riski

Likvidlik riskinin təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir. Aşağıdakı təqdimat Qrupun əsas idarəedici şəxsinə Qrupdaxilində təqdim olunmuş məlumatlara əsaslanır .

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2018-ci il Cəmi AZN
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Sabit faiz dərəcəli alətlər							
Banklardan alınacaq vəsaitlər	166,797,903	89,137,874	182,370,479	23,577,474	-	-	461,883,730
Müştərilər verilmiş kreditlər və avanslar	47,140,114	40,740,293	128,350,930	7,613,984	52,927,510	-	276,772,831
Cəmi sabit faiz gəliri gətirən aktivlər	213,938,017	129,878,167	310,721,409	31,191,458	52,927,510	-	738,656,561
Faiz hesablanmayan maliyyə aktivləri							
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi							
Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	23,343,308	-	-	-	-	-	23,343,308
Banklardan alınacaq vəsaitlər	25,571,553	-	-	-	-	-	25,571,553
Mənfəət və zərərdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri	17,547,281	-	-	-	-	-	17,547,281
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri	1,454,140	-	-	-	-	-	1,454,140
Digər maliyyə aktivləri	2,067,148	-	-	-	-	-	2,067,148
Cəmi faiz hesablanmayan aktivlər	69,983,430	-	-	-	-	-	69,983,430
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri	283,921,447	129,878,167	310,721,409	31,191,458	52,927,510	-	808,639,991

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

31 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Likvidlik riski

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2018-ci il Cəmi
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Sabit faiz dərəcəli alətlər							
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik	6,691,880	-	110,293,955	928,571	43,376,024	-	161,290,430
Müştərilər tərəfində yerləşdirilmiş depozitlər	48,967,907	144,268,478	251,934,347	23,852,370	-	-	469,023,102
Cəmi sabit faiz gəliri gətirən öhdəliklər	55,659,787	144,268,478	362,228,302	24,780,941	43,376,024	-	630,313,532
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri							
Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	20	-	-	-	-	-	20
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilən investisiyalar	97,896,592	-	-	-	-	-	97,896,592
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,519,493	-	-	-	-	-	1,519,493
Cəmi faiz hesablanmayan öhdəliklər	99,416,105	-	-	-	-	-	99,416,105
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri	155,075,892	144,268,478	362,228,302	24,780,941	43,376,024	-	729,729,637
Faiz dərəcəsi boşluğu	158,278,230	(14,390,311)	(51,506,893)	6,410,517	9,551,486		
Yığılmış faiz dərəcəsi boşluğu	158,278,230	143,887,919	92,381,026	98,791,543	108,343,029		
Likvidlik boşluğu	128,845,555	(14,390,311)	(51,506,893)	6,410,517	9,551,486		
Yığılmış likvidlik boşluğu	128,845,555	114,455,244	62,948,351	69,358,868	78,910,354		

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

31 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Likvidlik riski

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2017-ci il Cəmi
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Sabit faiz dərəcəli alətlər							
Banklardan alınacaq vəsaitlər	54,219,211	249,865,552	233,132,577	67,083,175	-	-	604,300,515
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	95,668,611	19,858,239	125,474,309	5,405,851	43,332,892	147,651	289,887,553
Cəmi sabit faiz gəliri gətirən aktivlər	149,887,822	269,723,791	358,606,886	72,489,026	43,332,892	147,651	894,188,068
Faiz hesablanmayan maliyyə aktivləri							
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	17,471,662	-	-	-	-	-	17,471,662
Banklardan alınacaq vəsaitlər	12,617,579	-	-	-	-	-	12,617,579
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri	2,040,380	-	-	-	-	-	2,040,380
Digər maliyyə aktivləri	2,049,140	-	-	-	-	-	2,049,140
Cəmi faiz hesablanmayan aktivlər	34,178,761	-	-	-	-	-	34,178,761
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri	184,066,583	269,723,791	358,606,886	72,489,026	43,332,892	147,651	928,366,829

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

31 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Likvidlik riski

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2017-ci il Cəmi
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Sabit faiz dərəcəli alətlər							
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik	6,763,702	571,428	155,571,230	1,785,714	43,320,310	-	208,012,384
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	55,886,471	153,425,554	237,577,608	34,157,530	-	-	481,047,163
Cəmi sabit faiz gəliri gətirən öhdəliklər	62,650,173	153,996,982	393,148,838	35,943,244	43,320,310	-	689,059,547
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri							
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik	25	-	-	-	-	-	25
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	163,305,070	-	-	-	-	-	163,305,070
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,372,493	-	-	-	-	-	1,372,493
Cəmi faiz hesablanmayan öhdəliklər	164,677,588	-	-	-	-	-	164,677,588
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri	227,327,761	153,996,982	393,148,838	35,943,244	43,320,310	-	853,737,135
Faiz dərəcəsi boşluğu							
	87,237,649	115,726,809	(34,541,952)	36,545,782	12,582		
Yığılmış faiz dərəcəsi boşluğu							
	87,237,649	202,964,458	168,422,506	204,968,288	204,980,870		
Likvidlik boşluğu							
	(43,261,178)	115,726,809	(34,541,952)	36,545,782	12,582		
Yığılmış likvidlik boşluğu							
	(43,261,178)	72,465,631	37,923,679	74,469,461	74,482,043		

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

31 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Likvidlilik riski

Yuxarıdakı cədvəldə ödəmə müddətinədək olan şərtlər müqavilə şərtlərinə uyğundur. Lakin, fiziki şəxslər qüvvədə olan qanunvericiliyə əsasən müddətdən öncə depozit müqaviləsini ləğv etmək hüquqlarına malikdirlər.

Aşağıdakı cədvəllərdə Qrupun geri ödəniş müddətləri razılaşdırılmış qeyri-derivativ maliyyə öhdəliklərinin müqavilə üzrə qalan ödəniş müddətlərinin təfərrüatları göstərilir. Cədvəllər Qrupdan ödəniş etməsinin tələb oluna biləcəyi ən erkən tarix əsasında maliyyə öhdəliklərinin diskontlaşdırılmamış pul hərəkəti üzrə tərtib edilmişdir. Cədvəllərdə həm faiz, həm də əsas pul hərəkəti məbləğləri göstərilir. Faiz hərəkəti dəyişən faiz dərəcələr üzrə baş verdiyi halda, diskontlaşdırılmamış məbləğlər hesabat dövrünün sonunda faiz dərəcəsi əyrisi əsasında müəyyən olunur. Müqavilə üzrə ödəniş müddəti Qrupdan ödəniş etməsinin tələb oluna biləcəyi ən erkən tarixə əsasən müəyyən olunur.

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2018-ci il Cəmi AZN
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ		AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN
Sabit faiz dərəcəli alətlər								
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik	2.07%	6,691,880	-	110,293,955	928,571	43,376,024	-	161,290,430
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	2.08%	48,967,907	144,268,478	251,934,347	23,852,370	-	-	469,023,102
Cəmi sabit faiz gəliri gətirən öhdəliklər		55,659,787	144,268,478	362,228,302	24,780,941	43,376,024	-	630,313,532
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri								
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik		20	-	-	-	-	-	20
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər		97,896,592	-	-	-	-	-	97,896,592
Digər maliyyə öhdəlikləri		1,519,493	-	-	-	-	-	1,519,493
Maliyyə zamanətləri üzrə öhdəliklər		-	-	-	-	-	57,543,063	57,543,063
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xəttləri üzrə öhdəliklər		-	-	-	-	-	10,142,267	10,142,267
Cəmi faiz hesablanmayan öhdəliklər və təəhhüdlər		99,416,105	-	-	-	-	67,685,330	167,101,435
Cəmi maliyyə öhdəlikləri və təəhhüdlər		155,075,892	144,268,478	362,228,302	24,780,941	43,376,024	67,685,330	797,414,967

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
 KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
 31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

31 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Likvidlilik riski

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ildən 5 ilədək 1 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2017-ci il Cəmi	
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ								
Sabit faiz dərəcəli alətlər								
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik	1.77%	6,707,737	574,285	156,360,770	1,898,958	52,280,354	-	217,822,104
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	1.81%	55,338,852	150,468,005	239,443,095	35,171,170	-	-	480,421,122
Cəmi sabit faiz gəliri gətirən öhdəliklər		62,046,589	151,042,290	395,803,865	37,070,128	52,280,354	-	698,243,226
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri								
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik		25	-	-	-	-	-	25
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər		163,305,070	-	-	-	-	-	163,305,070
Digər maliyyə öhdəlikləri		1,372,493	-	-	-	-	-	1,372,493
Maliyyə zamanətləri üzrə öhdəliklər		-	-	-	-	60,989,067	-	60,989,067
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər		-	-	-	-	7,680,516	-	7,680,516
Cəmi faiz hesablanmayan öhdəliklər və təəhhüdlər		164,677,588	-	-	-	68,669,583	-	233,347,171
Cəmi maliyyə öhdəlikləri və təəhhüdlər		226,724,177	151,042,290	395,803,865	37,070,128	52,280,354	68,669,583	931,590,397

Yuxarıdakı maliyyə zamanəti müqavilələri üzrə daxil edilmiş məbləğlər zamanət üzrə qarşı tərəfin tələbi ilə tam zamanəti verilmiş məbləğ üzrə razılaşmaya əsasən Qrupun ödəməli olacağı maksimum məbləğdir. Hesabat dövrünün sonuna gözləntilərə əsasən Qrup hesab edir ki, qeyd olunan razılaşma üzrə heç bir məbləğin ödənilməli olacağı ehtimal edilmir. Lakin, bu təxminlər qarşı tərəfin, mümkün hal olaraq, əldə saxladığı zamanəti verilmiş maliyyə debitor borclarının kredit itkiləri ilə üzləşməsinin iddia edəcəyi ehtimalından asılı olaraq dəyişə bilər.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

31 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Bazar riski

Bazar qiymətlərinin faiz dərəcələrinin dəyişmələrinin səviyyəsindən Qrupun mənfəətinə və ya kapitalına və ya biznes hədəflərinə çatmasına mənfi təsir göstərmək riskidir. Bazar riskinə faiz dərəcəsində, xarici valyuta məzənnələrində və qiymətləndirmədəki dəyişmələrdən yaranan və Qrupun məruz qaldığı bənzəri risklər aiddir. Risklərin Qrup tərəfindən qiymətləndirilməsində və Qrupun məruz qaldığı bazar risklərində əhəmiyyətli dəyişikliklər olmamışdır.

Sabit və dəyişən dərəcələrlə vəsaitləri cəlb etdiyi üçün Qrup faiz dərəcəsi riskinə məruzdur. Risk sabit və dəyişən borc dərəcələrinin müvafiq balanslaşdırılması ilə idarə olunur.

APİK, Qrupu müsbət faiz marjası ilə təmin edən faiz dərəcəsi mövqeyinə uyğunlaşdıraraq faiz riskini və bazar riskini idarə edir. Xəzinədarlıq departamenti eləcə də Qrupun cari maliyyə təqdimatının monitorinqini keçirir, Qrupun faiz dərəcəsinin dəyişdirilməsinə dair həssaslığını və onun Qrup mənfəətinə təsirini təxmin edir.

Qrupun kredit sazişlərinin və digər maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin əksəriyyəti sabit faiz dərəcəsi daşıyır və borcverənin seçmə hüququ əsasında faiz dərəcəsinin dəyişməsinə nəzərdə tutan müqavilə bəndləri mövcuddur. Qrup faiz dərəcəsi marjasının monitorinqini keçirir və bu səbəbdən zəruri faiz dərəcəsi riskinə və ya əhəmiyyətli pul vəsaitləri axımına məruz qalmadığını hesab edir.

Faiz dərəcəsi riski

Qrup faiz dərəcəsinin ədalətli dəyəri riskini bazar şəraitində mənfi dəyişmələr nəticəsində yarana bilən potensial zərərlərin mütəmadi təxminlərini edir. İdarə Heyəti, Qrupun cari maliyyə fəaliyyətinin monitorinqini keçirir, Qrupun faiz dərəcəsinin dəyişdirilməsinə dair həssaslığını və bunun Qrup mənfəətinə təsirini təxmin edir.

Aşağıdakı cədvəl “risk göstəricisinin ehtimal edilən mümkün dəyişməsi” üsulu ilə hesablanmış və faizlərin dəyişməsinə Qrupun həssaslığını əks etdirir. Bu dəyişikliklərin həddi rəhbərlik tərəfindən təyin edilir və onlara təqdim edilən risk hesabatlarında öz əksini tapır.

Vergidən əvvəlki mənfəətə təsiri:

	31 dekabr 2018-ci il tarixinə		31 dekabr 2017-ci il tarixinə	
	Faiz dərəcəsi +1	Faiz dərəcəsi -1	Faiz dərəcəsi +1	Faiz dərəcəsi -1
Maliyyə aktivləri:	8,086,400	(8,086,400)	9,283,668	(9,283,668)
Maliyyə öhdəlikləri:	(7,297,296)	7,297,296	(8,537,381)	8,537,381
Mənfəət vergisindən əvvəl xalis təsir	789,104	(789,104)	746,287	(746,287)

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
31 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Xarici valyuta riski

Məzənnə fərqlərindən asılı olaraq maliyyə alətinin dəyərindəki dəyişmələr xarici valyuta riski adlanır. Qrupun maliyyə vəziyyəti və pul vəsaitlərinin hərəkəti mövcud valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı belə risklərin təsirinə məruz qalır.

“APIK” manatın devalvasiya səviyyəsinin qiymətləndirilməsi və Qrupa milli valyutaya münasibətdə xarici valyuta kurslarının əhəmiyyətli dərəcədə oynamasından yaranan itkilərin minimallaşdırılması imkanı verən digər makroiqtisadi göstəricilərin əsasında açıq valyuta mövqeyinin idarə olunması yolu ilə valyuta riskini nəzarətdə saxlayır. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının tələblərinə uyğunluğunu təmin etmək məqsədilə Xəzinədarlıq departamenti Qrupun açıq valyuta mövqeyinin gündəlik olaraq monitorinqini həyata keçirir.

Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin saxlanıldığı başlıca valyutalar üzrə Qrupun açıq mövqeyi aşağıdakı cədvəldə təqdim edilmişdir:

	Azərbaycan manatı	ABŞ dolları 1 ABŞ dolları = 1.7000 manat	Avro 1 Avro = 1.9468 manat	GBP 1GBP= 2.1529 manat	Digər valyuta	31 dekabr 2018-ci il tarixinə cəmi
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ						
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	16,286,145	1,951,588	787,599	4,317,965	12	23,343,308
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	337,967,879	59,475,506	90,005,083	6,815	487,455,283
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	153,435,622	123,337,209	-	-	-	276,772,831
Mənfəət və zərərdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri	-	17,547,281	-	-	-	17,547,281
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri	1,454,140	-	-	-	-	1,454,140
Digər maliyyə aktivləri	2,067,148	-	-	-	-	2,067,148
CƏMİ QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	173,243,055	480,803,957	60,263,105	94,323,048	6,827	808,639,991
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ						
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik	51,304,595	109,985,835	20	-	-	161,290,450
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	37,672,106	373,018,529	60,945,604	95,283,430	25	566,919,694
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,519,493	-	-	-	-	1,519,493
CƏMİ QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	90,496,194	483,004,364	60,945,624	95,283,430	25	729,729,637
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	82,746,861	(2,200,407)	(682,519)	(960,382)	6,802	

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
31 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Xarici valyuta riski (davamı)

	Azərbaycan manatı	ABŞ dolları 1 ABŞ dolları = 1.7701 manat	Avro 1 Avro = 2.0307 manat	GBI 1GBP= 2.2881 manat	Digər valyuta	31 dekabr 2017-ci il tarixinə cəmi
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ						
AKTİVLƏRİ						
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi						
Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	10,673,926	1,650,769	270,365	4,876,351	251	17,471,662
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	352,055,535	61,043,434	203,815,949	3,176	616,918,094
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	134,195,285	155,514,983	177,285	-	-	289,887,553
Digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə aktivləri	2,040,380	-	-	-	-	2,040,380
Digər maliyyə aktivləri	2,049,140	-	-	-	-	2,049,140
CƏMİ QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	148,958,731	509,221,287	61,491,084	208,692,300	3,427	928,366,829
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ						
ÖHDƏLİKLƏRİ						
Banklar və dövlət qurumlarına qarşı öhdəlik	47,106,023	160,906,367	19	-	-	208,012,409
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	19,040,520	352,649,281	62,080,053	210,582,362	17	644,352,233
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,372,493	-	-	-	-	1,372,493
CƏMİ QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	67,519,036	513,555,648	62,080,072	210,582,362	17	853,737,135
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	81,439,695	(4,334,361)	(588,988)	(1,890,062)	3,410	

Valyuta riskinə qarşı həssaslıq

Növbəti cədvəldə manatın müvafiq xarici valyutalarına qarşı mübadilə məzənnəsinin 31 dekabr 2018-ci ildə 10% və 31 dekabr 2017-ci ildə 6%-8% dərəcəsində artması və ya azalması halına qarşı Qrupun həssaslığını göstərən təfərrüatlar açıqlanır. Həssaslığın təhlilli yalnız xarici valyutada ifadə edilmiş qalıq monetar vəsaitlərini ehtiva edir və xarici valyuta məzənnələrində 10%-lik dəyişiklik nəzərə alınmaqla onların dövrün sonundakı valyuta mövqeyinin bir valyutadan digərinə çevrilməsinə düzəliş edir.

Aşağıdakı müsbət rəqəmlər manatın müvafiq valyutaya qarşı 10% dərəcədə güclənməsi müqabilində mənfəət və digər kapital vəsaitlərində baş vermiş artımı göstərir. Manatın müvafiq valyutaya qarşı 10% zəifləyəcəyi təqdirdə mənfəət və digər kapital vəsaitləri müqayisəli təsirə məruz qala, aşağıdakı balans göstəriciləri isə mənfi rəqəmlərlə ifadə oluna bilər.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

31 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Xarici valyuta riski (davamı)

Valyuta riskinə qarşı həssaslıq (davamı)

	İl üzrə mənfəət		Kapital	
	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN	31 dekabr 2018-ci il AZN	31 dekabr 2017-ci il AZN
ABŞ Dolları	(220,041)	(181,023)	(176,033)	(144,819)
AVRO	(68,252)	(42,490)	(54,602)	(33,992)
GPB	(96,038)	(143,113)	(76,830)	(114,490)
Digər valyutalar	680	274	544	220

Bu əsasən hesabat dövrünün sonunda Qrupun ABŞ dolları və AVRO ilə ifadə olunmuş debitor və kreditor borcları ilə bağlı qalmaqda olan riskə məruzqalma halına şamil edilir.

Rəhbərlik hesab edir ki, həssaslığın təhlili qaçılmaz xarici valyuta mübadiləsi riskinin səciyyələrini açıqlamır, çünki, ilin sonuna olan itkilər riski il ərzindəki itkilər riskini əks etdirmir.

Həssaslıq təhlilinin məhdudiyyətləri

Yuxarıda göstərilən cədvəllərdə qeyd olunan təsirlər yalnız bir təxminin dəyişməsinə və bu zaman digər təxminlərin sabit qaldığını nəzərdə tutur. Reallıqda isə, təxminlər və digər faktorlar arasında korrelyasiya mövcuddur. O da qeyd edilməlidir ki, bu həssaslıq münasibətləri xətti şəkildə deyil, və bu nəticələri daha böyük və ya daha kiçik təsirləri ölçmək üçün interpolasiya və ya ekstrapolyasiya etmək olmaz.

Həmçinin, həssaslıq təhlilində Qrupun aktiv və öhdəliklərini mütəmadi olaraq idarə etməsi nəzərə alınmır. Əlavə olaraq, Qrupun maliyyə vəziyyəti istənilən zaman faktiki bazar dəyişmələrinin nəticəsində dəyişə bilər. Məsələn, Qrupun maliyyə risklərinin idarə olunması strategiyası, bazardakı dəyişikliklərdən yaranan risklərə qarşı Qrupu qorumağı qarşısına məqsəd qoyur. İnvestisiya bazarlarında müşayiət edilən düşmələr zamanı qiymətlər müəyyən həddin altına düşdükdə, rəhbərlik investisiyaların satılmasına, investisiya portfelinin strukturunun dəyişdirilməsinə qərar verə bilər və ya digər qoruyucu qərarlar qəbul edə bilər. Nəticədə, aktivlər bazar dəyəri ilə göstərilədiyinə görə, təxminlərdə baş verən dəyişikliklər öhdəliklərə faktiki təsir göstərməyə bilər. Bu kimi hallarda, aktiv və öhdəliklərin ölçülməsində istifadə edilən müxtəlif üsullar səhmdar kapitalında böyük dəyişikliklər yarada bilər.

Yuxarıda göstərilən həssaslıq təhlilinin digər məhdudiyyətlərindən biri Qrupun təxminlərinə görə ehtimal edilən riskləri təqdim etmək məqsədilə yalnız qısa müddətdə bazar dəyişmələri ilə əlaqədar proqnozlaşdırılması çətin olan fərziyyələrdən istifadə etməsidir; bu zaman təxmin edilir ki, bütün faiz dərəcələri eyni qaydada və istiqamətdə dəyişir.

Qiymət riski – Qrupun məhsulları

Qrup ümumi və xüsusi bazar dəyişkənliyinə məruz qalan məhsullarının qiymət riski ilə üzləşir. Qrup qiymət riskini bazar mühitindəki mənfəi dəyişikliklərdən irəli gələ biləcək potensial itkiləri dövrü olaraq hesablamaqla və müvafiq zərər-həddi məhdudiyyətlərini, habelə marja və girov tələblərini müəyyənləşdirib saxlamaqla idarə edir. İstifadə edilməmiş kredit öhdəlikləri halında isə, Qrup məbləği belə öhdəliklərin ümumi məbləğinə bərabər olan potensial zərərlə üzləşir. Lakin, zərərin ehtimal edilən məbləği bundan daha az səviyyədə olur.

31 RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Əməliyyat riski

Əməliyyat riski sistemin işləməməsi, insan səhvi, saxtakarlıq və ya xarici hadisələrin təsiri nəticəsində yaranan zərər riskidir. Nəzarət vasitələri işləmədikdə, əməliyyat riskləri nüfuza xələl yetirə, habelə hüquqi müdaxilə və qanuni tənzimləmə yaxud da maliyyə itkiləri ilə nəticələnmə bilər. Qrup bütün əməliyyat risklərinin aradan qaldırılmasını güman etməsə də belə, belə riskləri nəzarət çərçivəsi vasitəsilə, eləcə də potensial itkilərin monitorinqi və onlara cavab tədbirlərini həyata keçirməklə idarə etməyə səy göstərir. Nəzarət tədbirlərinə vəzifələrin effektiv şəkildə bölgüsü, daxil olma, səlahiyyətlərin verilməsi və üzləşdirmə prosedurları, habelə işçilərin təhsili və qiymətləndirilməsi prosesləri daxildir.

32 HESABAT DÖVRÜNDƏN SONRA BAŞ VERMİŞ HADİSƏLƏR

Azərbaycanın Respublikasının Prezidenti əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması üçün 21 fevral 2015-ci il və 21 dekabr 2015-ci il tarixlərində yerli valyutanın devalvasiyası səbəbindən xarici valyutada olan kreditlərlə bağlı kompensasiyaların ödənilməsi barədə 28 fevral 2019-cu il tarixli Fərman imzalayıb. Ödəniləcək kompensasiya konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli təsirə malik deyil.